

PROBANKA

PE KRAJN Koroška 1, tel. 04 / 280 16 00

**VARNOST
KRAJN**

E-mail: varnost@varnost-kranj.si
http://www.varnost-kranj.si

**MEDNARODNI
CERTIFIKAT
KAKOVOSTI
ISO 9001**

- ALARMNI SISTEMI
- VAROVANJE
- PREVOZI DENARJA
- SVETOVANJE

DEŽURNI CENTER
(04) 20 15 100

POTROŠNIŠKI KREDITI

Gorenjska Banka
Banka s poslubom

Niže obrestne mere

<http://www.gbk.si>

GORENJSKI GLAS®

Leto LV - ISSN 0352 - 6666 - št. 34 - CENA 210 SIT (13 HRK)

Kranj, petek, 3. maja 2002

Foto: Tina Dokl

Gorenjci tudi letos na prvomajskih shodih

Povsod na Gorenjskem so se 1. maja, na praznik delavstva, tisoči podali v naravo in na tradicionalna prvomajska zbirališča.

Kranj - Ob letošnjem prvem maju, prazniku delavstva in dnevu, ko delavci po vsem svetu protestno in protiglobalizacijsko izražajo svoje zahteve po socialnih in drugih pravicah, so se številni Gorenjci zbrali na tradicionalnih gorenjskih prvomajskih shodih, ki so jih organizirali sindikati.

Na Sv. Joštu nad Kranjem, v Kamniški Bistrici, pri Šobcu, na Križni gori nad Škofjo Loko, na Poljanah nad Jesenicami in v številnih manjših krajih so na večer pred prazniki zagoreli kresovi, ob katerih so se pozno v noč družili

v tej državi kljub sprejeti novi zakonodaji vse manj, saj so tisoči brez dela, predvsem pa brez možnosti nove zaposlitve. A pravice iz dela in ob delu so prazne besede, kajti najprej je delo sploh treba imeti...

predvsem mladi. Prvomajsko sončno jutro je marsikje izveneno v budnicah naših pihalnih godb, ki zgledno vzdržujejo prvomajsko tradicijo, nato pa so družine krenile na vsakoletno srečanje s starimi znanci, prijatelji... V pozdravnih govorih so sindikalisti poudarjali pomen prvomajskega boja za delavske pravice, ki jih je

Prvomajski shodi so minili brez kakšnih posebnih parol ali protestnih vzklikov proti krivicam in so več ali manj le nadaljevanje tradicije mirnega izleta v cvetočo majsko naravo. Še za simbol rdečega nageljna, ki se pripne, mlajše generacije ne vedo več, kaj pomeni... **Darinka Sedej,**
foto: Tina Dokl

Gasilski praznik na Primskovem

V torek, 30. aprila, so na Primskovem odprli nov gasilski dom, vreden okrog 75 milijonov tolarjev. Trak pred vrati je prerezel najstarejši primkovski prostovoljni gasilec 98-letni Anton Arhar.

Kranj - Slovesnost se je začela s prihodom konjenikov, narodnih noš, pokroviteljev in botrov doma v kočijah ter z gasilsko parado, nadaljevala pa na dvorišču pred lepim in prostornim novim domom s fresko sv. Florjana na pročelju.

O razlogih za gradnjo novega doma, ki so ga začeli zidati 30. julija lani na prostoru prejšnjega, 69 let starega, od katerega je projektant Franc Nadižar ohranil zgolj stolp, je spregovoril predsednik PGD Kranj Primskovo Bojan Košnik. Zahvalil se je vsem, ki so pomagali bodisi z denarjem, materialom ali delom, še posebej pa tudi družinam primkovskih gasilk in gasilcev, ki so v priprave in samo gradnjo novega doma vložili nešteto ur prostovoljnega dela.

Za dobro opravljeno delo so gasilcem čestitali in se zahvalili podpredsednik slovenske gasilske zveze Franc Pance, predsednik občinske zveze Cveto Lebar in kranjski župan Mohor Bogataj, ki je med drugim zaželel, da bi bil dom odprt za vse krajane. Za posebne zasluge pri gradnji je Bojanu Košniku podelil malo plaketo Mestne občine Kranj, posebna priznanja republike in občinske zveze ter društva pa so za svoje

delo prejeli tudi člani gradbenega odbora ter gasilci, ki so se pri delu najbolj izkazali. Bojan Košnik je podelil kipce sv. Florjana pokroviteljem, županu Mohorju Bogataju in Beliti Kosterle iz kranjske zavarovalnice Triglav ter botrom Cveto Lebarju, Stefanu Krču in Aloju Ovseniku. Odlikovanji so bili ob tej priložnosti de-

CEGRAM d.o.o.
PODBREZJE 26, Tel.: 537-22-00
CEMENTNE IZDELKE
ZA UREDITEV OKOLICE
IZDELUJEMO IN VGRAJUJEMO

Valy **Kolesa vseh vrst**
žagar **Dirkalna kolesa (do 27p)**
VALY, d.o.o.
C. na Brdo 52
Kokrica **treking kolesa**
gorska kolesa

VB LEASING
280 7100
Ket: o
Vaš leasing.

9 770352 666025

Štiri leta pozneje

1. maja pred štirimi leti je začel veljati nov zakon o varnosti cestne prometa, ki je med slovenske voznike zaradi visokih zagroženih kazni za prekrške vnesel precej strahu. Žal jih je bilo strah le mesec, dva, potem pa, ker policistov, ki bi bdeli nad spoštovanjem zakona, ni bilo nič več kot prej, mnogi spet pogumneje začeli pritiskati na pedalke za plin in prazniti kozarce.

Strožji zakon je bil nedvomno nujen, saj je s prometno kulturo približno enako kot z demokracijo ali angleško travo. Da postaneta tradiciji, ju je treba leta, desetletja vzgajati, negovati. Tudi v prometu bo morda šele čez dvajset, trideset let veljalo, da "mačo" ni tisti, ki vozi pijan in divja ter mu ni mar za lastno in tuja življenja. Tako kot pri otroku vselej ne zadeže lepa beseda, je na žalost tudi odrasle slovenske "kamikaze" za volani še potrebitno vzgajati tudi s šibo; z zoprnnimi policijskimi radarji in "balončki", visokimi denarnimi kaznimi, kazenskimi točkami, izgubljenimi voznitskimi dovoljenji, začasnimi zaplembami vozil...

Po svoje vzgojne so tudi prometne nezgode, predvsem nesmiselne smrti na cestah. Na njih umira vse preveč mladih. Tako kot pred leti množična smrt smučarskih skakalcev na gorenjski hitri cesti, je pred tednom dni Slovence pretresla grozljiva smrt treh fantov na Celjskem in negotova usoda treh prijateljev, ki so bili z njimi v avtu. Čeprav število smrtnih prometnih nezgod v Sloveniji pa tudi na Gorenjskem predvsem po zaslugu novega zakona, delno pa tudi varnejših vozil in cest, iz leta v leto vendarle upada, je vsaka nenanaravna smrt na cesti, izvana iz objestnosti, nepremišljenosti, nespoštovanja pravil, prezgodnja, nepotrebna in boleča za tiste, ki ostanejo. Tudi za povzročitelje, voznike, ki v takih primerih dostikrat preživijo. Za kazen?

Helena Jelovčan

EKOLOŠKO KURILNO OLJE
ECO OIL®
04 531 77 00

EOC d.o.o. PE LESCE, ROŽNA DOLINA 16, MARČILA OD 7. DO 18. URE.

Mag. Borut Sajovic, novi predsednik Liberalne demokracije Tržič

Politika je sodelovanje, ne pa prepričevanje

Politiki je treba vrniti dobro ime, je prepričan mag. Borut Sajovic z Brda nad Kavorjem, po poklicu terenski veterinar. Vendar v njej lahko kaj storiš le, če si v vrhu in če zmoreš za stvar navdušiti tudi ljudi.

Brda nad Kavorjem - Delovni dan terenskega veterinarja je naporen in običajno dolg. Mag. Borut Sajovic je vesel, če lahko v nedeljo v miru pojde kosilo, pogosto pa zazvoni telefon, ko se juha komaj začne ohlajati. Kot veterinar, deluje na območju tržiške, kranjske in radovaljiške občine, pozna bistvo križev in težav gorenjskega kmetijstva, ki je bilo hitro potegnjeno v igro kmetijstva v državah članicah Evropske unije, kjer so imeli za organiziranje in prilagajanje 20 do 30 let, na kmet pa kvečjemu deset let. Zemlja je razdrobljena, kmetije so majhne in zato manj konkurenčne.

"Na Gorenjskem so doma pridni in delavnji ljudje, vendar imajo to smolo, da so na majhnih ravinskih površinah že dosegli maksimum. Marsikje so z uporabo dodatkov v hranu, ki sicer niso nujni, povzročajo pa dodatne zdravstvene težave, presegli proizvodnjo v državah članicah Evropske unije. Površine so marsikje že preobremenjene s številom živalmi in njihovimi izločki. V hribih pa bo kmetijstvo zaradi nerentabilnosti že naprej nazadovalo, če ne bo ustreznih hektarskih plačil iz evropskih in državnih fondov. Pred petnajstimi leti, ko sem začel veterinarsko prakso, sta starša na kmetiji s šestimi ali sedmimi kramami v hlevu preživelata, danes pa to brez pomoči države ni več mogoče. Ker pa je delitev pomoči in neposrednih plačil takim kmetijam, na katerih gospodarjo večina starejši, povezana z birokracijo, ki je ne zmrejo in razumejo, ostanejo največkrat brez denarja ravno tisti, ki bi ga najbolj potrebovali. Njim bi morala kmetijska svetovalna služba še posebej pomagati in svetovati," pravi mag. Borut Sajovic, ki pričakuje od politike, ki je še vedno povsod najmanj toliko pomembna kot stroka, tudi glede kmetijstva jasnejše stališče. "Treba bo priznati, da imamo nekaterih kmetijskih pridelkov, zlasti mleka, preveč in kmetom, ki bi radi gradili nove in večje hleva ter kupovali črno bele krave, povedati, da se lahko zaradi tega znajdejo v težavah. Nobe-

nje, ko pridelamo za 35 odstotkov preveč mleka, za katerega daje država visoke subvencije, da ga lahko poceni prodajamo na Hrvaško. S tem denarjem bi lahko država drugačia pomagala kmetijstvu. Taki ukrepi niso politično popularni in jih še posebej ni pametno izrekati pred volitvami, vendar bo to nekdo prav kmalu prisiljen storiti. Ker bo kmetijstvo plačalo pomemben del cene našega vstopa v Evropsko unijo, nekateri panoge pa bodo imele od tega velike koristi, bo treba solidarno pomagati kmetijstvu, da bo delovalo in da bodo kmetje dobili za dobro delo primerno plačilo. Zastonj namreč nihče ne dela rad."

Politika je sodelovanje

Mag. Borut Sajovic je novi predsednik občinskega odbora Liberalne demokracije Slovenije v Tržiču. Pred tem ga je mikala politika. Bil je svetnik tržiškega občinskega sveta in županski kandidat Štirih strank (LDS, ZLSD, SKD in SLS) leta 1998.

"Spoznal sem, da moraš biti v politiki na vrhu, če želiš kaj narediti in spremeniti. Treba je prijeti za volan. Jaz sem ga prijeti brez kakršnih koli ideoloških opredelitev, saj sem po razmišljaju svoboden in strepen ter spoščljiv tako do vernih kot nevernih. Vsakogar skušam razumeti in se na splošno z ljudmi dobro razumem. Brez predskodov zaploskam Janši ali

Bajku, če povesta dobro misel ali predlog. Dovoljem in normalna se mi zdijo drugačna mnenja. Tudi zato sem se odločil za članstvo v Liberalni demokraciji Slovenije, v kateri so ljudje z različnimi pogledi, vendar se zaradi tega nikomur nič ne zgodi. Na kongresu v Portorožu smo si marsikaj povedali, vendar zaradi tega nihče ni bil deležen sankcij ali nasilno odstopljen. Politika ne sme povzročati prepirov in zamer, ampak mora vzpodobljati ljudi k dialogu in sodelovanju, čeprav je, vsaj pri nas, še vedno visoko dvignjena nad stroko. Pogosto odloča, kako visok bo most ali široka cesta, koliko denarja bo šlo za to ali ono področje in v kakšnih okvirih se lahko odloča stroka," ugotavlja mag. Sajovic. Po njegovem mnenju je treba politiki in politikom vrniti dobro ime in ne v njih že vnaprej videti nekaj slabega. Ljudje se morajo zanimati, kaj dela politika. Morajo jo nadzirati in ne le od daleč gledati in nadzirati.

Uspešne skupnosti motijo občino

Mag. Borut Sajovic leta 1998 ni kandidiral za občinskega svetnika. Pravi, da je ravnal prav, saj nimam smisla hoditi na seje le "roke dvigovat in kimat." Ostalo mu je več časa za vodenje krajevne skupnosti Kovor, kjer jim je uspelo marsikaj narediti in premakniti, čeprav v odnosih med občino Tržič in krajevnimi skupnostmi ne teče vse gladko.

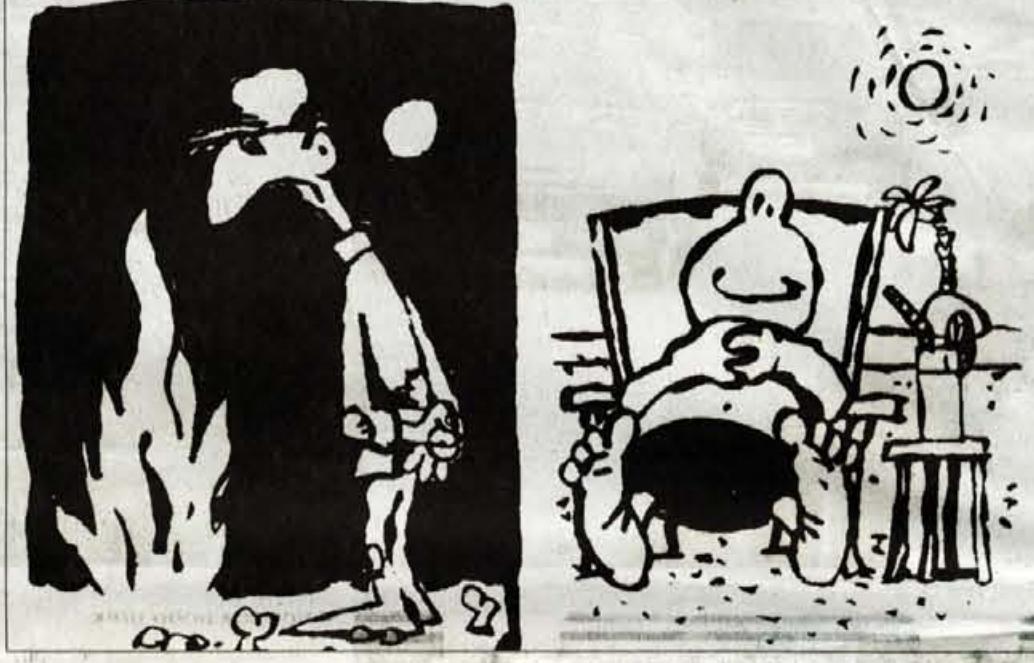
"Imamo občutek, da je občina ljubosuma na uspešne in drugači misleče krajevne skupnosti in da ima raje tiste, ki so tihi, ki so delujejo pri raznih otvoritvah in rezanjih trakov, mi pa smo nadloga, saj stalno nekaj predlagamo in zahtevamo denar. Razočarani smo

nad občinsko upravo, ki je v štirih letih uspela le enkrat sklicati predsednike krajevnih skupnosti. Pričakujemo, da bo z bližajočimi se lokalnimi volitvami sestankov več," pravi Sajovic. Po njegovem mnenju je tržiška občina lepa, vendar je hudo obremenjena z bremeni preteklosti, nova šola, ki je predvsem politični projekt, pa bo dolgoročno obremenitev občine še povečala. "Čeprav noben normalen človek ne more nasprotnovati šoli, bi z obnovno šole Zali Rovt s tretjino denarja za novo šolo, dosegli enak učinek. Tudi demografske napovedi potrjujejo

čeprav samo štirirazredne, je za vsak kraj velika izguba. V Kovoru nam je uspelo šolo obdržati. Ponosni smo nanjo in ob prazniku smo ji izročili priznanje. Problem gradnje nove šole je tudi manj denarja za reševanje drugih občinskih problemov. Vodovodno omrežje v občini je zastarelo in večinoma iz azbesta. Tržič je ena redkih občin brez čistilne naprave in je tako Tržiška Bistrica najpomembnejši kanalizacijski vod. Premalo se vlagajo v razvoj, v dve izobrazbene ravni ljudi, kar je poseben problem Tržiča, v površine in objekte za šport in rekreacijo, so jeseni preizkusili tudi v marato-

O kandidaturi na jesenskih županskih volitvah se še ni odločil. Prepričan je, da je vsak aktualni župan v veliki prednosti pred drugimi kandidati tudi zaradi možnosti pogostega pojavljanja v lokalnih medijih. V Tržiču, kjer je čas za spremembe, bo vsaka nova občinska uprava morala najprej poravnati dolgove predhodne, ki se lahko z raznimi propagandnimi potezami pred volitvami še povečajo, je povedal mag. Borut Sajovic. Ni samo veterinar, politik, mož in oče, ampak tudi navdušen športnik. Ob triatlonu se bo jeseni preizkusil tudi v marato-

Kako so praznovali prvi maj delavci in kako direktorji

zgrevostenost naložbe, saj bo otroki treba voziti v mesto iz Križev, Loma in Jelendola. Ogrožena postane tudi šola v Podljubelju, kjer je bila načrtovana gradnja dvorane in telovadnice. Zaprtje šole,

saj občina ne premore ustreznega igrišča za nogomet in druge športne. To so pomembne stvari, ki pa ne dajejo pogostih priložnosti za slavlja in rezanje trakov," je povedal mag. Borut Sajovic.

Jože Košnjek

Našteli so manj Slovencev

Slovenščino kot občevalni jezik je na Koroškem v lanskem štetju prebivalstva navedlo 12.586 ljudi ali 2,4 odstotka prebivalcev dežele Koroške. Upadanje števila Slovencev se nadaljuje.

Celovec - Sredi aprila je avstrijski statistični urad objavil izide lanskega ljudskega štetja, ki so potrdili upadanje števila slovensko govorečih Avstrijev oziroma Korošcev. Leta 1971 je slovenščino kot občevalni jezik navedlo 17.011 ali 3,3 odstotke prebivalcev Koroške. Leta 1981 so se za slovenščino izrekli 14.204 Korošci ali 2,7 odstotka vseh prebivalcev dežele, v štetju 1991 je slovenščino kot občevalni jezik navedlo 13.962 ali 2,6 odstotka prebivalcev Koroške, lani pa 12.586 ali 2,4 odstotka popisanih. Število oseb s slovenščino kot občevalnim jezikom se je leta 2001 v primerjavi z letom 1991 znižalo za 1376. Odstotek znižanja je pri Slovencih višji kot na splošnem na Koroškem, kjer je bilo leta

1991 530.726 ljudi z avstrijskim državljanstvom, lani pa 528.915 ali 1811 manj. Obenem s podatki, ki so za Slovene tako na Koroškem kot v Sloveniji zaskrbljujoči, pa je ohrabrujoč podatek iz raziskave javnega mnenja iz leta 1999, po katerem skoraj 60.000 Korošcev v starosti nad 15 let govori ali razume slovensko, tretjina dobro, tretjina zadovoljivo in tretjina slabo.

Slovenščina se govori v 58 koroških občinah. V 479 krajih je slovenščino kot občevalni jezik navedlo pod 10 odstotkov prebivalcev. V 103 krajih je delež med 10 in 25 odstotki, v 94 krajih pa je delež ljudi, katerih občevalni jezik je slovenščina, 25 in več odstotkov, v drugih pa manjši. Iz skupine z nad 10 odstotnim deležem slovensko govorečih sta izpadli občini Djekše in Dobrla vas. O upadanju števila Korošcev, za katere je slovenščina občevalni jezik, posebej zgornovo govori podatek, da je bilo leta 1971 kar 173 krajev, kjer je bilo slovensko govorečih nad 25 odstotkov, lani pa jih je bilo še 94. Največ slovensko govorečih je v Celovcu, skupaj 1292. Najvišji delež slovensko govorečih je v občini Sele, kjer jih je bilo lani 89,6 odstotka, pred desetimi leti pa 93,3 odstotka. Občine, kjer je delež slovensko govorečih nad 10 odstotki, so Globasnica 42,1 (pred desetimi leti 50,8), Železna Kapla 38,8 (40,4), Bistrica nad Pliberkom 33,2

(43,9), Pliberk 30,9 (38,1), Bilčovs 28,3 (29,6), Zitara vas 19,7 (19,3), Šentjakob v Rožu 16,5 (18,7), Suha 13,6 (13,7), Bistrica v Rožu 13,4 (13,2), Škočjan 13,2 (14,5) in Šmarjeta v Rožu 11,8 (10,8). Da utegne odstotek slovensko govorečih še nazadovati opozarja podatek, da je kar 32 odstotkov ljudi, ki govorijo slovensko, starejših od 60 let.

Jože Košnjek

Žrtve na protest pred vlado

Kranj - Združenje žrtv okupatorjev 1941 - 1945 s sedežem v Kranju, ki že od svoje ustanovitve naprej vztraja, da mora predvsem Nemčija plačati odškodnino slovenskim žrtvam vojne, bo zaradi nezadovoljstva z ravnanjem slovenskih oblasti organiziralo protest pred vladom. Ta bo v sredo, 8. maja, ob 11. uri v Ljubljani pred sedežem vlade na Gregorčičevi 20. Na shod so vabljeni vsi, ki so upravičeni do nemške odškodnine za trpljenje. Več nas bo, glasnejši bomo, pravi Tone Kristan, predsednik Združenja.

J.K.

Slovenija s 26.000 vojaki

Ljubljana - Vlada je pretekli teden sprejela pomembne odločitve za ustanovitev poklicne Slovenske vojske s prostovoljno rezervo. Obrambno ministarstvo bo do konca junija pripravilo dolgoročni program razvoja in opremljanja Slovenske vojske, ki bodo uresničene v letih 2007 do 2015. Konec letosnjega leta bo predvidoma sprejet dopolnjen zakon o vojaški dolžnosti, leta po sprejemu zakona pa naj bi Slovenija opustila naborniški sistem. Obvezno služenje vojaščine naj bi bilo odpravljeno konec junija 2004, obvezno služenje v rezervi pa naj bi bilo odpravljeno konec leta 2010. Po reformi Slovenske vojske bo v njej 26.000 vojakov, od tega v prostovoljni rezervi 19 tisoč. Sestavljeni jo bodo začeli že letos. V primeru članstva Slovenije v Natu bo mogoče število vojakov še zmanjšati.

J.K.

Bajuk na Krekovem večeru

Železni - Občinski odbor Nove Slovenije Železni nadaljuje s Krekovimi večeri. Tokrat so povabili na pogovor predsednika in poslanca Nove Slovenije dr. Andreja Bajuka. Pogovor na temo Za Selško dolino bo v sredo, 8. maja, ob 19. uri v dvorani Krekovega doma v Selcih. J.K.

Podpisi za referendum

Ljubljana - Predstavniki Mladega foruma Združene liste socialnih demokratov so pretekli petek napovedali zbiranje podpisov za podporo predhodnemu zavezujočemu referendumu o vstopu Slovenije v Nato. Podpise so začeli zbirati v soboto. Zbiranje bo trajalo en mesec. Menijo, da je treba referendum izpeljati pred vrhom Nata v Pragi, saj bi bil kasneje, če bi bila Slovenija povabljeni v članstvo, brezpredmeten. Mladi forum napoveduje tudi nekatere druge akcije zoper vstop Slovenije v Nato. Pobudo za referendum je v državnem zboru vložila tudi Stranka mladih Slovenije. Pretekli teden so njeni predstavniki izrazilni nejevoljno, ker njihova pobuda tokrat ni bila uvrščena na dnevni red seje državnega zbora.

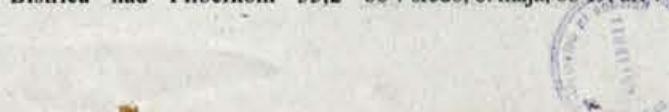
Poslanec Vizjak v Kranju

Kranj - Mestni odbor Socialdemokratske stranke Kranj vabi na okroglo mizo o problematiki sprememjan pokojninske in delovno pravne zakonodaje ter drugih aktualnih dogajanjih v parlamentu. Okrogla miza bo v četrtek, 9. maja, ob 19.30 v mali dvorani Hotela Creina v Kranju, gost pa bo poslanec mag. Andrej Vizjak. Pogovor bo vodil Branko Grims, predsednik Mestnega odbora stranke in državnki svetnik. J.K.

Denar za odpravo posledic naravnih nesreč

Ljubljana - Vlada je na podlagi zakona o državnih pomoči za odpravo posledic suš, pozabe in neurij s toči v kmetijstvu v lanskem letu dodelila 15.781 nosilcem kmetijskega gospodarstva sredstva proračunske rezerve za odpravo posledic naravnih nesreč v višini skoraj 1,9 milijarde tolarjev, in sicer za odpravo posledic suš 1,5 milijarde tolarjev, za odpravo posledic pozabe 254,2 milijona tolarjev in za odpravo posledic neurij s toči skoraj 84 milijon tolarjev.

Državna komisija za sanacije je zaključila pregled vseh prejetih vlog, ki jih je predložilo 45.375 vlagateljev iz 178 občin. Ugotovljeno je bilo, da 13.320 vlagateljev ni izpolnilo zakonsko določenih pogojev za dodelitev sredstev državnemu pomoči (višina

Zapiranja uranskega rudnika - tokrat zares?

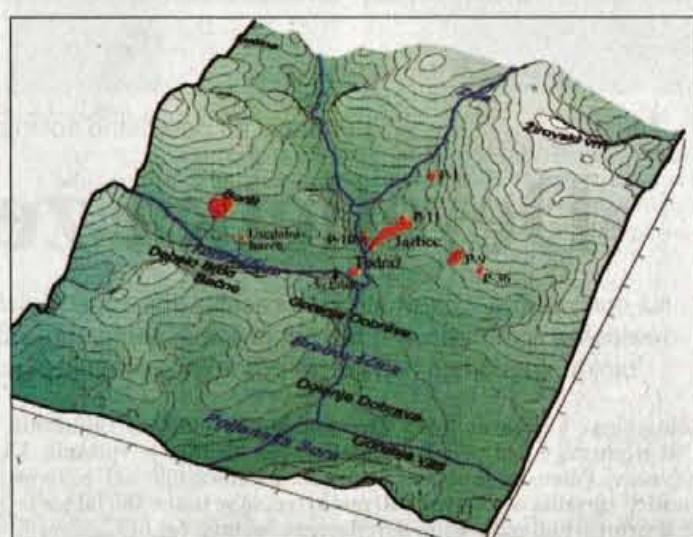
Po dobrih enajstih letih, odkar je Rudnik urana Žirovski vrh prenehal pridobivati in predelovati uranovo rudo, rane v Poljanski dolini še niso zacetljene.

Zadnje obljube so za leto 2007.

Todraž - Poročali smo že, da je bil kar precejšnji del zadnje seje občinskega sveta Občine Gorenja vas - Poljane posvečen rudniku v Žirovskem vrhu, pri čemer so nekateri svetniki z županom na čelu izkoristili še eno zadnjih priložnosti, da si rudniške jame tudi ogledajo, na seji pa je novo vodstvo predstavilo zadnji program dokončnega zapiranja rudnika in odpravljanja posledic rudarjenja ter rezultate nadzora vpliva rudnika na okolje v lanskem letu. Po noveliranem programu naj bi rudnik in njegovo okolico dokončno uredili do leta 2007, nadzor vplivov na okolje pa kaže, da se ti postopoma zmanjšujejo.

Da se v Rudniku Žirovski vrh (RŽV), nasledniku nekdanjega Rudnika urana Žirovski vrh (RUŽV) v dobrem desetletju po prenehanju rudarjenja in predelave uranove rude v letu 1990 ni dogajalo prav veliko, pove že podatek, da je to bila vse do konca lanskega leta verjetno ena zadnjih "organizacij združenega dela" (p.o.) v naši državi, pa čeprav "kardeljanska zakonodaja" ne velja že vsaj osem let. Šele z letoskim začetkom leta se je Rudnik Žirovski vrh reorganiziral v javno podjetje, d.o.o., ki je v celoti v lasti države, in dobil tudi novo vodstvo. Od 1. januarja ga vodi diplomerani inženir rudarstva **Matej Požun**, trenutno pa je zaposlenih še 69 delavcev od preko štiristotih, ki so nekoč delali v rudniku. Lani je namreč slovenska vlada sprejela uredbo o reorganizaciji, po kateri naj bi število zaposlenih še naprej zmanjševali

kontaminirano opremo in materiale, v jamo naj bi odpeljali tudi izkopano rudo in jalovino iz začasnih odlagališč P 1 in P 9. Na vprašanje nekaterih svetnikov, ali se morda ta ogromen podzemni prostor ne bi mogel izkoristiti za kakšne druge namene, pa smo dobili odgovor, da tu vseskozi vlada skoraj sto odstotna vлага, zato ti

in vzorcevalna postaja, vzdrževalni obrat pa očiščen in predan v uporabo Ministrstvu za obrambo. Že izkopano rudo so odpeljali nazaj v jamo, kontaminirane zemlje-

Jalovišča bodo prekrili

Morda še zahtevnejše od zapiranja samih rudniških jam, pa bo urejevanje dveh jalovišč: jalovišča jamske izkopanine Jazbec in jalovišča hidrometalurške jalovine Boršt. Ti dve jalovišči sta namreč velika vira radioaktivnosti, saj iz

Zgodovina Rudnika urana Žirovski vrh

- 1960 začetek geoloških raziskav, Zvezni geološki zavod, Beograd;
- 1968 izgradnja podkopa P-10 za odvodnjavanje in geološko rudarske raziskave;
- 1976 ustanovitev podjetja Rudnik urana Žirovski vrh, v ustvarjanju (RUŽV);
- 1978 odločitev Izvršnega sveta SRS o izgradnji Rudnika urana Žirovski vrh;
- 1981 začetek pridobivanja rude; do prenehanja izkoriščanja je bilo pridobljeno 633.000 ton uranove rude, 208.000 ton revne rude in 2,470.000 ton jalovine iz vseh rudarskih del;
- 1984 začetek proizvodnje uranovega koncentrata, do prenehanja proizvodnje je bilo proizvedeno 452 ton uranovega oksida v rumeni pogaci iz 610.000 ton rude;
- 1990 sklep Vlade RS o začasnom prenehanju izkoriščanja; začetek plazenja tal pod jaloviščem Boršt;
- 1992 parlament RS sprejme zakon o trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v RUŽV;
- 1994 Vlada RS potrdi dolgoročni program trajnega prenehanja izkoriščanja;
- 1996 RUŽV je končal podzemelska dela za stabilizacijo plazu na jalovišču Boršt;
- 1998 Vlada RS potrdi novelacijo programa trajnega prenehanja izkoriščanja uranove rude v Rudniku urana Žirovski vrh;
- 2000 parlament RS sprejme zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v RUŽV, praktično so končana dela dekontaminacije predelovalnega obrata, odstranjeno cca. 40.000 ton ruševin in zemljin;
- 2001 vlada RS sprejme noveliran program izvedbe trajne opustitve izkoriščanja uranove rude in preprečevanja posledic rudarjenja v RUŽV, vlada RS sprejme uredbo o preoblikovanju Rudnika Žirovski vrh, p.o., v javno podjetje Rudnik Žirovski vrh, d.o.o;
- 2002 reorganizacija RUŽV v skladu z uredbo vlade.

kriti z neprodušno prekrivko, ki bo preprečevala izhajanje radona. Prav sestava prekrivke je bila predmet večletnih obsežnih študij in dokončno je določeno, da naj bi jo sestavljala 35 do 40 centimeterska plast gline (radonska zapora), 20 do 30 centimetrov peska (drenažna plast), 30 centimetrov večjih kosov kamnega lomljence (biozaporna plast, prekinute kapilarne dviga), 90 do 120 centimetrov prsti kot glavna prekrivka (zaščita pred zmrzljavo) in 20 do 30 centimetrov humusa oz. rodotivne zemlje, ki jo bodo zatrivali (protierozijska plast). Obe jalovišči naj bi bili po sanaciji torej travnik, na katerih bo mogoče tudi kosit, ostala pa bosta ograjena, torej z omejenim dostopom in pod

nih sredstev, sledi pa še prav tako zahtevna (z mednarodnim natečajem) izbira izvajalcev, je že jasno, da bo zaključek del še leta 2007. Izvedba celotnega zapiranja naj bi skupaj z stroški podjetja in ob upoštevanju DDV stala 37,3 milijona evrov, kar je po sedanjem tečaju 8,4 milijarde tolarjev. Pri tem naj bi približno 3 milijarde tolarjev dobili iz državnega proračuna, preostalih 5,4 pa s kreditom Evropske investicijske banke (EIB) in nepovratna sredstva iz programa PHARE. Breme državnega proračuna utegnejo nekoliko zmanjšati z odpadajo nekaterih preostalih objektov, zelo pomembna pa je novica, da prav v teh dneh pričakujejo brezplačen prepis zemljišč industrijskega pla-

ne in ruševine na jalovišče Jazbec, posebej pa kaže omeniti, da je odtekanje jamske vode iz rudnika v potok Breboščico še vedno urejeno preko čistilne naprave. Posebej je potrebno omeniti še nepredvidena dela na sanaciji velikega plazu, saj je pod jaloviščem Boršt začelo plaziti 7 milijonov ton zemljin. V letih 1995 in 1996 so izgradili drenažni tunnel za odvajanje podzemne vode in plazevanje se je uspešno ustavilo.

Na vrsti je zapiranje jame

Po odstranitvi predelovalnih objektov in dela jamskih objektov je za zapiranje na vrsti sama jama nekdanjega uranskega rudnika. Ta je dobesedno ogromna, o čemer smo se lahko v zelo majhnem delu prepričali tudi na zadnjem ogledu. V sivi gredenski peščenjak so v štirih obzorjih med 430 in 580 metrov nadmorske višine izkopali 60 kilometrov rovov in 120 kilometrov vrtin, skupen volumen jame pa znaša kar 1,3 milijone prostorninskih metrov. Ocenjujejo, da je v tej jami še 25 tisoč ton uranove rudne rezerve. Načrt ureditve jame predvideva preprečitev dostopa jamske vode do oružja, preprečitev posedanja površine, urejeno odvodnjavanje jamske vode, preprečitev dostopa v jamo in priprava jame na dolgoročni nadzor.

Prav letos so se lotili odpiranja jame za nadaljnja dela, kar pomeni, da nekatere dele jame, kjer je prišlo v desetletju do porušitev, ponovno podpirajo, deloma so pognali tudi ventilacijski sistem. Prepričali smo se lahko, kako temeljito se zapirajo rovi (bolje rečeno predori), v katere so odložili

njih izhaja radioaktivni radon, in zaradi pogostega topotnega obraata se ta in njegovi potomci zadržujejo v dolini Breboščice. Odločeno je, da je na jaloviščih potreben zaradi zmanjšanja možnosti meteorne erozije zmanjšati naklon hribin, nato pa jalovišča pre-

stalnim nadzorom. Na vprašanje, od kod nameravajo dobiti naštete materiale, nismo dobili dokončnega odgovora, saj bo to odvisno tudi od izbranih zunanjih izvajalcev, za katere bo, ker gre za mednarodna sredstva, tudi mednarodni razpis. Želja, da bi pri dokončnem zapiranju rudnika dobili delo domačini, bo torej omejena, verjetno na raven podizvajalcev.

Radioaktivnost se zmanjšuje

Gorenjevaško-poljanski svetniki so se lahko na zadnji seji občinskega sveta v prostorih RŽV v Todražu po izčrpnih pisnih materialih in tudi temeljiti obrazložitvi na sami seji prepričali, da se vplivi nekdanjega rudnika na okolje zelo skrbno spremljajo in nadzirajo. Zunanji izvajalci merijo radioaktivnost v okolju, izvajajo tako imenovani obratovalni monitoring, sam RŽV pa nadzira tudi emisije iz objektov. Stalno spremljanje in meritve vse od leta 1984 so bile tudi podlaga za določitev dopustne letne efektivne doze, ki jo lahko prejme kritična skupna ljudi v okolju.

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica
Marija Volčjak
Namestnika odgovorne urednice
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

Uredništvo
novinarji - uredniki:

Helena Jelovčan, Igor Kavčič,
Jože Košnjek, Urša Petermel, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Daniela Zavrl Žlebir, Andrej Žalar, Stefan Žargi; stalni sodelavci Matjaž Gregorič, Renata Skrjanc, Simon Šubic

fotografija
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

lektoriranje
Marjeta Vozlič

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storilarna znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov.

Redna priloga naročniških izvodov zadnjih tork v mesecu je Gregor. Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktor: Marija Volčjak / Priprava za tisk: Media Art, Kranj / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/2142-00, telefax: 04/2142-13 / E-mail: Info@g-glas.si / Mali oglasi: telefon: 04/2142-47 sprejemamo nepreklenjo 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan od 7. do 15. ure, sreda do 17. ure. Naročnine: trimesečni obračun - individualni naročniki (fizične osebe - občani) imajo 20 % popusta. Naročnini se upoštevata ob takojšnjem izplačevanju. Za tujino: letna naročnina 80 evrov. Oglasne storitve: po ceniku. DDV po stopnji 8,5 % v ceni časopisa / CENA IZVODA: 210 SIT (13 HRK za prodajo na Hrvaskem).

Najbolj naseljeno obrobje Sorškega polja

V Škofji Loki so bili ali bodo v bližnji prihodnosti potrjena nova območja za stanovanjsko - obrtno gradnjo zasebnih, individualnih hiš. Razen teh škofjeloško gradbeno podjetje skoraj v središču mesta gradi nov stanovanjski blok, v roku enega leta pa bo dokončanih 12 prenovljenih neprofitnih stanovanj.

Škofja Loka - V zadnjem času so se o tej temi odprle tudi dileme o smiselnosti novih gradenj, saj naj bi bilo stanovanj v Škofji Loki dovolj. Veliko jih osamljenih čaka na boljše čase oziroma jih lastniki čuvajo - prazne - za koga ne vemo. Pred dnevi je bila javna predstavitev diplomske naloge Kristine Onufrija, ki se posredno ukvarja tudi s tem problemom nastanka novih naselij.

Predstavitev diplomskega dela v knjižnici Ivana Tavčarja se je udeležila le peščica obiskovalcev, ki so ob koncu razvili prav zanimivo debato o smiselnosti novogradnje. Cilj diplomskega dela z naslovom Prebivalstvene in poselitvene značilnosti kot element zasnove omrežja naselij v občini Škofje Loke je bilo ugotoviti, kateri elementi bodo vplivali na oblikovanje bodoče zasnove omrežja naselij v občini.

Eden najbolj stabilnih elementov za določitev vzorca poselitve v prihodnosti je obstoječa poselitve. Ta je zgoščena na ravninskem delu ob robu Sorškega polja, kjer so naselja med seboj zraščena (ob cesti proti Kranju in Ljubljani), za hribove je značilna gručasta poselitve. Kot drugi element je

Onufrija predstavila demografske značilnosti naselij, ki kaže v občini ugodnejšo sliko kot v Sloveniji. Rast prebivalstva je opazen posebej po letu 1950, predvsem zaradi novih stanovanj in preseljevanja v mesta. Samo v mestu Škofja Loka živi 56 odstotkov vsega prebivalstva v občini, gostota prebivalstva je nad slovenskim povprečjem, kar 151 prebivalcev na kvadratni kilometar.

Razvoj prebivalstva bo odvisen od naravnega, predvsem pa selitvenega gibanja. Naravni prirastek je v občini pozitiven, selitveni pa je sedaj celo negativen. Po demografskih predvidevanjih naj bi se do leta 2010 število prebivalcev povečalo, do leta 2030 pa začelo padati. Pomembno je, da tu ni vstreno selitveno gibanje. Na štev-

lo prebivalcev ugodno vpliva tudi gospodarski razvoj občine, kjer ima še vedno glavno besedo industrije, v zadnjem času pa so močno pridobile še storitve. Sem spadata še kmetijstvo, ki prevladuje v hribovitem svetu, in turizem, ki kljub dobrim legi, še nima vidnejše vloge.

Drugi elementi, ki vplivajo na oblikovanje naselij, so še prometna infrastruktura (dobre prometne povezave so plus za vsako naselje), dostopnost do javnih funkcij (večina funkcij se nahaja v mestu Škofja Loka in upati je, da jih bo v prihodnosti še več), naslednja funkcija je bližina centralnega naselja z oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi, nato še urejena komunalna infrastruktura, suburbanizacija (vedno več ljudi se seli izven mest v naselja z manjšo gostoto poselitve) in še tip stanovanjske gradnje (tu naj bi prevladovale prostostojče enodružinske stanovanjske gradnje).

Iz diplomskega dela se da razbrati, da občinska uprava z pro-

jektom večih stanovanjskih con ni ustrelila mimo. Glede na dobre prometne povezave si Škofja Loka lahko obeta nove občane iz Ljubljane in Kranja, ki si bodo domovjanje uredili v zasebnih hišah. Prišleki naj bi bili dobro situirani in visoko izobraženi. Po predstavitev diplome se je razprava vrnila tudi o tem ali prišleki sploh potrebujemo. To pa bo ponazarjal čas. **Boštjan Bogataj**

Kanalizacija v Suhadolah

Komenda - Medtem ko so ta teden na zborih krajanov v občini Komenda razpravljali o načrtovani gradnji kanalizacije v občini, se je gradnja le-te v Suhadolah že začela. Krajani v Suhadolah so z gradnjo zadovoljni, saj klub dnevni zaporam na gradbenih odsekih delo in življenje v kraju nista motena. Zato je prav takšen način gradnje nedvomno tudi velika podpora sedanjam razpravam o izgradnji kanalizacije na območju celotne občine. Na zborih krajanov so se predvsem zavzemali za izgradnjo in financiranje v prihodnjih dveh letih. **A. Ž.**

Priprave na devetletno šolanje

Devetletka že letos

Na osnovni šoli v Žirovnici bodo začeli z adaptacijo šolskih prostorov, kajti program devetletne šole bodo s 1. razredom uvedli septembra 2002. Adaptacija sanitarnega bloka, spodnjega nadstropja predmetne stopnje in ureditev varne poti v šolo.

Žirovnica - V osnovno šolo v Žirovnici je v 18 oddelkov vključenih 391 učencev, v dva oddelka podaljšanega bivanja je vpisanih 37 učencev. Potem ko je občina Žirovnica kot eno svojih največjih investicij zgradila ob osnovni šoli nov vrtec, so se tudi v šoli lahko začeli pripravljati na uvedbo devetletnega šolanja, saj bi s preuredivanjem prostorov, kjer je bil prej vrtec, lahko uredili nove učilnice.

Vrtec obiskuje 107 otrok, ki so razporejeni v šest skupin. Prvič so se lahko vpisali otroci prvega starostnega obdobja - od enega do treh let. Teh otrok je 27. Ostali otroci so razporejeni v štiri skupine drugega starostnega obdobja, od katerih sta dve skupini malih šolarjev z obvezno pripravo na šolo. Starši so zelo zadovoljni. Izkazalo se je, da je veliko interesa za vrtec predvsem med tistimi starši, ki imajo majhne otroke.

Šola je z novim vrtcem pridobila nove kvalitetne površine v vrtcu, ki že delno rešujejo pomanjkanje prostora za prihodnjo devetletno šolo. Na ta način bodo zagotovili visok bivalni in boljši vsebinski standard otrokom in delavcem v vrtcu. Pri materialnih možnostih za predmetno stopnjo ugotavljajo pomanjkanje prostora za devetletno osnovno šolo. Prostorsko pomanjkanje se še naprej odraža v šolskih knjižnicah.

Na šoli so bile investicije brez vlaganj v vrtec razmeroma skromne. Veliko je bilo vzdrževalnih del v opremu šolske kuhinje, za pouk fizike so namenili veliko sredstev za nabavo novih učil in izvedli informatizacijo razredne stopnje.

Na šoli že imajo idejne osnutke za adaptacijo površin v šoli, ki jih je prej zasedel vrtec. Tako se bodo lahko začeli urediti uresničevati izvedbeni načrti za adaptacijo predmetne stopnje v skladu z normativno za devetletno osnovno šolo.

V program devetletne šole s prvim razredom se bo osnovna šola Žirovnica vključila letos septembra, na predmetne stopnje pouka

pa bodo začeli z uvajanjem devetletne šole v naslednjem šolskem letu, ko uvedbo devetletke predpisuje tudi zakon. Že v tem letu zato predvidevajo nekaj posodobitev prostorov, predvsem adaptacije sanitarnega bloka pri telovadnici in spodnjega nadstropja predmetne stopnje pouka, in če bo dovolj denarja, tudi ureditev nadstropja.

Ne nazadnje bo šola začela z urejanjem zunanjih površin v okviru predvidene varne poti v šolo vzhodno od šole ter celotno ograjitev šolskih površin severno in zahodno od šolskih objektov.

Predvidevajo tudi ureditev igrišč za otroke.

Darinka Sedej

Lesariada v Škofji Loki uspela

Prejšnji teden je Srednja lesarska šola iz Škofje Loke organizirala srečanje lesarskih šol iz vse Slovenije, katerega se je udeležilo devet od desetih šol.

Škofja Loka - Tekmovanja so potekala na matični lokaciji šole na Trati in v dvorani Poden, in sicer v petih kategorijah: ročni obdelavi lesa, prostoročnem risanju, pomerili so se v vedenju o lastnostih in vrstah lesa ter v odborki in krosu.

Srečanja se je udeležilo prek 250 bodočih lesarjev in spremjevalcev iz vse Slovenije. Zanimivo je, da so se jih v družabnem delu pridružili tudi njihovi italijanski kolegi. Ravnatelj Srednje lesarske šole Škofja Loka Peter Žagar nam je povedal, da je namen takšnih srečanj predstavljanje tega lepega poklica vsem mladim kot tudi druženje in spoznavanje mladih z različnih koncev Slovenije: "Prav je, da spoznajo svoje morebitne bodoče sodelavce in vedo, da Ljubljanci niso nič drugačni kot mi. Radi pa bi pritegnili še čim več mladih, ki bi radi delali v lesni industriji."

Ravno pritegnitev mladih za izobraževanje je največji problem vseh lesarskih šol. Vpis upada, vsako leto za vsaj 15 odstotkov. S

prihodnjim šolskim letom bo najbrž ukinjen še oddelek tapetništva na šoli v Škofji Loki, ki ga je sedaj še edini izvajal. "Za našo prihodnost bomo morali poskrbeti predvsem sami, vem pa, da je v našem koncu veliko mladih zainteresiranih za poklic, kakor tudi okoliški obrtnik," je še povedal Žagar. Škofjeloška lesarska šola je zmagała v vseh petih kategorijah in tako preprčljivo osvojila tudi skupno prvo mesto.

Boštjan Bogataj

Politično neopredeljeni svetniki so protestirali

Financiranje klubov svetnikov je nezakonito

Urad za lokalno samoupravo in računsko sodišče menita, da je financiranje klubov svetnikov nezakonito, če se denar nakaže stranki. Gre za prikrito financiranje političnih strank. Denar za izobraževanje le na osnovi računov in vsem svetnikom, ne le politično opredeljenim.

Jesenice - Na minuli seji občinskega sveta Jesenice so obravnavali tudi spremembe pravilnika o plačah in nagradah funkcionarjev in članov občinskega sveta. Občinski pravilnik med drugim določa, da občina klubom svetnikov, ki so jih ustanovile stranke mesečno nakazuje sredstva za izobraževanje - poleg že obstoječega financiranja strank po doščenih glasovih na lokalnih volitvah.

Politično neopredeljeni svetniki, ki nimajo ustanovljenega kluba svetnikov, pa menijo, da jim prav tako pripadajo sredstva za izobraževanje, vendar jim občinska uprava tako izplačilo vztrajno zavrača in predlaže, naj se pridružijo eni izmed političnih strank ali ustanovijo svoj klub svetnikov. Tem svetnikom se je tako ravnanje zelo sporno, zato je jesenška svetnica Milena Koselj - Šmit v imenu politično neopredeljenih svetnikov Urad za lokalno samoupravo zaprosila za mnenje, če je financiranje klubov svetnikov sploh zakonito.

Ministrstvo za notranje zadeve, urad za lokalno samoupravo je odgovoril, da zakon o političnih strankah določa način financiranja

političnih strank. Članom občinskega sveta pripada del plače oziroma nagrade in višine največ 15 odstotkov plače župana in tudi pravica do povrnitve materialnih stroškov v zvezi z delom. Ta pravica je vezana na posameznega člena, ne pa na klube svetnikov in se ti stroški izplačujejo lahko posameznemu članu, če je na službeni poti, na izobraževanje. Pravilnik ureja ta razmerja, ne pa financiranje klubov svetnikov. Za financiranje klubov svetnikov v predpisih ni pravne osnove in zato urad meni, da gre za obliko financiranja političnih strank.

Računsko sodišče je že sprejelo naslednje mnenje v zvezi s financiranjem klubov svetni-

kov: "Financiranje stroškov klubov svetnikov na način, da se sredstva kot prenosni izdatki nakažejo politični stranki, je mogoče obravnavati kot prikrito, nedovoljeno obliko finančiranja političnih strank. Če se s proračunske postavke sredstva za delovanje klubov svetnikov plačujejo za udeležbo svetnikov na seminarjih, je poraba zakonita."

Na seji občinskega sveta se politično neopredeljeni svetniki, ki nimajo niti najmanjšega namena, da bi se pridružili kateri od političnih strank in tudi svojega kluba svetnikov ne bodo ustanavljali, vztrajali, da občinska uprava do naslednje seje pridobi pravno tolmačenje in jim pojasni, zakaj jim je bila ovzeta pravica do teh sredstev, zakaj so jim zavrnili račune za izobraževanje - lani in letos niso dobili nič -, medtem ko klubi svetnikov ta denar iz proračuna vedno dobijo.

Darinka Sedej

Digitalni tisk

■ Media Art Studio Internet

Praznika Mošenj in Begunj

Begunje, Mošnje - V začetku maja praznujajo dve krajevni skupnosti radovljiske občine - Begunje in Mošnje. Krajevni praznik Begunj je 4. maj, ko se spominjajo osvoboditev 632 talcev iz begunjskih zaporov leta 1945. Osrednja slovesnost bo jutri, v soboto, ob 15. uri na graščinskem vrtu v Begunjah, gasilci pa bodo pripravili tudi gasilsko vajo, ki se navezevajo na ustno izročilo na dan osvoboditev talcev. Krajani se nameče spominjo, da je 4. maja 1945 ob 15.05 zagorela domačija na Svetem Petru.

Dogodkov ob koncu druge svetovne vojne pa se s krajevnim praznikom spominjajo tudi v Mošnjah. Prvi teden maja 1945 so se pri vaščani začeli vračati iz izgnanstva na svoje domove. Osrednja slovesnost bo jutri, v soboto, ob 17. uri, ki bo še posebej slovesna, saj bodo oprli prizidek h kulturnemu domu.

U. P.

Na obisku v Razstavnem paviljonu Jugovic v Spodnjih Bitnjah

V steklo in okvir, nato v galerijo

Kaj je lepšega, kot številna dela, ki nastanejo na likovni delavnici, na kateri so ustvarjali mnogi znani likovni ustvarjalci, kasneje tudi razstaviti. Če je galerija doma, ovir za to tako rekoč ni več.

Spodnje Bitnje - V okviru 5. Biennale mesta Kranja je bila pred dnevi odprta spremjevalna razstava tudi v Razstavnem paviljonu Jugovic v Spodnjih Bitnjah, kjer sta svoja dela na ogled postavila akademski kipar Stane Jarm in fotograf Igor Pustovrh. Jarm v svojem umetniškem opusu združuje akademsko znanje, domačo tradicijo in gotske značilnosti. V svojem ustvarjanju vedno znova posega po lesu, njegovi liki pa najbolj pogosto predstavljajo človeka iz njegove neposredne okolice in like iz krščanstva. Za fotografije Igorja Pustovrha, ki se prav tako predstavlja v Razstavnem paviljonu Jugovic, je značilno, da z njimi ne želi predstavljati utrinkov časa in prostora, ampak gradi svojo zgodbo, ki se začne v trenutku izbire motiva, se nadaljuje s pritiskom na sprožilec in zaključi s posvečavami, izdelanimi s pomočjo skeniranja in tiskanja.

Marija in Franc Jugovic

Obema ustvarjalcem je na voljo simpatičen galerijski ambient, opremljen z vsem, kar sodi zraven, premakljivo razsvetljavo, dodatnimi panoci... "S steklarstvom se ukvarjam že od leta 1989, in

ko so stranke spraševale, zakaj nimamo tudi okvirjev, smo se po nekaj letih lotili tudi okvirjanja," je povedala Marija Jugovic, ki v podjetju vodi posle. Prve kokane v galeriji velja pripisati sodelovanju s Klavdijem Tuttom, ki je bil pred tremi leti tudi pobudnik

prve likovne delavnice, ki so jo organizirali pri Jugovicih. Sodelovalo je 21 umetnikov, med njimi številni znani likovniki: Bogdan Čobal, Milan Todič, Stane Jarm, Jožef Vrščaj, Nejc Slapar, Maja Šubic, Janez Hafner, Klementina Golija, Klavdij Tutta... "Avtorji na taki delavnici ustvarijo številna dela in lepo je, če jih kasneje lahko tudi postavijo na ogled. Ker smo v tistem času ravno gradili novo proizvodno halo, smo se odločili, da del nadstropja namenimo razstavnemu prostoru." Odprtje razstavniča je bilo tako maja pred dvema letoma, še isto leto so pripravili tudi drugo delavnico s prav tako ugledno umetniško udeležbo, med drugim so sodelovali Zvez Apollonio, Dare Birsa, Boni Čeh, Vinko Železnikar, Zmago Puhan... Nastala dela na delavnici so bili predstavljena leta kasneje. Na leto pripravijo dve do tri razstave, letos tako že drugič sodelujejo v spremjevalnem pro-

gramu Bienala mesta Kranja, gostili so razstavo del nastalih na konfliktu na Sinjem vrhu, lansko je

V razstavnem paviljonu trenutno skupaj s kiparjem Stanetom Jarmom razstavlja fotograf Igor Pustovrh.

sen je pri njih razstavljal Klavdij Tutta in rotarijanci Slovenije, gostili so slikarja Janeza Hafnerja... Z galerijo tudi stalno sodeluje likovna kritičarka Anamarja Stibilj-Sjan.

Kot je povedala Marija, mogoče malo moti njihova lokacija, ki je izven mesta, a kljub temu ne manjka obiskovalcev.

Marsikdo si razstavljenje umetnine rad pogleda v dnevi po odprtju, v miru in tišini. "Upam, da nam bo tudi v bodoče, vsaj kolikor bodo finance dopuščale, uspešno pripraviti dve, tri razstave letno," razmišlja Marija Jugovic in dodaja, da ob pripravah na razstave in odprtih strnje vrste cela družina, tudi mož Franc, hči Tanja, sin Blaž in tako rekoč član družine Miha. Če si pred leti pri Jugovicih nikakor niso predstavljali galerije, pa danes vedo, da ta še kako sodi k njihovi dejavnosti. Sliko "opremiti" s steklom in okvirjem in jo na koncu postaviti na ogled.

Igor Kavčič

Jemčevi koloriti v Deva Puri

Bled - Pred nedavним je bilo v Galeriji Deva Puri na Bledu odprtje razstave del akademskega slikarja Gašperja Jemca. Pod naslovom "I am in the mood for love" se predstavlja s platni večjih formatov, s katerimi nas nagovarja tako z izrazitim koloriti in figuralno abstrakcijo kot z enobarvnimi, na primer modrobelimi impresijami na morje... Slikar mlajše generacije Gašper Jemec, rojen leta 1975 v Kranju, živi in dela v Ljubljani, je diplomiral pri Gustavu Gnamušu na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, se izpopolnjeval v Avstriji in ZDA, kjer je nanizal tudi nekaj samostojnih razstav. Prijetno vzdušje na dobro obiskani otvoritvi, popotnico k razstavi je slikarju namenil igralec Gaber Trseglav, je le podatek več v uspešno zastavljenem konceptu te najmlajše gorenjske galerije. Razstava bo odprta do 16. maja, od srede do nedelje med 15. in 19. uro.

I.K.

Koncert komornega moškega zbora Lek

Zgornji Brnik - V petek zvečer je imel v cerkvi sv. Janeza Krstnika na Zgornjem Brniku celovečerni koncert 24-članski Komorni moški pevski zbor Lek pod vodstvom eminentnega in vsestransko priznane glasbenike in zborovodja Milivoja Šurbka, ki letos praznuje že desetletnico umetniškega sodelovanja z zborom. Zbor sodi v sam vrh amaterskih pevskih zborov in žanje uspehe povsod, kjer nastopa.

Koncert v zelo akustični cerkvi sv. Janeza Krstnika je izvenel na visoki umetniški ravni, zbor pa je izvedel 19 skladb domačih in tujih avtorjev. Koncert so začeli s pesmijo Orlanda Di Lassa O che bon eecho, potem pa so poslušalci prisluhnili še skladbam Jacobusa Gallusa, bratov Ipavec, Kamila Maška, Josipa Kocjančiča in Zorka Prelovca. Drugi del koncerta je bil še bolj razgiban in živahn, z odličnimi nastopi solistov Jožeta Ogrina, Andreja Bernota, Jožeta Zupančiča ter v dodatku programu Jožeta Bohinca, kjer pa

Slapar, Čeh, Tutta...

Kranj - Akcija Gorenjskega glasa in 5. Biennale mesta Kranja, v kateri Vi, naši bralci in bralke glasujete za vam najbolj všečna slikarja oziroma kiparja, ki se predstavlja na letosnjem biennalu oziroma na eni od spremjevalnih razstav, se je prevesila v drugo polovico. Glasujete namreč lahko še do 10. maja, ko bomo akcijo zaključili, izzrebali nagradje in jih povabili na odprtje razstave akademškega slikarja Rudija Skočirja, kjer bodo nagrade prejeli. Med glasovnicami, ki so doslej prispele v uredništvo, ste največkrat napisali ime kranjskega likovnika Nejca Slaparja, sledijo Boni Čeh, Klavdij Tutta, Metka Krašovec, Gregor Čeferin, Igor Pustovrh...

Glasovalni kupon

Med razstavljenimi likovnimi deli na 5. Biennale mesta Kranja in spremjevalnih razstavah so mi najbolj všeč dela, ki jih razstavlja avtor (-ica)

Moji podatki (ime, priimek in naslov)

Izpoljeni kupon čimprej pošljite na dopisnici na: Gorenjski glas, Zoisova 1, Kranj. Več kuponov - več možnosti za nagrado.

na krajših sodelovanjih, na mnogih slavnostih v domačem okolju ali nastopih na radiu in televiziji pridobil sloves zbor, ki ga odlikujejo žametne barve glasov in pevsko gibčna izrazna projekcija. Repertoar zborja je raznovrsten in obsežen, zanimiv tako za občinstvo v Cankarjevem domu, na pevskem taboru ali v cerkvi. Zbor

želi tudi v prihodnje ostati med najboljšimi zbori, za to pa je potrebno tako resno in vztrajno delo pod dobrim strokovnim vodstvom ter seveda nenehno preverjanje kakovosti na samostojnih in skupnih koncertih in na pevskih revijah, na katerih je mogoče prisluhniti tudi dosežkom drugih zborov. Janez Kuhar

Neve knjige

Čarodej kot napoved prihodnosti

Ljubljana - Pri založbi Karantanija sta pred nedavним izšli novi knjigi namenjeni otrokom in mladini. Živali okoli našega doma bodo zanimali bralce začetnike, Čarodej pa zrele najstnike, srednjoljeto.

Roman Čarodej je prvenec mlade angleške avtorice Rhiannon Lassiter, ki je prve vrstice začela pisati že pri 17 letih. Tokratna izdaja, roman je izvrstno prevedel Dušan Rebolj, je sicer prvi del trilogije, ki je bila v Angliji deležna odličnih kritik. Kaj so čarodeji? Otroci z genom, ki jim omogoča dostop do vseh računalniških sistemov. Jasno, da s tem postanejo državni sovražniki številka ena in jih je treba uničiti še preden odrastejo. Poleg zanimive zgodbe romana odlikuje imeniten pripovedni slog, ki zna pričarati vzdusje napetosti, tako rekoč prave filmske akcije. Roman je znanstvenofantistična zgodba, ki s kančkom domišljije mogoče celo napoveduje našo prihodnost (upajmo, da bo drugačna). Prevajalec je spretno uporabil sleng in prav tako znan "udomačiti" sodobne tehnološke izraze. Knjiga je zdaleč ni čarovniška romantika tipa Harry Potter,

ampak je resna vizija grajena na podlagi znanstvenih doganj. Je to, da se je v tem času (knjiga je v izvirniku izšla leta 1998) zgodil 11. september in je terorizem postal svetovna tema št. 1, le naključje ali pa so krivi geni?

Druga knjiga Živali okoli našega doma, avtorice Marjetje Zorec je tretja knjiga iz nove zbirke Ali veš?. Namenjena je predvsem mladim bralcem, radovednežem, ki na enostaven, a dopadljiv način želijo izvedeti čimveč od določeni temi. Tokrat so to živali, ki jih srečujemo okrog našega doma. Avtorica si je pri tem izbrala zanimiv koncept, saj bralcu najprej ponudi kratko zgodbico, anekdot, nato pa doda nekaj najzanimivejših informacij o posamezni živali, kar žamsko deluje kot leposlovje in hkrati priročnik. V pripravi so naslednje knjige iz te zbirke in sicer na temo poklicev, slovenskih krajev...

I.K.

Sveže v kinu

Človek pajek prilezel iz stripja

Kranj - V kinematografih Kina Kranj te dni svoje mreže v filmu plete "Človek pajek". Spider Man je še en stripovski junak, ki je postal filmski evergreen.

Lik Spider Man je pred skoraj štiridesetimi leti ustvaril Stan Lee in je eden najpomembnejših med izdajami Marvelovih Comicsov. Milionske naklade so obše svet, najzgodnejše izdaje pa so menda taka redkost, da so navdušeni zbiralci zanje pripravljeni odštetiti tudi po 25.000 dolarjev. Jasno je, da med njegove ljubitelje sodi tudi režiser filma Spider Man Sam Raimi. Prav zato ga je želel oživiti na filmskem platnu, kar nekaj let pa je trajalo, preden so se v Columbia Pictures odločili za zahtevec (finančno bogat) filmski projekt. Zgodbo o dečku, ki spozna, kaj pomeni postati odgovoren mlad mož, kar za seboj potegne veliko akcije in neverjetnih pustolovščin, dopolnjuje dobra igralska ekipa s Tobeyem Maguirem, Kirstenom Dunstom, Willemom Dafoeom in drugimi... Menda tudi ljubitelji stripa in še posebej Spider Mana ne bodo razočarani.

I.K.

DEŽELNA TELEVIZIJA LOKA

nekomercialni regionalni program DTV LOKA viden z UHF anteno na 51. Kanalu oddajnika Lubnik

LUBNIK 51

Radovljica Tržič Duplje Preddvor Šenčur Kranj Cerknje Kamnik Komenda Vodice Mengš Škofja Loka Medvode Domžale Ljubljana

ZAKON O JAVNIH GLASILCIH (Uradni list št. 18/94) v 53. členu navaja:
"Kabelski operater mora obvezno razširjati nacionalne RTV programe ter nekodirane lokalne RTV programe, ki so vidni in slišni na območju njegovega Kabelsko - distribucijskega sistema."

ZATO KABELSKI NAROČNIKI ZAHTEVAJTE OD VAŠEGA OPERATERJA KANAL S SIGNALOM DTV LOKA.

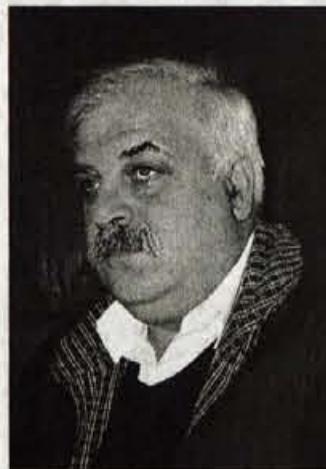
GORENJKA - GORENJEC MESECA

APRILA 2002

Hokej in tradicija

MARCEL RODMAN

ALOJZ POKLUKAR

Že DEVETO leto vsak mesec v veliki gorenjski akciji popularnosti izbiramo GORENJKO ali GORENJCA meseca. V akciji sodelujejo in glasujejo bralke in bralci Gorenjskega glasa in poslušalci Radia Kranj, Radia Sora, Radia Triglav Jesenice in Radia Gorenje. Glasujete pa lahko tudi po elektronski pošti, naš elektronski naslov je: info@g-glas.si.

Danes je prvi petek v maju in začenjamo prvi krog letosnjega četrtega celomeseca izbora GORENJKO/GORENJCA meseca APRILA 2002. Pravila o sodelovanju štirih radijskih glasovanjih, ki vsa potekajo "v živo", vam bodo povedali voditelji teh oddaj. Najbolj preprosto glasovanje pa je z dopisnico, na katero vpišete enega od obh predlogov za GORENJKO/GORENJCA MESECA in jo pošlite naslov: GORENJSKI GLAS, p. p. 124, 4001 Kranj. Pri preštevanju glasovnic dosledno upoštevamo pravilo: ena dopisnica - en glas, zato nam ne pošiljajte polnih kuvert 'glasovalnih listkov' ali pa dolgega seznama imen ipd.. Enako velja za glasovanje po elektronski pošti.

V četrtem glasovalnem krogu za GORENJKO/GORENJCA MESECA MARCA 2002 smo prejeli 1007 (v prvem 118, v drugem 194, v tretem 324) glasovnic. ANJI BURNIK ste namenili 66 glasov v prvem, 91 v drugem krogu, 241 v tretem in 174 v četrtjem, MARKU ZEMLJIČU 52 glasov v prvem glasovalnem tednu, 103 v drugem, 83 v tretem krogu in kar 833 v četrtjem. Po vašem izboru je tako MARKO ZEMLJIČ Gorenjec meseca marca 2002.

Kratki predstaviti dveh Gorenjcov, ki sta aprila opozorila nase:
MARCEL RODMAN (20 let) iz Rodin pri Žirovniči je začel igri hokej še preden je začel hoditi v šolo. Igral je že za vse slovenske reprezentance, za člansko pa prvič aprila lani v Ljubljani v skupini B. Je najmlajši reprezentant. Tri leta je bil v Kanadi in bil je izbran v najmočnejšo hokejsko ligo na svetu NHL.. Lani jeseni se je vrnil in igral za Jesenice. Je prvi Slovenec, ki je na elitnem svetovnem hokejskem prvenstvu skupine A dosegel gol proti Rusiji in potem tudi proti Švedski in Avstriji.

ALOJZ POKLUKAR iz Gorj pri Bledu je predsednik krajevne skupnosti Gorje v občini Bled. Kot prizadeven, odločen in vztrajen predsednik sveta krajevne skupnosti Gorje je poznana, da kadar je treba, nima dlake na jeziku. Tako so pod njegovim predsedovanjem konec aprila v Gorjah že enajstič zapored skupaj z Gorenjskim glasom pripravili tradicionalni in zelo uspešni Jurjevi sestanki z različnimi prireditvami.

V največji in prijavljeni gorenjski akciji popularnosti sodelujejo: **FRIZERSKI ATELJE SILVA**, ki ga po novem najdete v TC DOLNOV na Primskovem, Šueva 3, telefonska številka je nespremenjena: 04/23-43-070; Arboretum Volčji Potok in Terme Snovik - Kamnik d.o.o., Molkova pot 5, 1241 Kamnik, telefon 01/8308-631. V Frizerskem ateljeju Silva vsak teden uredijo frizuro eni (ali enemu) od vseh, ki ste v posameznem krogu glasovali za Gorenjko/Gorenjca meseca, v Termah Snovik, prvih gorenjskih toplicah, se lahko osvežite in uživate v zdravilni vodi, v Arboretumu pa si boste lahko ogledali lepote enega najlepših arboretumov v Evropi.

Tudi tokrat smo izmed vseh glasajočih izzrebali deset srečnežev. V Frizerski ateljeju Silva v TC Dolnov je povabljeni IRENA NOVAK, Prebačovo 13, 4000 Kranj. **Vrednostna pisma** po tisoč toljarjev prejmejo: Rezka Čebulj, Rodine 60, Žirovniča; Lojz Tršan, Valburga 42/A, Smlednik in Urška Šmit, Hraše 9, Lesce. **Tri vstopnice za obisk Arboretuma v Volčjem Potoku** dobijo: Marija Zupan, Partizanska 26, Bled; Urška Frelih, Žabnica 77, Žabnica in Barbara Zihelj, Sv. Duh 15, Škofja Loka. **Tri vstopnice pa čakajo pri blagajni Term v Snoviku** naslednje: David Čehajič, Ul. H. Verdnika 9, Jesenice; Petra Oblak, Frankovo nasleje 68, Škofja Loka in Jure Florjančič, Britof 214, Kranj.

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor,
po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

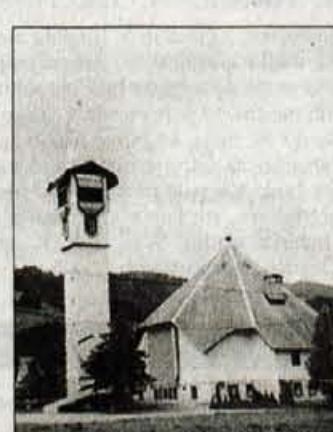
382

Aleš Ušeničnik,
odlični profesor bogoslovja

Ušeničnik je nastopil službo profesorja v ljubljanskem bogoslovju leta 1897. Nasledil je selškega rojaka dr. Janeza Ev. Kreka, ko je bil ta izvoljen za poslanca v državnem zboru na Dunaju. Predaval je več predmetov, najprej osnovno bogoslovje in filozofijo, od 1900 še dogmatiko in sociologijo. Za zgled si je vzel svojega rimskega profesorja Billota, a prekosil ga najbrž ni. Oče Billot je bil namreč tudi odličen pridigar, Ušeničnik ne. Bil je odličen profesor teologije in filozofije, pridigar pa sploh ni bil: "pravijo, da se mu je v ljubljanski stolnici, ko je nastopil kot vikar na prižnici, že prvič ustavilo. (Morda je tudi to deloma vplivalo, da je tako odločno že vna-

prej odklonil, ko je bil predlagan za Jegličevega naslednika in škofa pomočnika na ljubljanskem škofijskem sedežu. Pravijo, da se je zlasti prelat Andrej Kalan potegoval za to, da bi A. Ušeničnik postal ljubljanski škof.) Tudi ni menda sploh nič več pridigal, razen tisto leto po prihodu iz Rima kot stolni vikar". Tako dr. Anton Strle v spisu Ob stoletnici rojstva doktorja Aleša Ušeničnika (Bogoslovni vestnik 1968), iz katerega zajemamo tudi v tem pisanju.

Dogmatiko je Ušeničnik vse do srede tridesetih let predaval kar v latinščini! Za podlago mu je služil učbenik, ki ga je napisal takrat slovec Tanquerey. "A se ga ni niti daleč suženjsko držal, čeprav tudi ni nikdar izgubljal časa z nepodobitim kritiziranjem njegovemu mnenju nasprotujočih mnenj ali z ustavljanjem pri kakih življenjsko in miselnih praznih kontrovrezah, kakor se rado zgoditi pri profesorjih, ki hočejo biti 'važni'. Imel je knjige odprtne pred seboj in kake zapiske na majhnih li-

Nova cerkev sv. Martina v Ušeničnikovih Poljanah, zgrajena 1970

pregledno, mnogokrat kar z oprijemljivo plastičnostjo, da so slušatelji mnogokrat kar strmeli in se čudili, da je ure že konec."

stičih; a govoril je prosto, le da je sem ter tja kaj pogledal v knjigo. Po tedanjem običaju je govoril skoraj vse v latinščini, in to brez slehernih govorniških ambicij; a je vendar bilo vse tako jasno in prepričljivo, čeprav nikoli ne plito. In vsaka ura predavanje je bila takšna, da se je slušateljem odprl nov svet in da se sploh ni bilo mogče dolgočasiti; pa naj je bila snov še tako spekulativne narave in zapletena. Ob začetku ure je Ušeničnik redno govoril čisto tiho in zelo mirno, a je ravno s tem pritegnil pozornost vsakogar - pravzaprav ne nase, marveč na vprašanje, za katero je šlo. Nato je pologoma prešel in močnejše in živahnejše govorjenje; stvar, katero je razgrnil pred slušatelji, je dobivala vedno bolj jasne obrise... Ušeničnik je znal snov podajati in razvijati tako logično in

Dr. Strle nadalje poroča, da je imel med predavanjem "oči navadno napol zaprite in je bil zagledan nekako vase, bolje rečeno v tisto, o čemer je govoril: kakor da bi to dobesedno gledal nekje v samem sebi, nekje v drugem svetu, in kakor da bi bil prevzet od tiste stvari, da se čuti prisiljenega slušateljem, ki se nahaja v običajnem svetu z vso zainteresiranočijo in živostjo priovedovati o tistem, kar sam vidi: če je pa govoril o Bogu, je kar nekako trepetal od tega, kar mora, kakor je za sv. Avguštinom rad poudarjal, človek čutiti vprvoča Boga: 'Inhorresco et inardesco, svet strah me obdaja, obenem se mi vnema v srcu ljubezen.' Njegovi nekdanji slušatelji dogmatike vedo povedati, da je s posebno toploto in ljubezno predaval o milosti, z izredno temeljitostjo, jasnostjo in obenem globino pa nauk o veri".

Temperamentna njegova predavanja niso bila. Nekaterim se je zdel nekako brezobden, "zagledan le v stvar, o kateri je govoril, tako da se je kdaj zdelo, da je docela pozabil na ljudi pred seboj, kakor da je 'neživljenjski'. Nekaj takega smo mogli opaziti tudi pozneje pri filozofiji", pripominja Strle. Mnogi od njegovih nekdanjih slušateljev pa ga v svojih spominih in pripovedovanjih niso mogli pozabiti. "Aleš je samo eden!" Ali: 'Čez Aleša ga ni!' In še: 'Užitek ga je bilo poslušati! Kakšna jasnost in hkrati kakšna globina in toplota!'

GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE / info@g-glas.si

Čestitke najstarejšemu občanu

Prejšnjo soboto je praznoval 94. rojstni dan Feliks Šubic iz naselja Gobovce. Voščil mu je tudi župan občine Naklo Ivan Štular.

Gobovce - V vasi na zahodnem robu občine Naklo živi najstarejši moški prebivalec. Leta mu ne dopuščajo več, da bi pletel košare, kar se je naučil že v mladosti. Do bližnjega gozda se vseeno rad sprechodi, čeprav tam ne nabira šibja. Največ časa prebije v krogu družine, ki se je zbrala tudi za praznovanje.

Najstarejšemu moškemu v občini Naklo je čestital tudi župan Ivan Štular.

Pred dvema letoma sta z ženo praznovala zlato poroko. Tedaj sta pripovedovala, kje in kako sta se spoznali. **Feliks**, ki je bil doma iz Volake v Poljanski dolini, je delal kot gozdniki delavec v Jelendolu. Večkrat je prišel v hišo družine Cvenkel v Ljubnem, kjer so imeli

pol g kmetije, mesarije in gostilne trgovino z lesom. Tja je iz Nemške prišla služit Tončka, ki se je znala sušati pri delu. Seveda je Feliks všeč tudi na pogled. Ogoril jo je, postala sta prijatelja in po dveh letih druženja sta se poročila. Leta 1951 se jima je ro-

je zamenjal službo pri jeseniški komunalni za delo na železniški postaji Podnart. V šestdesetih letih so se v hišo preselili vsi. S staršema še vedno prebiva Tone, ki se po službi ukvarja z vzgojo rib v jezeru na robu gozda. Marija živi na Bledu z družino; ima sina Gregorja in hči Andreja, ki je že poročena.

"Najbolj smo bili veseli, ko se je pred približno letom rodil njen sin Žan. Je živahen fant, ki je hitro shodil. Kadar pridejo na obisk, rada popazim nanj. Sicer pa moram biti bolj pozorna, kaj počne Feliks. Zelo rad se sprejava okrog hiše. Kam dalj ga sedaj ne pustimo samega. Še nekaj let nazaj je odhajal v gozd po šibje, da je potem pletel košare," je povedala 84-letna Tončka, ki je tokrat imela v hiši več gostov.

Za 94. rojstni dan so dopoldan prišli voščil Feliksu sinovi prijatelji iz Podbrezij. Komaj smo končali naš kratek pogovor, so čez prag stopili župan občine Naklo Ivan Štular s soprogo Slavko in občinski svetnik iz Podbrezij Sandi Pavlin. Prinesli so darilo za slavljenca in začeleli, da bi jih prihodnje leto spet sprejeli. Domaci so se zbrali na praznovanje podolan.

Stojan Saje

Šenčurski lovci v akciji

Šenčur - Vsako leto se člani lovskih družin spomladi odločijo za čistilno akcijo v svojem lovskem okolišu. Tudi letos so se prejšnjo soboto kljub slabemu vremenu lotili navlake in smeti ter različnih odpadkov na 1.800 hektarjih lovišča v kranjski in šenčurski občini. 37 premočenih lovcov je po končani akciji ugotovilo, da so zbrali prek 50 kubičnih metrov smeti in odpadkov in med njimi tudi tri avtomobilske školjke. Ugotovili so tudi, da se odlaganje smeti in odpadkov v primerjavi s prejšnjimi leti vsaj na njihovem področju ni prav nič zmanjšalo. Kar zadeva okolje in gozdove, smo torej še vedno takšni, kot smo bili nekdaj.

A. Ž.

Foto: Ognjišče d.o.o. Koper, PE Studio Ljubljana, Foto: L. Š.

382

Tudi študentje invalidi in študentske družine že več let prosijo za boljše pogoje za življenje in študij.

Če ne "težimo", ne gre na bolje

Luka Nosan je eden od študentov invalidov, ki sta mu pomoč staršev in poseben invalidski dodatek omogočila študij. Študenta Esmeralda in Tomi Canjuga pa sta se ob prvem rojstvu srečala s številnimi težavami, predvsem finančnimi. Kljub težkim pogojem za življenje število študentskih družin narašča.

Luka Nosan iz Kranja ima diagozo paraplegik in stanuje v spodnjem delu posebej prirejenega bloka v študentskem naselju Rožna dolina v Ljubljani. V sobi ima majhno kuhinjo, kopalnico in dve postelji. Luka je sam, a v mnogih primerih invalidi potrebujejo pomoč drugih. Največji problem v začetku študija v Ljubljani je bil prevoz do fakultete in nazaj, vendar so za to kmalu poskrbeli. Društvo študentov invalidov je dobilo kombi, ki je rešil ta problem. Danes imajo dva, zaradi tega je število invalidnih študentov v zadnjem obdobju naraslo. Luka ima do računalniške fakultete zelo blizu, zato jo najraje mahne "peš", če je vreme lepo. Na poti se sreča z manjšimi ovirami, ki invalidu onemogočajo tekoče gibanje. Kjer so urejene kolenske steze, ni problema, romniki so po prav zoprono visoki. Študentje invalidi se v zadnjem času zelo prizadavajo, da bi si uredili status, s katerim so povezani tudi stroški bivanja in študiranja. Nekateri potrebujejo spremjevalca, katerega je potreben plačevalci. Zanj mora plačati tudi drugo posteljo v sobi, ki je urejena za eno osebo in se plačuje 15.000 tolarjev mesečno. Sedaj še velja pogoj, da mora biti spremjevalec študent, a za mnoge je delo zelo naporan, saj gre za celodnevno delo, ki zahteva celega človeka s strokovnim znanjem. Nekateri invalidi imajo včasih tudi zdravstvene težave, ki jih lahko ublaži le človek z medicinskim znanjem in nego. Skupni stroški za študenta invalida so zato visoki. Največkrat se med seboj dogovorijo za nekakšno simbiozo. Študentje brez sobe dobijo v zameno za nego invalida posteljo.

Finančno stanje si skušajo olajšati na razne načine. Luka je ob tem pojasnil: "Predvsem bi radi, da bi se nam status uredi tako, da študentom invalidom avtomatično pripada štipendija. Imel sem jo le prvo leto, saj je bil cenzus zelo nizek in sem kmalu "padel ven". Pritožil sem se in omenil, da sem na vozičku in jo dobil. To je bila navadna štipendija iz združenih sredstev in je znašala 20.000 tolarjev mesečno. Naslednje leto pa ne več, kljub temu, da mama dela v Savi, oče pa v skladističih v Živilih." Na srečo prejema od Centra za socialno delo dodatek za pomoč in postrežbo invalidov v znesku 50.000 tolarjev, a če ne bi imel tega, ne bi imel nič. Brez pomoči staršev ne bi šlo. Nekateri študenti prejemajo poleg dodatka tudi štipendijo iz združenih sredstev in jim le uspe preživeti skozi mesec. Društvo je za pomoč pro-

silo tudi študentske servise, ki jih skršajo najti primerno delo. Luka upa, da bo dobil delo s področja računalništva, ki bi dopolnilo študij. Študentje invalidi si želijo, da bi se finančna pomoč uredila za vse enako in bi bila pravno zaščitena. Kljub temu se za študij odloča vedno več invalidov in prav to vnero bi država morala podpreti. "Saj gre počasi na bolje," pravi Luka in doda: "le "težiti" moramo."

Blišč in beda študentske družine

Esmeralda, doma iz Kovačja pri Tržiču, in Tomi Canjuga z Jesenic imata danes štiriletnega Amadeja in dobro leto starega Enejca. Skupaj z ostalimi študentskimi družinami živijo v študentskem naselju v Rožni dolini v Ljubljani. Esmeralda končuje teologijo, Tomi, ki je na civilnem služenju v Ilirske Bistrici, je študij teologije že zaključil, končuje pa še Fakulteto za elektrotehniko.

Ko sta dobila Amadeja, sta po dveh mesecih prišla v študentski dom. Življenje je postalo naporno in je zahtevalo številna odrekanja, študiranje pozno v noč in tudi po dve zaposliti naenkrat. Pojasnila sta: "Ce imata status oba študenta, živi družinica v dvosobnem apartmaju, ki stane 18.000 tolarjev. Ko mami ali očetu preteče status študenta, ki je veljavven za študentske domove, se mamica preseli v trojčka, namenjen mamici, ki je sama z otrokom."

Ko sta delala izpite, sta včasih za pomoč prosila starše, ki so popazili na otroke. Imela sta zelo naporen tempo, saj sta delala tri fakultete in še nočno službo. Ko je bilo potrebno, sta za denarno pomoč poprosila tudi starše, drugače pa sta se že zelo preživljali sama. Težave so bile tudi pri študiju, zato sta se obo odločila za ponovni vpis, da sta lažje opravi-

Tomi, Enej, Amadej in Esmeralda.

la vse obveznosti. V začetku so bile največji problem seveda finance. Znajti sta se moralata sama. Oba sta dobivala štipendijo in otroški dodatek za obo otroka, vendar sta pri uveljavljanju pravice imela vsako leto težave ker sta poročena, a ne živita v skupnem gospodinjstvu na začasnom naslovu in sta brez denarnega dohodka, stalno bivališče pa imata še vedno pri starših. Dokazovali sta moralata, da ne živita v skupnem gospodinjstvu in da je Tomi med mirovanjem statusa le na obisku in prijavljen doma. "Če si spadal pod starše, nisi dobil nič, če pa pod svojo družino, pa, ker ni nič prihodka. Enostavno se je bilo potrebno kregati," razlagata Tomi. Bila je vrsta birokratskih ovir s strani uradnih oseb, za katere še ne prave zakonske ureditve.

Prav zaradi takšnih težav želijo študentske družine sedaj zakon-

sko urediti svoj položaj in prve rešitve se s strani ministrstva že kažejo. Uredil naj bi se tudi otroški dodatek za mamo študentko, ki ji po starših pripada do 26 leta. Sta-

novalci študentskih domov so v znesku 6 milijonov tolarjev subvencionirali tretjo posteljo za otroka. Pred dvemi leti je bil ustavljien tudi sklad za študentske

družine in nosečnice v stiski, ki še vedno nudi enkratno denarno pomoč. Po novem bodo družine po zakonu dobivale ali denarni ali pa otroški dodatek. Ker spadajo v prvi plačilni razred, imajo vrtec zastonj, plačajo le minimalno razliko. Esmeralda ima štipendijo, Tomi pa od vojske nadomestilo.

Tomi o življenju študentske družine danes meni: "Neka družina, ki dobí prostor v domu in zraven še malo zaslubi, lahko lepo preživi. Vrtec ima zastonj, štipendijo dobíš, nekaj zaslubiš preko študenta, otroški dodatek je, boni za prehrano. S študentskimi družinami je blišč in beda. Študent si, nobenega luskusa si ne moreš privoščiti, prav tako stanovanja ne, po drugi strani pa živiš v Rožni dolini, ki je za študente "meka", vrtec je bližu, pet minut je do centra, ob bloku je parkirišče v travnik z igrali, družba je prijetna, otroci se igrajo skupaj. Klub ima organizirane aktivnosti in igre za starše in otroke. Ko pa izgubiš te ugodnosti, je hud udarec." Esmeralda upa, da bo vpisala redni podiplomski študij, saj bo tako obdržali status in s tem sobo.

Katja Dolenc

Delavnice in pravljični kotički

Kranj - Center za socialno delo iz Kranja poleg svojega rednega dela vsako leto organizira tudi brezplačne delavnice za otroke. Čez poletje otrokom popestijo počitnice, prek leta pa so dobrodošla pozivitev njihovega prostega časa. Pravkar so končali serijo delavnic, ki so se začele novembra lani. Vodi jih socialna delavka Draga Renko sodelavkami (desna roka je Tatjana Gričar), potekajo pa ob pomoči sponzorjev. Tako jim je Gorenjski muzej vse leto brezplačno nudil prostore, za novo leto so gostovali tudi v restavraciji Cukrarna.

Med sponzorji, ki so podprli ure pravljic, omenjajo slaščičarje Čebelico, Lincer in Supeks ter Peckarno Ogrex, fotografije za spominski album so jima razvili Foto GM, Foto Kosi, Foto Bobnar, Foto Prim in Foto Poredos Globus. Cvetličarna Aura pa je naredila lep šopek, ki so ga na zaključni prireditvi podarili plesalki jazz baleta, ki jim je poživila zadnje srečanje v začetku aprila. Kot povesta Draga Renko in Tatjana Gričar, je k uram pravljic prihajalo okoli 30 otrok, delavnic, kjer so

risali in tudi drugače likovno ustvarjali, pa 17. Med njimi so bili tudi otroci s posebnimi potrebami, kar je najboljši način integracije. Ta čas se pripravljal na poletne delavnice z otroki s posebnimi potrebami. Prostori in pomoč jim nudijo v razvojnem

D.Z.

Na Društvu za nenasilno komunikacijo, Milana Majanca 12, Ljubljana vodijo svetovalne pogovore z mladimi in ženskami, ki doživljajo nasilje, ter z mladimi in moškimi, ki nasilje povzročajo. Vsi, ki potrebujejo informacije ali bi se želeli naročiti na svetovanje, jih poklicite na telefonsko številko 01/4344 822.

Luka Nosan v svoji kuhinji.

Piše Milena Miklavčič

Usode

329

Pride čas, ko se umirimo

Toda Damjan se je zmotil. Bil je prepričan, da bodo tako kot on čutili tudi njegovi najbližji.

"Solze sem imel v očeh, ko sem pristal v Trstu, vse me je bolelo od sreče, saj sem bil po treh ali štirih letih prvič v bližini doma. Kar mislil sem, da je "duh", ki je razsvetil mene, vplival na ves svet, hehehe! Ko sem pozvonil pri bivši ženi, resnično srečen, da jo bom spet videl, mi odpre vrata nek čuden tip in me začuđeno pogleduje od nog do glave. Potem se pojavi ona in njen hladni pogled me sploh še ni postavil na realna tla. Kaj pa hočeš, se osorno obregne in me niti v stanovanje ne spusti. Ja, nazaj sem prišel, rad vas imam, želim biti nekaj časa z vami vsemi, ji odgovorim goreče in iz srca. Izgini, od koder si prišel, še zaslišim, potem pa mi zapolutno vrata pred nosom. Bilo mi je, kot bi me vodo polili. Bil sem tako trapasta naiven, sploh ne vem, kaj sem mislil! Za mene je bilo tako, kot da se je moj odhod od doma zgodil še včeraj, tako sem razmišljal. Sploh si nisem hotel priznati, da je mini-

lo že več kot dvajset let, kar sem odšel in jo pustil na cedilu. Uselil sem se v avto in se odpeljal do tašče, kjer je živelha hčerka. Tam sem ga šele polomil, saj sem jo hotel kar objeti, ko se je pojavila na vratih. Ona me pa niti poznala ni več..."

Uselil se je na stopnice in vse, kar je načrtoval in gradil v zadnjih mesecih, se je sesulo v prah. Še zmeraj ni niti za hip pomislil, da je on tisti krivec, ki je na nek način uničil dvojno življenje in poleg tega hčerko opeharil za očetovsko ljubezen.

Ker se ni umaknil, ga je hčerka končno le povabila na notri. Bila je sama doma in video se ji je, da se ob tuju, ki naj bi bil njen oče, ne počuti dobro.

"To sem takoj opazil in sem ji rekел, da ji ne bom naredil nič hudega. Ona ni nič rekla, samo vprašala me je, če bom kavo pa če sem kaj lačen. Sedel sem tam kot tujec in sploh nisem vedel, kaj naj jo vprašam. Potem ko je tudi sama prisledila, mi je pocitačila, zakaj se ji nisem nikoli javil ali pa ji postal kakšen tolar za študij. Še žival ne zapusti svojih mladičev, tako kot si ti naredil, je bila ostra. Nisem se hotel prepričati z njo, ker sem imel še zmeraj občutek, da mi dela krivico. Da zaradi svoje mladosti preprosto ne more razumeti mojega nemirnega duha. Sedel sem tam in vse njene besede so letele mimo mojih ušes. Sam sebi pa sem se vedno bolj smilil, ker sem imel občutek, da me nihče ne mara. Oh, kakšen tepec sem bil!" Vendar hčerka le nì bila tako brez srca, kot je kazalo na začetku. Ko je videla, da oče

nima kam iti, mu je dovolila, da lahko ostane pri njej, če hoče.

"Čez kakšen dan, ki sva ga preživel skupaj v klepetu, sem jo le vprašal, če me ima kaj rada, če kaj čuti do mene. Še danes jo vidim pred seboj, kako me je gledala in ocenjevala. Potem pa so se ji zasolzile oči in mi je rekla. Veš oče, že ves čas se trudim, da bi te vzljubila, toda ne morem te. Preveč hudega je povezano s teboj. Njene besede so mi segle do srca in me zelo prizadele. Sploh nisem vedel, kaj naj odgovorim. Potem naj grem, sem jo vprašal. Odkimala je in mi dovolila, da sem lahko pri njej, dokler hočem. Samo ne pričakuj od mene, da te bom imela rada. Bil sem tak tepec, da sem še zmeraj mislil, da je krivčena do mene. Prinesel sem ji veliko daril, tudi zlatnine, pa sem mislil, da se jim bom s to nič vrednostjo lahko odkupil za vsa leta, ko se nisem zmenil ranj.

Damjana je kmalu zamikalo, da jo je mahnil po svoje. Izginil je dan ali dva in se pretvoril domov, ne da bi povedal, kje je hodil. Ko ga nekoč ni bil ves teden, je kar nekaj časa trajalo, da mu je hči prišla odpret vrata. Misnila sem, da si spet šel, mu je rekla. Tedaj se je Damjan še začel zavedati, da "normalni" ljudje povedo, kam gredo in kdaj

bom pri njej, obnašal drugače. Ko sem se odpravljala v Francijo, kamor sem šel urejat nekatere zadeve za prijatelje patra z Madagaskarja, sem hčerko povabil, naj gre z menom."

To so bili eni najlepših trenutkov v Damjanovem življenju. Oba sta se razvila in že na letalu, ko sta se pogovarjala o življenju in smrti, ugotovila, da imata veliko skupnega. Damjan je tedaj prvič slišal hčerkin iskreni smeh. V trenutku "slabosti" mu je povedala, kako je trpela, ker se je tudi mama občasno "maščevala" nad njo zaradi Damjana. Izvedel je, kako hudo je bilo takrat, ko je bila bivša žena v drugo noseča, on pa je spet izginil po svojih poteh. Hčerka se mu je odprla in pred njegovim očmi se je naslikalo njeno samotno otroštvo, ko je bila večkrat kot ne, tarča maminih živčnih izbruhov. Še sreča, da je v svoje zavetje potem vzela staru mama, ki je zaslutila, da nedolžen otrok trpi.

"Nikoli ne bom pozabil tistega prizora. Letalo je zašlo v nevihtni oblak, premetavalo nas je, hči pa se je, prvič od kar sva bila skupaj, naslonila name, se me oklenila in zajokala. V meni se je nekaj premaknilo in začel sem se zavedati, da mogoče tudi jaz nisem prav ravnal, ko sem poslušal le svoje želje, nisem se pa oziral na svoje bližnje. Ali lahko oprostiš staremu možu, sem jo prosil in ona je samo priklama. Tedaj sem se zaklel, da bom zaradi nje spremenil svoje življenje, da je ne smem še enkrat prizadeti."

Začarani svet drog

Zasvojenci imajo največkrat problem s svojim prostim časom, nimajo delovnih navad, so brezposelni.

Kranj - Za Center za odvisnosti Kranj na Planini in Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog Gorenjske na Zlatem Polju je marsikateri odvisnik vsaj slišal, če se že ni z njim kar osebno spoznal. Imata svoje programe, svoj način dela. Enkrat sta bolj, drugič manj uspešna.

Nina Jerman, diplomirana socialna delavka, je v Centru za odvisnosti začela je kot prostovoljka. "Da bi se prav zavestno odločila za delo z odvisniki, se nisem. Tako je naneslo, potem pa me je stvar začela zanimati."

Njenega naloga je predvsem preventivno delo. "Nekateri pridejo iz komune, drugi so na metadonu. Spremljala sem deklico, ki je hodila na individualno terapijo, vendar je potem kar naenkrat ni bilo več. Vendar kljub temu ve, da lahko pride in poskusiti znova. Kar se pa tiče komune... Komune so različne. Nekatere dovolijo stike s starši, druge ne. V Miljanu ima "Help", na primer, zelo ostra pravila."

Nekatera delovna področja si v Centru deli s sodelavko Vesno Nikolič, ki je tudi pedagoginja. "Moje specifično področje so individualna spremeljanja posameznega odvisnika," razlagata Nina.

Vesna prihaja iz Domžal. Tudi zanje velja, da je "nekako naneslo", da se je znašla v svetu odvisnikov. Na pravi strani, seveda. "Predvsem sem želela pomagati," pove Vesna, ki meni, da je v Kranju smiseln delati. "Ukvarjam se bolj z izobraževanjem. Večina zasvojencev je brez formalne izobrazbe. Kasneje jim je treba pomagati pri iskanju zaposlitve. Trenutno imamo v skupini fanta, ki je dokončal srednjo gradbeno šolo in sedaj razmišlja o nadaljevanju. Cen-

hkrati pa tudi sam spoznavaš njihov pogled na to problematiko, razmišljanja, prepričanja, denimo, tudi takšno, da marihuana zdravi astmo."

Terapevti iz Centra za odvisnosti - od leve: Nina Jerman, Vesna Nikolič, Mile Hodnik

ter pomaga pri financiranju izobraževanja, pomagamo z inštrukcijami in, kar je zelo pomembno, dajemo prostor in čas, da se sploh lahko učijo, ker se nekateri doma ne morejo."

V Centru se terapevti najpogosteje srečujejo z zasvojenci, ki imajo problem s svojim prostim časom, nimajo delovnih navad, so brezposelni. "Zato jih vključujemo v različna dela, spodbujamo ustvarjalnost," razlagata Nina, ki že nekaj časa skupaj z zunanjim sodelavkom vodi tudi preventive delavnice v osnovnih šolah, želi pa, da bi ta oblika preventive čimprej našla prostor tudi v srednjih šolah. "Otroke je potrebno seznaniti z nevarnostmi in s posledicami, ki jih prinašajo droge,

Mile Hodnik, socialni delavec in vodja Centra za odvisnosti, pravi, da so zaposlenim v centru dragocena pomoč laični in izkušeni terapevti in da zasvojencev nikoli ne silijo v programe, vključevanje je povsem prostovoljno. "Obstajajo različne poti: lahko so to starši, zasvojeni ali šola, ki se oglašajo v centru. Veliko zasvojenih pride k nam samo zato, da si olajšajo dušo. Nekateri misljijo resno. Drugi pridejo, ker imajo kup sodnih postopkov in misljijo, da jim bo prizaneseno, če se bodo vključili v program zdravljenja. Žal postopki ne zastarajo. Ker imam izkušnje s področja zaporništva lahko rečem, da zelo dobro sodelujemo tako z zapori kot tudi s sodiščem."

Osnovna dejavnost centra je sededa delo z zasvojenci in njihovi družinami, ki morajo pri zdravljenju sodelovati. Ne pride namreč zasvojenec kar v center in je že ozdravljen. Pa tudi skupinski program ni takoj pripravljen. Center omogoča individualne pogovore, svetovanja po telefonu, pripravo odvisnikov za vključevanje v t.i. visokopražne programe, organizira že omemnjene preventivne delavnice, katerih glavna naloga je, da bi mladostniki začeli razvijati pozitivno vrednotenje o samem sebi.

V Kranju pa je tudi Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog za Gorenjsko. Prostor ima v zdravstvenem domu, odprt je vsak dan, njegovo glavno poslanstvo pa je razdeljevanje metadona. Dejavnost te vrste je še v Tržiču in na Jesenicah. Z metadonom oskrbuje tudi zapornike v Radovljici.

"Pri nas obravnavamo zasvojene od nedovoljenih drog, kot so kokain, heroin, amfetamini in podobno. Alkohol in kajenje sta sicer tudi odvisnosti, vendar nista v naši domeni," pravi Nataša Kern, splošna zdravnica za zdravljenje odvisnosti. Delo temelji na sodelovanju splošnega zdravnika, psihiatra, kliničnega psihologa in medicinske sestre. Sodelujejo tudi s Centrom za socialno delo.

"Zasvojenc pride k nam prostovoljno, imeti pa mora urejeno osnovno zdravstveno zavarovanje. Zaželeno je sodelovanje staršev, razen pri mladoletnikih, kjer starši oziroma skrbniki morajo sodelovati. Povprečna starost zasvojencev je 25 let in je nižja kot v pretek-

lih letih, kar je najverjetneje posledica boljšega osveščanja ljudi. V kranjski ambulanti je 80 odstotka moških zasvojencev, vendar narašča tudi odstotek žensk."

Delo zdravnika se zelo razlikuje od dela socialnega delavca, programsko in pristopno: "Na uvodnem srečanju se pač z zasvojenimi pogovorimo. Potem naredimo somatski, telesni pregled, ga napotimo na laboratorijske preiskave, anonimno testiramo za hepatitis in virus HIV. Sez-

Dr. Nataša Kern

nanim ga z infekcijami, ga napotimo k infektiologu in cepimu proti hepatitis B. Ce se z bolnikom odločimo za zdravljenje, je treba odmerke metadonu prilagoditi vsakemu posebej."

V zdravstveni program je na Gorenjskem v povprečju vključenih okrog sto bolnikov. "Približno 80 v Kranju in deset na Jesenicah," pravi dr. Nataša Kern, ki dela v centru že tretje leto.

Zanimivi pogled na zdravljenje odvisnosti nam je dal tudi nekdanji zasvojenc, Blejec Gasper Benedik, ki govorji iz lastnih izkušenj. "Menim, da je vsak program za nekaj dober. Užival sem vse, razen metadona. Lahko bi rekel, da se njegov namen ne skladá z dejansko uporabo. Večina zasvojencev ima zdravljenje za izgovor in jim metadon pomeni samo brezplačen dodatek. Sem pa odločno proti legalizaciji marihuane, ker zadeva ni tako preprosta, kot izgleda na prvi pogled."

Z legalizacijo marihuana se ne strinja tudi nobeden od naših sovornikov iz obeh centrov. Mile Hodnik je prepričan, da družba za tak dolgotrajhen proces še ni pravljena, zrela.

Alenka Brun,
foto: Gorazd Kavčič,
Tina Dokl

NEZGODE

Trk v Hotemažah

Bohinj - Voznika, ki je 28. aprila zvečer v Ribčevem Lazu trčil v pešce in potem pobegnil, so policisti dobili. Gre za 44-letnega domaćina G. R., ki je vozil neregistriran 750-kubični motor Yamaha XTZ. Sledi mu kazenska ovadba.

Pobeglega motorista dobili

Jesenice - V torek je Jeseničanka S. Š. pripravljala kosilo. Na plinski štedilnik je pristavila ponav z oljem in odšla v otroško sobo, kjer je z otrokom pospravljala. Ko se je vrnila v kuhinjo, se je pregreto olje že vnelo, ogenj se je polotil nape in omari.

S. Š. je šla na hodnik izklopiti elektriko, njeni vpitji na pomoč pa je slišal sosed B. I., ki je z ročnim aparatom požar hitro pogasil. Škode je za najmanj sto tisočakov.

Foto: Gorazd Kavčič

Gorivo na ogenj, več opečenih

Kres v Tržiču dva hudo in dva lažje opekel.

Tržič - Za mlade tržičke kresalce se je torkov večer slabo iztekel. Zgodilo se je potem, ko sta se Š. G. in J. M. okrog desetih pridružila skupini osmih otrok in mladoletnikov. Ti so kakšnih petdeset metrov od kresa pripravili improvizirana sedišča in zakurili ogenj.

Ker drva niso hotela goret, je Š. G. prinesel plastenko, v kateri je bilo kakšne pol litra mešanice kulinega olja in bencina. Gorivo je prilival na ogenj, pri čemer so se nenadoma vneli bencinski hlapi v plastenki. Močan plamen je švigel.

nil proti Š. G. in mu plastenko iztrgal iz rok.

Nasproti Š. G. so sedeli osemletni Ž. R., šestnajstletna J. R. in leto mlajša M. M. Njihova oblačila so se v hipu vnela. Š. G. je poskušal pomagati J. R.. Spravil jo je na telo, legel nanjo, da bi s svojim telom zadušil ogenj ter z nje strgal oblačila. U. R. je s pomočjo J. M. strgal oblačila z Ž. R. ter ga polil z vodo. J. M. pa je goreča oblačila strgal tudi z M. M.

Po pogašenem ognju je J. M. odpeljal domov Ž. R., U. R. in J. R. Starši so otroke odpeljali v tržički zdravstveni dom, od koder so jih nato reševalci prepreliali na urgenco v klinični center. Ž. R. in J. R. sta huje opečena, U. R. in Š. G. pa lažje. Š. G. osumljenega storitev kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti, bodo policiisti kazensko ovadili.

H. J.

Naročil inobil, le plačal ne

Kranj - Policisti so napovedali kazensko ovadbo 24-letnemu podjetniku z Jesenic, ki naj bi zagril poslovno goljufijo. Lanskoga novembra je pri Intrevropi naročil prevoz blaga in za zavarovanje plačila predložil menico, čeprav na računu, kot so kasneje ugotovili policisti, ni imel denarja. Intrevropi dolguje 415.069 tolarjev.

Vlom v stanovanje in podjetje

Jesenice - S petka na soboto je nekdo vlomil v eno od jeseničkih stanovanj in odnesel mobilna telefona motorola 520 in ericsson T295. Zatem je stopil še v poslovni prostor podjetja Grati, kjer je "našel" nekaj denarja, mobilni telefon ericsson, moško ročno uro seiko, žensko uro schwartz, tri ženske ure neznané znamke, stekleno skrinjico z rožo in več zlatih prstanov, uhanov, verižico. Škoda cenijo na približno pol milijona tolarjev.

H. J.

Na cestah le registrirani mopedi

Kranj - V bazi AMZS v Kranju je bila v torek kar precejšnja gneča. Od 1. maja naprej namreč motorna vozila z dvema ali tremi kolesi, katerih delovna prostornina motorja ne presega 50 kub. centimetrov in ki na ravni cesti razvijejo hitrosti od 25 do največ 50 kilometrov na uru, brez nalepk o tehnični brezhibnosti in registrskih tablic ne smejo več na ceste. Samo do 1. maja je bil tudi čas za registracijo tistih mopedov, ki vseh sicer zahtevanih dokazil o izvoru in lastništvu niso več imeli.

H. J., foto: Gorazd Kavčič

KRIMINAL

"Torbičar" spet na delu

Kranj - O drznem tatu na kolesu, ki je starejši peški okradel prejšnjo nedeljo, smo že poročali. Zadnji konec tedna pa je bil "torbičar" očitno spet na delu. V petek okrog pol enajstih zvečer se je neznanec s kolesom pripeljal za 40-letno Kranjčanko K. Č. in ji iz rok iztrgal torbico. V njej so bili njeni osebni dokumenti, denarnica s 5000 tolarji in telefon. "Torbičar" na kolesu je dejanje ponovil tri četrt ure kasneje, ko je za približno 25 tosakov okradel 17-letno J. M. iz Kranja.

V nedeljo dopoldne pa je bila nova žrtev L. K., ki je šla peš po Glavnem trgu v mestu. S krajo torbice jo je oškodoval za približno deset tisočakov.

Katja Dolenc

H. J.

Ozadje novinarskega razkrivanja aktualne ameriške Televizije - od Washingtona do Las Vegasa

V kraljestvu milijonov

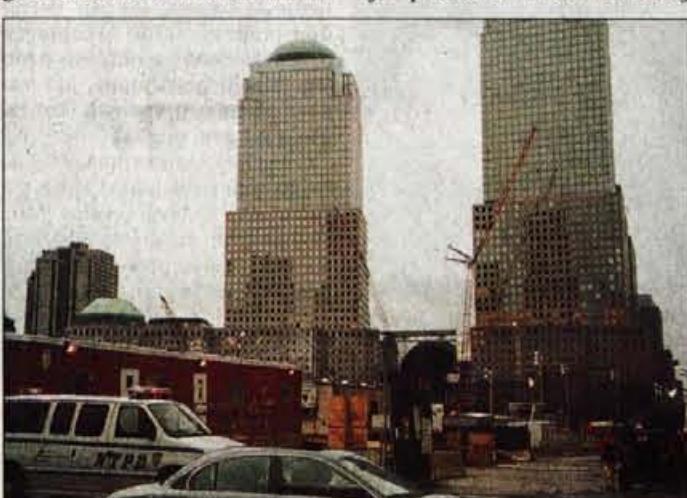
Vine Bešter, pred dobrim desetletjem novinar Gorenjskega glasa, sedaj namestnik direktorja informativnega programa POP TV, je posebej za naše bralce strnil vtise z enomesečnega študijskega potovanja po ZDA, od koder se je pravkar vrnil.

"Sledite denarju!" je krilatica, s katero se onstran luže srečajo že novinarski začetniki. Pot mogočnih "zelencev" namreč razkrije vse: tako prave akterje kot prava ozadja. Zgodbe dobijo na moči, mediji na odmevnosti. Še posebej Televizija, ki še vedno kraljuje na vrhu pomembnosti. "Brez ekra ne preprosti ni", mi je v kratkem neformalnem pogovoru v Washingtonu zatrdiril eden vidnejših ameriških senatorjev, ki sicer ceni radio in še posebej časopise.

Denar, bolje milijoni, pa kraljuje tudi znotraj samih Televizij. Voditelji najprestižnejših oddaj "velike trojice" (NBC, ABC, CBS) so praktično hollywoodski zvezdniki. Zgolj za primer: David Letterman s svojo večerno pogovorno oddajo po novi, še sveži pogodbi dobi letno več kot 30 milij-

širje iz Evrope, vsi drugi iz Afrike.

Ena najbolj znanih stavb na svetu je po "nine - eleven", kot Američani kratko označujejo teroristične napade lanskega 11. septembra, praktično utrba. Če so bili predtem turistični ogledi notranjih prostorov Beli hiše nekaj

"Ground Zero" - mesto, kjer sta stala dvojčka WTC.

jonov dolarjev. Njegov ta hip najbolj vroč kolega je Tom Brokaw (NBC), ki vodi najbolj gledan informativni program. Če nekaj tednov mu poteče pogoda, po kateri je letno dobival 7 milijonov dolarjev.

"Policeja je preverila vaše akreditacije in vse je v redu. Lahko vstopite znotraj ograde in greste na tiskovno konferenco glasnika ameriškega predsednika," nam je po slabih urah čakanja pred Belo hišo konec preteklega meseca v Washingtonu povedala predstavnica zunanjega ministrstva, ki je imelo roko nad organizacijo našega enomesečnega študijskega potovanja po ZDA. V skupini smo bili televizijski iz 24 držav, od tega

povsem normalnega - tako kot obiski številnih okoliških vrhunskih muzejev - danes temu ni tako. "Ogledi so do nadaljnje odgovedani," je vsebina skopega obvestila na informačni tabli, namenjeni turistom, ki sicer dnevno še vedno množično oblegajo trg Lafayette pred Belo hišo in iščejo najboljši kot za spominsko fotografijo.

Posebni varnostni ukrepi veljajo tudi za novinarje. V nekaj boljšem položaju so tisti s stalno akreditacijo, vse druge pa čaka kopica vprašanj, in če ni zeleni luči iz tiskovnega središča Beli hiše, ti tudi mednarodna novinarska izkaznica seveda prav nič ne koristi. "Kolikor sedaj pretiravajo,

Slovita 5. avenija v New Yorku. Povsem na levi strani prestižni Tifanny.

so bili pred napadom premašo pozorni," nam na poti do prostora za tiskovne konference, že znotraj varovanega območja Beli hiše o delu policije kratko navrže kolega z ene od ameriških televizij.

Tiskovna konferenca v Beli hiši? Profesionalno gledano na prvi pogled sila podobna političnim "tiskovkam" drugod po svetu. A vseeno z nekoliko razlike, vsaj če primerjamo s Slovenijo. Čas začetka in trajanja konference je natančno določen in se ga vsi dosledno držijo. Oseba za govorilnikom pultom - v našem primeru tiskovni predstavnik predsednika Georgea W. Busha - odgovarja na vsa postavljena novinarska vprašanja. Čeprav niso vezana na osrednjo, vnaprej napovedano temo konference.

Čeprav imajo v sorazmernu majhnem prostoru novinarji tako TV, kot radia in časopisov potrebne pogoje za delo, ki jih narekuje narava njihovega medija. Televiziji tako naprimer nimajo težav z osvetlitvijo, ozadjev govornika in kvaliteto tona, kar je to velikokrat praksa na tiskovnih konferencah v Sloveniji. Novinarji postavljajo konkretna in jasna vprašanja, pri nas pa se včasih samo gledamo, kdo bo kaj vprašal. "Za naše gledalce je pomembno, da jim lahko povemo, da gre za odgovor na naše vprašanje," mi po koncu razlagi kolegica s CNN, televizijske postaje, ki v ZDA še zdaleč ne dosegajo takšne gledanosti, kot si mogče marsikdo misli, ko zasleduje "evropski" program CNN. Tiste, ki je viden tudi v Sloveniji. "Tukaj pač tekmujejo vsako minuto," še doda CNN-ova posebna poročevalka iz Beli hiše, ko se že pripravlja na neposreden vklop v njihov TV program s kratkim poročilom o pravkar slišanem.

Posebno varovanje Beli hiše

Še v nečem je Bela hiša za televizije drugačna. Največje, stalno akreditirane hiše imajo namreč na zelenici zahodnega krila palače ameriškega predsednika 24 ur na dan postavljeno svojo opremo - kamere, luči (urejeno tudi za primer dejstva!). In vse, kar je potrebno, je le vklop elektrike in novinar pred kamerom. In že so neposredno v programu.

Ob Beli hiši je imela naša skupina možnost prisostvovati tudi tiskovnim konferencam v nekaterih ostalih najpomembnejših ameriških stavbah - obrambnem ministrstvu, kongresu. "Oprostite, ampak najprej varnost!" so bili sicer prijazni, a neizprosni varnostniki tudi na zunanjem ministrstvu. Zgodb, ki se nam je kot redeča nit ponavljala skozi celotno potovanje. "Dokument s sliko prosim," glas varnostnice, potem ko so nas pred glavnim vhodom z detektor-

In ko sem že pri možeh v modernem Slovencem so skozi televizijsko serijo NYPD blue tačas verjetno najbolj poznani tisti v "velikem jabolku", kot pravijo New York. Res so nekaj posebnega. Ne samo, da jim je mesto ob gasilcih na različnih mestih izobesilo napise, s katerimi se jim zahvaljujejo za njihovo delo ob 11. septembrju, tudi trgovine s spominki so vse v modernem. Če je namreč včasih veljalo, da si lahko posamezne kose (turistom namenjene) uniforme kupil le v specializirani policijski trgovini, to danes lahko storiti praktično na vsakem vogalu. In verjetno je bolj malo turistov, ki domov otrokom za spomin ne odnesajo majice (okrog 15 dolarjev) ali vsaj modre kape s policijskim logotipom.

Televizorje v smeti!

Iz New Yorka se sicer menda domov še vedno mora prnesti kakšno čudo fotografiske ali snemalne tehnike. Cene so v primerjavi z našimi resnično bistveno nižje. Za primerjavo: digitalno kamero, ki stane v Sloveniji dobro 400 tisočakov, lahko v New Yorku dobite že za 800 dolarjev, kar je več kot polovico ceneje! Tehnika pa je tudi področje, ki je bilo za nas profesionalno on-

Jutranji studio najbolj gledane TV v ZDA.

Miza in kamera, kjer je nastal pojmom tiskovna konferenca.

poznamo možnost prisostvovati tudi tiskovnim konferencam v nekaterih ostalih najpomembnejših ameriških stavbah - obrambnem ministrstvu, kongresu. "Oprostite, ampak najprej varnost!" so bili sicer prijazni, a neizprosni varnostniki tudi na zunanjem ministrstvu. Zgodb, ki se nam je kot redeča nit ponavljala skozi celotno potovanje. "Dokument s sliko prosim," glas varnostnice, potem ko so nas pred glavnim vhodom z detektor-

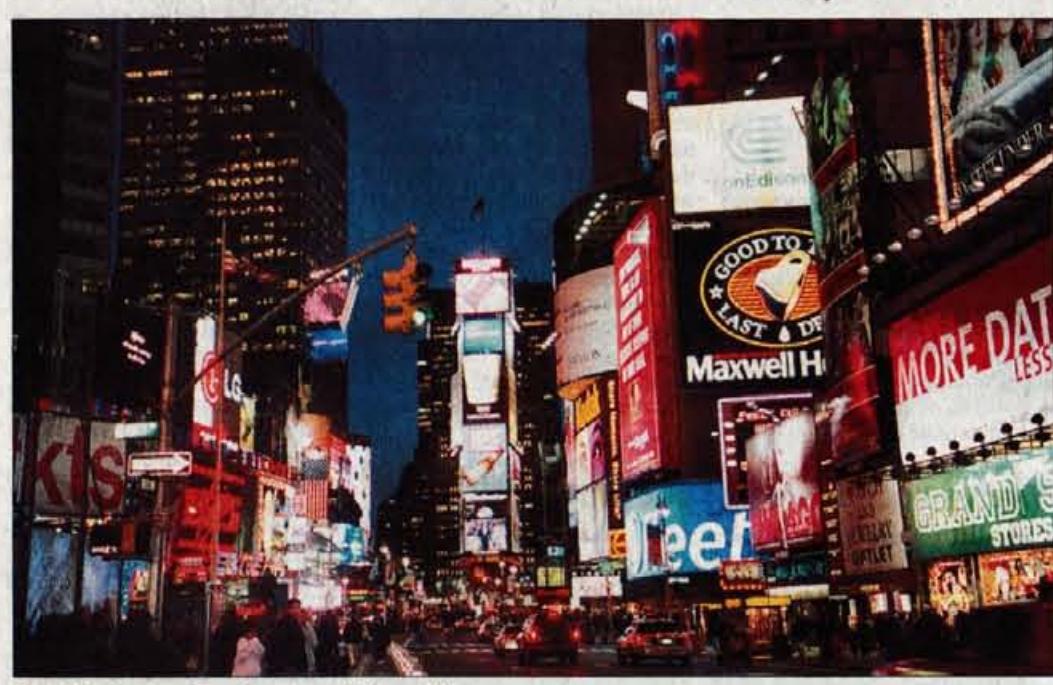
Bela hiša, rezidenca ameriških predsednikov po 11. septembrju močno zastražena.

jem kovin že podrobno pregledali policisti. Sledi vprašanje, s kakšnim namenom sem v stavbi in kdo od ministrstva ima "nad nami roko". Ko uniformirana gospa preveri tudi to, poda preko varovanega pulta akreditacijsko označilo "novinar obiskovalec" in pove, da grem lahko do tiskovnega središča le v spremstvu njihovega uslužbenca (varnostnika v civilu). Še prej pa, še enkrat skozi detektor kovin, podrobren pregled osebne torbe...

Če se spominjam prvih dni potovanja, smo prav vsi v skupini zmigovali z rameni, če pretiravamo, potem pa smo se na te varnostne ukrepe nekako privadili. Varnostniki so kar naprej, kljub naši vnaprejšnji uradni najavi, pregledovali dokumente, torbe in iskali razloge za piske, ko smo -

stran luže še posebej zanimivo. V mesecu dni smo uspeli videti celo vrsto različnih televizijskih postaj - od največjih do malih, lokalnih. Ob tem moramo vedeti, da ima tam lokalna, mestna Televizija lahko tudi toliko gledalcev, kot ima Slovenija prebivalcev.

Ameriška televizija sicer nezačrno drvi v digitalizacijo. "Javni televizijski visi za vratom zakonodaja, po kateri morajo svoje predvajanje do leta 2006 v celoti prenesti na digitalno tehniko," nam je v Washingtonu razlagal predstavnik zveznega urada za komunikacije. Druga plat zgodbe, ki smo jo izvedeli od kolegov na televizijskih, pa pravi, da danes praktično še nikomur ni jasno, kako bo to moč uresničiti v tako kratkem času. Digitalni televiziji so še predragi, po domovih so

Srce Manhattana - Broadway s svojimi muzikli.

Watergate, stavba, ki je skozi raziskovanje novinarjev Washington posta odnesla predsednika Nixon-a.

Vrhovna sodna avtoriteta v ZDA Vrhovno sodišče nasproti Capitola.

še vedno prej izjema kot pravilo. Čeprav smo ob koncu našega potovanja, v Las Vegasu, na vse-ameriški razstavi televizijske tehnike videli izključno ploščate televizorje. Velike škale sodeč po videnem v Vegasu (zbrani so bili zadnji svetovni tehnični TV do-ški) nezadržno odhajajo v zgodovino. "Danes je mogoče ozek ploščati TV sprejemnik z izredno kvalitetno sliko za marsikoga res še predmet iz izložbe, a bo kmalu drugače," mi je na njihovem razstavnem prostoru zatrjeval drugi človek enega največjih svetovnih proizvajalcev televizorjev. Svojo trditev je ponovil tudi potem, ko sem mu omenil, da "spodoben" ploščat televizor pri nas še vedno stane krepko preko milijona tolarjev. Kar je seveda za povprečnega Slovence zgolj sanjska vsota, ki bi jo lahko odštel za ta kos tehnike.

Pa potem tam nekaj let, še ena ali dve postaji vmes in šele potem, ko bom imela že veliko izkušenj, poskus iskanja službe pri "velikih" v New Yorku," mi je razlagala ena od tamkajšnjih novinark, ki, mimogrede, za Slovenijo, kot večina naših ameriških sogovornikov, še ni slišala. Mogoče izključno v povezavi z bivšo Jugoslavijo oziroma vojne na tem območju!

Kariera ameriškega novinarja nujno vodi skozi delo na lokalnih medijih, kjer se naučijo osnovnih profesionalnih veščin. "Vemo, da smo valilnica kadrov za večje Televizije, ampak piramida uspeha je pri nas pač takšna," prostodušno priznava pomočnik direktorice ene od lokalnih Televizij v San Antoniju (Texas), "še vedno se najdejo tudi takšni, ki niso nujno najslabši, ki svojo kariero iščejo v lokalnih medijih." In zanimivo.

TV tehnika nezadržno koraka v digitalizacijo.

Tiskovni predstavnik predsednika Busha pred dopisniki iz Bele hiše.

Kriminal dviga gledanost

Pa tehnično, vsaj manjše ameriške TV postaje, v primerjavi s Slovenijo niso tako zelo superiorne, občutno pred nami, so pa bistvene razlike v organizaciji delovanja uredništev. Resda gre za tradicijo, povsem drugačne razmere glede na število gledalcev in kapital, ki vlada na tem trgu, a kljub vsemu. V uredništvi je zelo jasno vzpostavljen hierarhija. "Novinec je pri nas novinec in ga tako obravnavamo kar nekaj časa. Tudi njegove novinarske zadolžitve so temu primerne," mi je razlagal urednik ene večjih lokalnih TV postaj v Charlottti (Severna Karolina), kjer sem dva dneva preživel z njihovimi novinari. Ti vedo, da v njihovi profesionalni karieri ne morejo bistveno preskakovati. "Imam univerzitetno diplomo, tukaj sem dobra tri leta, če bom sprejet, se jeseni selim na konkurirno postajo, ki je večja od nas."

Kjerkoli prelistaš lokalni tisk, praktično povsod najdeš oglase, v katerih ponujajo novinarske službe. "Na največjih Televizijah so resa izkušeni ljudje, takšni, kaščni gledalci zaupajo, res pa je tudi, da je tam vse več lahkonješih tem in vse manj pravega novinarstva," je prepričan priznani profesor na filmsko - televizijski katedri Newyorske univerze, na kateri je, povedano mimo gredo, denimo diplomiral priznani režiser Oliver Stone.

Podobno oceno smo slišali tudi od njegovih univerzitetnih kolegov v drugih mestih, ki smo jih obiskali. In ti so to dokazovali s primerom. Med kabelskimi Televizijami je najbolj v vzponu Fox TV, program z izrazito lahkonješo vsebinou in poudarkom na kriminalu in vremenskih informacijah. "Televizijske novice so vse kraje, vse se vedno bolj poenostavlja," o trenutnih trendih ame-

tudi več vrst povsem specializiranih televizij. Na primer verska televizija. V Severni Karolini (jug Amerike je sicer zelo veren) sem imel priložnost obiskati eno takšnih televizij. "Delujemo skozi kabinski sistem, imamo dober milijon naročnikov in naš lastnik je ob koncu leta, ko presteva zasluzek zadovoljen," mi je razlagal direktor televizije, potem ko mi je razkazal novo poslovno stavbo, preurejene studije in dragi tehniko. Njihov program? Strogo cerkevnih obredov pravzaprav zelo malo, prednjačili so otroški in mladinski zabavni programi, pa lahkonješi glasbeno-zabavni programi za odrasle.

Milijonarji na delu

Posebnost je seveda tudi izjema konkurenca, pesta televizijska ponudba - mnoštvo kanalov. "Sredji New Yorka na Manhattanu na

ne oddaje v preteklih dneh. Na primer: trenutno najbolj gledane serije so ER (NBC), CSI (CBS) in Friends (NBC), v informativnih programih je televizijski velikan NBC za malenkost pred družbo ABC, med večernimi pogovornimi šovi je Leno za malenkost pred Lettermanom. Slednjega sem uspel videti na delu. Zvezdnik je "v službi" /snemanju/ pozno popoldne, ko se v Teatru Sullivan na Broadwayu (New York) snema njegova oddaja. Tisto, kar mi je bilo dano videti s sedeža in delčka ozadja organizacije oddaje, je seveda jasen odgovor na vrogolave zneski, ki se skozi reklame vrtijo ob tem projektu. Visoko profesionalna sestava ekipe, ki izza televizijskih kamer pripravlja šov.

Rdeča nit obiska v ZDA je bila skozi pogovore z našimi sogovorniki po TV postajah in Univerzah tudi ameriška politika in njen vpliv na medije. Še posebej ob

Dokument? Sezujte čevlje prosim!

Moje spoznavanje aktualne televizijske Amerike je vključevalo tudi vrsto družabnih dogodkov. V Washingtonu seveda ne gre brez tega, da ne bi vsaj dan ali dva preživel v tamkajšnjih muzejih, ki so lepo razporejeni okrog Bele hiše. Pa naj gre najprej za zgodovino (kjer je ob ostalem trenutno izjemno privlačna razstava o ameriških predsednikih), umetnost z neštetičnimi platni imen svetovne zgodovine ali vesolje, kjer se sprejemajo med raketami, moduli in avtentično tehniko, ki je spoznavala luno.

Vsi vstopi v muzeje so posebej varovani s policijo in spet ne moreš mimo detektorjev kovin, pregledovanja torbic. Tega pa na primer ni na znamenitem pokopališču Arlington, kjer, kot je znano, ob umorjenem predsedniku Ken-

Rockefellerjeva stolpnica z drsalniščem pred vhodom, kjer visi tudi slovenska zastava.

primer imate lahko doma v roki daljnec, preko katerega krmilite več kot 130 različnih programov," razlagajo član uprave družbe, ki je širok po Združenih državah poznana po merjenju gledanosti. Ratingi in deleži gledalcev na posameznih programih so preko luže povlaganje zase. Če v Sloveniji nekateri še vedno niso povsem prepričani, kaj bi z njimi, televizijem v Ameriki te številke predstavljajo vse. Že v dnevnom časopisu in to ne zgolj v lahkonješem (sicer najbolj branem) dnevniku USA Today lahko tekoče prebirate, kako gledane so bile posamez-

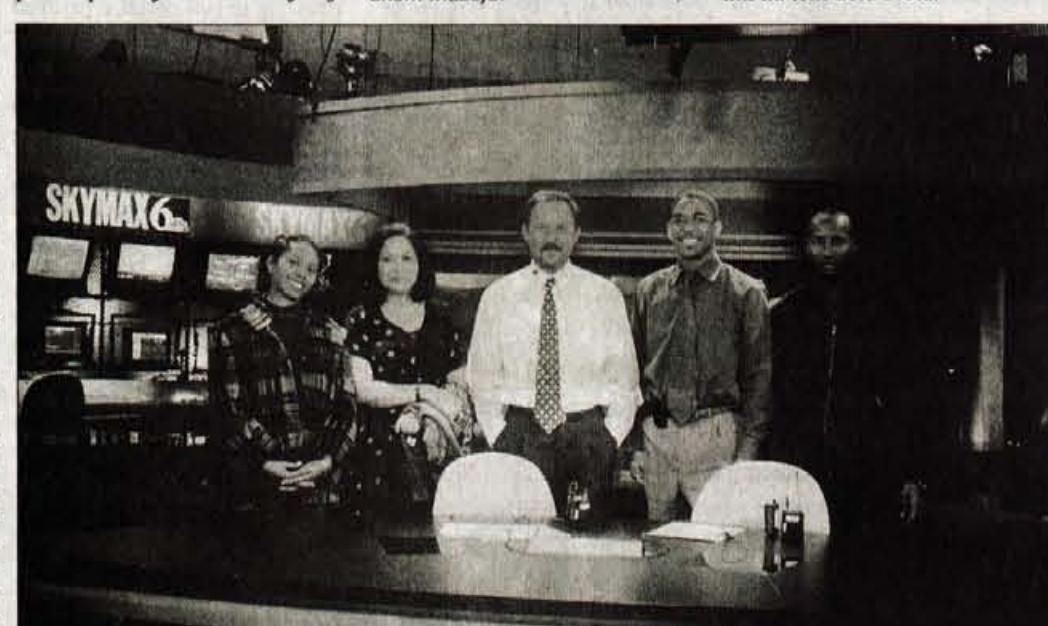
Avtor zapisa na tiskovni konferenci znotraj Bele hiše.

nihovem razvitem prvem amandmaju, ki jim posebej zagotavlja svobodo medijev. Kar smo uspeli izvedeti, je podobno našim razmeram: politiki poskušajo na vsa mogoča vrata priti do svojih sekund na ekrani, v ZDA mogoče še bolj, ker je TV veliko močnejša. Vojna proti terorizmu, kot jo poimenujejo, je še vedno močno prisotna v vseh nacionalnih programih, pri poročanju o posameznih mednarodnih temah pa je moč opaziti razlike. Na primer izraelsko-palestinska vojna. Na času, ko smo se strinjali v naši skupini, izrazito pristransko poročanje (na strani Izraela) o dogodkih na tem delu sveta.

Družbeni dogodki v New Yorku bi, kar seveda dobro vedo vsi tisti, ki so tam že bili, potrebovali svoj zapis. Že zgolj Metropolitanski muzej umetnosti, za mnoge najprestižnejša tovrstna institucija na svetu, pa Broadway z muzikli in okoliškimi glasbenimi klubovi oziroma Manhattan predstavljajo mnoštvo neprespanih noči. Kje je še vse ostalo, na primer knjigarnice, kjer te nihče ne gleda grdo, če lista dnevnih tiskov ali preprosto sede na tleh bereš knjige v petkih pozno v noč... Pa nesrečni del, kjer sta še pred meseci stala dvojčka WTC-ja, danes pa je tam še vedno gmota porušenega betona zavarovanega s policijo in nema množica ljudi.

Za konec, ki pravzaprav nima konca, saj Amerika nikakor ni enoznačna, ampak, kot smo se uspeli prepričati tudi v tem popotovanju sila raznolika. Od Vzhodne Obale (Washington, New York, Charlotte...) proti jugu - Nashville, New Orleans, Atlanta, San Antonio, Houston, preko Las Vegas do San Francisca na Zahodni obali.

In letališča? Kar naprej smo bili na njih. In kar naprej so nas sezvali, nam tipali prtljago in spraševali, kdo nam je pakiral kovčke. A po nesrečnem lanskem septemburu je, z novinarsko izkaznico ali brez nje, tudi to Amerika.

S kolegi iz skupine (Etiopija, Pakistan, Gana) na eni najbolj gledanih TV v Severni Karolini.

Vine Bešter

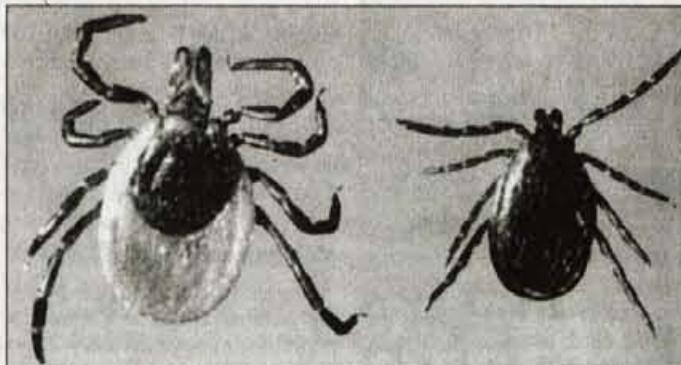
Vsak klop ni okužen in nevaren

V Sloveniji za posledicami klopne ugriza vsako leto zbole okoli 3000 oseb. Bolezni, ki jih prenaša klop, lahko v najhujših primerih povzročijo invalidnost in celo smrt. Cepljenje je še vedno najboljša zaščita.

Kranj - "Počitniška hišica na gozdnem obronku sameva, ker se lastnica boji klopo in noče tja na oddih. Nekateri nočejo več v gozd po borovnice. Takšen pretiran strah je odveč. Navadimo se živeti s klopom! Kakor je napačno omalovaževanje klopa, tako je neutemeljen tudi pretiran strah," je v knjigi z naslovom Srečanje s klopom (nevarenosti, zaščita in ukrepi) zapisal njen avtor Silvo Kristan.

V drugi polovici osemdesetih let se je tudi pri nas pojavila borelioza, ki velja za nevarnejšo od klopne meningoencefalitisa, in počeval se je strah med ljudmi, zaradi katerega so se nekateri zatekli v skrajnost in se odpovedali sprehodom v gozd. Vendar je, kot pravi Kristan v svoji knjigi, pretiran strah odveč, klop pa je za človeka najbolj nevaren tedaj, če o njem nič ne ve. Z znanjem o klopu in ustreznim ravnanjem se lahko pred njim uspešno zaščitimo ali

še pravi čas poiščemo zdravnika ter preprečimo hujše boleznske zaplete. Zdravniki, ki se ukvarjajo s posledicami klopovega ugriza, ugotavljajo, da je med obolelimi največ nepoučenih. S klopom se vsako leto sreča na tisoč ljudi, zboleli pa jih okoli tri tisoč, kajti vsak klop še ni okužen in nevaren našemu združju. Veliko ljudi je prepričanih, da klop ni nevaren, če ga odstranimo s kože v manj kot 48 urah, kar ne drži, saj so za klopnim meningoencefalitism

zboleli tudi tisti, ki so ga odstranili v manj kot šestih urah.

Za svoj razvoj klop potrebuje topokrvnega gostitelja, odrasli klopi pa za gostitelja izbirajo večinoma velike živali in človeka. Prija jim

z neposrednim dotikanjem odpadega listja, trave, praproti in podrosti. Prenaša tri infekcijske bolezni: klopni meningoencefalitis, lymbsko boreliozo in erlichiozo. Največ je bolnikov z boreliozo.

Pri klopnom meningoencefalitisu pride do vnetja možganske opne in možganov. Prvi znaki so podobni gripi: slabo počutje, utrujenost, slabost, povišana temperatura, bolečine, mišičah in sklepih, glavobol, prebavne motnje. Potem lahko nastopi izboljšanje, ki včasih traja več tednov, v drugi stopnji pa so znaki podobni meningitisu. Prav je, da se že pri prvih težavah odločimo za obisk zdravnika, saj odlašanje otežuje poznejše zdravljenje.

Za lymbsko boreliozo, ki je pogosteja in nevarnejša od klopne meningoencefalitisa, je značilna rdečkasta lisa, ki se pojavi okrog mesta klopovega vboda. In-

S statini nad srčni infarkt

Ljubljana - Britanski raziskovalci so končali največjo svetovno raziskavo o zniževanju ravni holesterola in ugotovili, da je približno tretjino vseh srčnih infarktov in možganskih kapi pri ljudeh s tveganjem za žilne bolezni mogoče preprečiti z zdravljenjem s statini, zdravili za znižanje ravni holesterola v krvi.

Glavni raziskovalec profesor Rony Collins je na ljubljanski predstavitev raziskave dejal, da tovrstno zdravljenje zaščiti veliko širši krog ljudi, kot so mislili do sedaj, ter preprečuje tako možgansko kap kot tudi srčni infarkt. V raziskavi Heart Protection Study (HPS) je sodelovalo 20.000 prostovoljev, starih od 40 do 80 let, pri katerih je bila prisotna ogroženost s koronarno boleznjijo. Dnevno so dobivali 40 mg simvastatina, zdravila za znižanje ravni holesterola, zdravljenje in spremjanje prostovoljev je trajalo 5 let in pol, raziskava pa je sta-

la 32 milijonov ameriških dolarjev. Zdravljenje s statini je poleg zmanjšanja tveganja za možgansko kap ne le pri ljudeh, ki imajo koronarno bolezben, ampak tudi pri tistih s sladkorno boleznjijo in zoženjem arterij v nogah ter pri osebah po možganski kapi. Če bi se zdaj po svetu začelo zdraviti s statinom 10 milijonov ljudi, bi to rešilo okrog 50.000 življenj letno oziroma 1000 življenj tedensko. Ugotovitev o aspirinu so spremene klinično prakso in pričakujemo, da bo učinek ugotovitev raziskave HPS enak. Statini pravzaprav so novi aspirini," je pojasnil profesor Collins.

R. Š.

simvastatinom in ovrgla pomisleke o nezaželenih učinkih zniževanja ravni holesterola na nežilne vzroke smrti, na raka ali na kap zaradi krvavitve. "Lipolitično zdravljenje s statini zmanjša tveganje za srčni infarkt in možgansko kap ne le pri ljudeh, ki imajo koronarno bolezben, ampak tudi pri tistih s sladkorno boleznjijo in zoženjem arterij v nogah ter pri osebah po možganski kapi. Če bi se zdaj po svetu začelo zdraviti s statinom 10 milijonov ljudi, bi to rešilo okrog 50.000 življenj letno oziroma 1000 življenj tedensko. Ugotovitev o aspirinu so spremene klinično prakso in pričakujemo, da bo učinek ugotovitev raziskave HPS enak. Statini pravzaprav so novi aspirini," je pojasnil profesor Collins.

Zdravju prijaznejša kontracepcija

Ljubljana - Kontracepcijo tableto lahko štejemo med revolucionarna odkritja, saj ženskam v rodnom obdobju omogoča učinkovitejše uravnavanje rojstev in je v Evropi med najpogostejšimi in najbolj priljubljenimi metodami zaščite. Znanstveniki se že dalj časa ukvarjajo tudi z razvojem učinkovite kontracepcije za moške, vendar je na trgu v kratkem še ni pričakovati.

V Sloveniji le okoli 20 odstotkov žensk v rodnom obdobju uporablja kontracepcijo. Za večino je hormonska tableta tudi najenostavnnejši način zaščite in uravnavanja rojstev. Ženske jo v glavnem dobro prenašajo, lahko pa tablete povzročajo glavobol, slabost, slabše počutje, v nekaterih primerih celo neprijetno napetost v dokah in nihanje telesne teže. Far-

macevska industrija tableto ne-neno izboljuje, veča njeno učinkovitost in zmanjšuje neprijetne stranske učinke. Dobro leto je na začetku novembra nova vrsta kontracepcije yasmin, ki vsebuje hormon drospironon. Učinkovito zmanjšuje zadrževanje vode v telesu, po najnovejših študijah naj bi celo vplivala na zniževanje telesne teže.

Hormonska terapija z novo generacijo progestagenov je učinkovita tudi pri zmanjševanju stranskih učinkov npr. povišanega krvnega tlaka, ugodno vpliva na boleče menstruacije, preprečuje nastanek raka jajčnikov in maternice ter tumorje dojk. Tabletko yasmin je v Sloveniji že registrirana, v lekarstvih pa naj bi bila na voljo prihodnje leto. Nova tableta je zaradi nastega zelo uspešna in učinkovita med obstoječimi kontracepcijimi tabletami, poleg njene osnovne funkcije - zaščite pred nezaželeno nosečnostjo - pa naj bi koristila zdravju žensk in vplivala na njihovo dobro počutje. R. Š.

Pri Šimnovčevih v Plavškem Rovtu

Narcise le tam, kjer se pozno kosi

Maj je mesec narcis in na Golici jih je bilo do leta 1960 vse belo, od tedaj izginjajo. Pri Šimnovčevih v Plavškem Rovtu pravijo, da obstanejo le tam, kjer se pozno kosi. Vsi Šimnovčevi otroci znajo žeti, nositi rjuhe sena na glavi...

V Plavškem Rovtu nad Jesenicami so bili vsaj pred štiristo leti tako pripovedujejo najstarejši - tri kmetije, katerih lastniki so prisli iz Tirol. Martinc, Štefan in Šimnovc se je reklo, priimek lastnika ene izmed najstarejših pa je bil Clinar. Leta 1700 so se pisali, tako je zaslediti, njihovi priimki še s Clinjar in šele leta potem so postali - Klinari.

P Šimnovce danes gospodarita Tilka in Štefan Klinar. Tilka je prišla z Blejske Dobrave in se tako zelo vživel v Plavškem Rovtu, saj se počuti, kot bi se tu rodila in preživila svojo mladost. Tilka je vsem kmetom v zgornjesavske dolini dobro znana, saj je kot inženirka živinoreje zaposlena kot vedno prijazna in strokovna terenska kmetijska svetovalka pri Kmetijskem zavodu v Kranju. Poleg tega je Tilka še svetnica občinskega sveta Jesenice, kjer se vedno zavzeto zavzema le za kmete in reševanje kmetijske problematike.

Otroci znajo nositi rjuhe na glavi

Šimnovceva gospodarja imata štiri otroke: Klemena, 21-letnega študenta geografije, gimnazijko Petro, staro osemnajst let, Luka, ki hodi v šesti razred, in Polono, ki obiskuje 2. razred osnovne šole Toneta Čufarja na Jesenicah. Vsi so zelo pridni, doma in v šoli. Tilka jih je vzgojila tako, da čutijo veliko pripadnost kmetiji: vse zna-

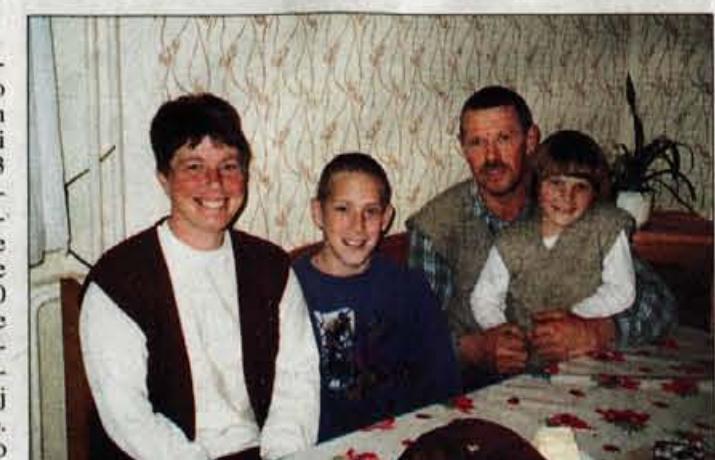
kombija še ni bilo, starejša Klinarjeva večkrat sploh nista čakala na prevoz in sta jo do šole ali nazaj ubrala kar peš. Le kdo bi čakal tisti avtobus, ko pa si ena-dve-tri v dolini?

Omeniti moramo še nepogrešljivo mamo, ki gospodinji in zelo rada plete. Vsi so oblečeni v doma spletene jope, puloverje in tople nogavice iz domače volne. Tilka pravi, da je v Plavškem Rovtu zelo lepo, ker v vasi prevladuje generacija srednjih let, ki se zelo lepo razume. Družijo se ob praznikih, za pusta so se oblekli v vore krave in v blejski Astoriji pobrali prvo nagrado, pri Jožovcu v Begunjah pa drugo.

Kje so dobri pastirji?

A to so le prijazni utrinki, vsakdanje življenje je trdo in polno dela. Zdaj, ko so pri Klinarjevih dobili vrnjeno planino Kočno, ki jo imajo v solastništvu, imajo 63 hektarov, 15 hektarov imajo planine in 5 hektarov na Golici. Zanimivost: malo špica na Golici se imenuje Šimnovčeva. V hlevu je 25 glav goveje živine, imajo 40 ovac, ki se pasejo na Golici, krave pa na Kočni. Povsod v Karavankah, na vseh planinah imajo pastirja in kmetje z njimi več ali manj srečno oziroma nesrečno roko. Kmetje iz Plavškega Rovta imajo pri izbiri pastirja bolj nesrečno roko, saj je lani obstatl v pastirski koči in pri pastirskem poslu še tretji pastir, ki so ga izbrali. Upajo, da bo letos bolje.

Še pred dvanaestimi leti so pri Šimnovčevih z volom vozili in bili od volov življensko odvisni. Nato je občina uredila pristopne poti in zdaj lahko vozijo s traktorjem, a še vedno jim ostane vsaj 20 odstotkov zemlje, ki jo morajo obdelati na roke. Tilka pravi, da še nikjer ni videla, da bi tako kot v Plavškem Rovtu posekali nekaj velikih vej in na vejah vozili seno. Osemnajst let je od tega, ko so zravnali tudi pet hektarov, ki jih lahko zdaj s stroji obdelajo. Prej s koso.

Tilka in Štefan z najmlajšima otrokom, Lukom in Polonom.

Narcise izginja

Gorsko - višinska kmetija leži na 850 metrov nadmorske višine, sejejo žito in na roke žanjejo. Vsi otroci pri Šimnovčevih znajo žeti, jeseni vse "potrebijo". Tilka pra-

Štefan Klinar na njivi.

vi, da tako delajo vsi v Plavškem Rovtu in da nikjer ni hribovska zemlja tako dobro obdelana.

Podrlj so stari mlin, imajo še žago na vodni pogon. Mleko predelajo doma, Štefan ima znani matični trop jezersko - solčavske pasme. Kmetija je ne nazadnje bio kmetija in v hlevu so bile potrebne nekatere ureditve, da so zadoljili predpisom. Ne pri Šimnovčevih in ne drugje se ne gnoji s škodljivimi umetnimi gnojili. In narcise - ključavnice po domač?

"Mnogo je obiskovalcev, ki jih veliko pohodijo ali pa kar parkirajo svoje automobile na travnikih z narcisami," pravi Štefan. "Na splošno jih je res manj, obstanejo le tam, kjer se pozno kosi in ročno obdeluje. Tam, kjer jih popasejo ovce, čez leta izginejo. Če bo občina res zaščitila narcise, upamo, da jih bo na ustrezem način."

Darinka Sedej

Zimsko spravilo sena v visokogorju.

Višja inflacija, manjša gospodarska rast

Vladni urad za makroekonomske analize in razvoj v pomladanski napovedi predvideva višjo inflacijo in manjšo gospodarsko rast.

Ljubljana - Urad za makroekonomske odnose in razvoj (UMAR) pri ministrstvu za gospodarstvo meri in napoveduje gospodarska gibanja dvakrat na leto. Pretekli teden so predstavili svojo pomladansko oceno, po kateri, v primerjavi z jesensko, napovedujejo 3,3-odstotno gospodarsko rast in 6,9-odstotno letno inflacijo. To pomeni, da je oceno gospodarske rasti znižal za tretjino odstotka, oceno inflacije pa dvignil za pol odstotka.

Direktor Urada za makroekonomske odnose in razvoj Janez Šušteršič in njegov pomočnik Boštjan Vasilje sta v četrtek sklicala tiskovno konferenco, na kateri sta predstavila pomladansko poročilo urada, ki gospodarska gibanja meri, spremja in analizira seveda vse leto, dvakrat na leto pa izdruži svoje ocene. Že za lanskoto leto, ko je ta urad v letu 2001 napovedoval 3,7-odstotno rast bruto domačega proizvoda, so podatki državnega statističnega urada pokazali, da je bila ta ocena previsoka, saj je bila dosežena rast le 3 odstotke. To je verjetno tudi vplivalo, da so znižali letosnjico oceno iz jesenskih 3,6 odstotka na 3,3 odstotka. Povedali so, da takšno rast utemeljujejo z sedaj že zelo opaznim oživljanjem gospodarske dejavnosti v svetu, kazalci se preusmerjajo h konjkturi, tudi

v tujih podobnih inštitutih postajajo optimistični. Takšna napoved je tudi bližje napovedi Evropske unije. Če so ta gibanja v svetu vzpodbudna za slovensko gospodarstvo, ki je preko izvoza vključeno v to, pa analitike presenečajo gibanje domače porabe, ki kljub večjim dohodkom prebivalstva narašča počasneje. Opazno je namreč povečano varčevanje prebivalstva, skupaj z manjšo investicijsko porabo pa to vpliva na gospodarsko rast. Za leto 2002 tako pričakujejo 2,7-odstotno realno rast domače potrošnje in 2,9-odstotno rast investicij. Manjša domača poraba in investicije utegnejo zmanjšati tudi uvoz, zato se pričakuje približno izravnana platična bilanca. Uvoz naj bi rasel po stopnji 3,8 odstotka, izvoz pa po stopnji 4,7 odstotka. Prav pri ocenah zunanjetrgovinskih gibanj je

pri lanskih ocenah urada prišlo do največjih presenečenj, saj je bil za gospodarsko rast izrazito zaslužen porast izvoza ob skoraj ničelnih rasti uvoza, negativni vpliv pa so imeli naložbe v osnovna sredstva in spremembe v zalogah, česar niso predvideli. Za leto 2003 zoper predvidevajo uravnoteženo gospodarsko rast preko 4 odstotkov. V pomladanski napovedi urad predvideva 2,5-odstotno realno rast plač, umirjeno rast zapošljavanja in zmanjševanje brezposelnosti.

Drugačna je zgodba z inflacijo. V uradu za makroekonomske odnose in razvoj ugotavljajo - pri tem kaže poudariti, da v ponedeljek objavljeni katastrofali podatek o 1,4-odstotni inflaciji v aprili še ni bil znani - da že inflacija v prvem četrtletju dosegla tako visoko stopnjo, da ni mogoče več pričakovati inflacije, ki so jo napovedali v jeseni. V uradu sicer pričakujejo občutno zmanjševanje mesečnih stopenj rasti cen, vendar so na osnovi trimesečnih gibanj popravili oceno iz 6,4 na 6,9 odstotka letne rasti. Višja rast cen so po prepričanju vodilnih v uradu

povzročila višja stopnja davka na dodano vrednost, višje trošarine pri alkoholu in tobaku, velika rast cen komunalnih storitev, povišanje cen telekomunikacijskih storitev, verjetno pa največ rast cen naftnih derivatov. Če je bila spremembna stopnje davka in trošarin enkratna, obljublja se tudi večja kontrola nadzorovanih cen, vključno s cenami telekomunikacijskih storitev, pa je za nadaljnjo inflacijo po ocenah urada največje tveganje pri cenah naftnih derivatov. Svojo novo oceno letosnjice inflacije temeljijo na predpostavki, da cena sodčka naftne na svetovnem trgu v povprečju ne bo presegla 24 dolarjev za sodček. Vse bolj postaja jasno, da se bo Slovenija vključevala v Evropsko unijo z nižjo gospodarsko rastjo, kot smo jo še nedavno pričakovali, in višjo rastjo cen, kot jo določajo kriteriji za vključevanje v denarno unijo. Za drugačna gibanja bodo potrebne po oceni urada še reforme na trgu dela, na finančnih trgih, v infrastrukturnih dejavnostih, javnem sektorju in državni upravi.

Štefan Žargi

Na elektrotrgu brez motenj

Slovenski elektrodistributerji so se na liberalizacijo trga z električno energijo dobro pripravili.

Ljubljana - Cilj slovenskih elektrodistributerjev je, da na liberaliziranem trgu odjemalcem omogočijo stalnost dobave in popolno zanesljivost, sporočajo iz petih elektropodjetij v Sloveniji. Zato so se na novo energetsko zakonodajo sistematično pripravili in prilagodili in odjemalcem je zagotovljena nemotena oskrba.

Pet slovenskih elektrodistribucijskih podjetij, med katerimi je tudi Elektro Gorenjska, v informaciji za javnost z zadovoljstvom sporoča, da so sistematično priprave na nove razmere, ki jih je opredelil v letu 1999 sprejet energetski zakon, očitno uspešno izvedli in se jim prilagodili. Zagotovljena je nemotena oskrba odjemalcem ob neznanjani kakovosti električne energije in v številnih primerih tudi višja raven storitev. Distributerji v skladu z dolgoročnimi pogodbami oskrbujejo 4850 upravičenih odjemalcev, katerih priključna moč presega 41 kilovatov ter 800 tisoč tarifnih odjemalcev, ki so v večini gospodinjstva. Oskrba poteka nemoteno, kljub temu, da so ponekod omrežje in tehnologije stare že nad 50 let. Električna energija je po mnenju distributerjev že davno postala tržno blago. Elektrodistribucijska podjetja medsebojno neodvisno na trgu od Holdinga Slovenske elektrarne in Jadranske elektrarne Krško kupujejo električno energijo in jo nato po dvostranskih pogodbah z upravičenimi odjemalci tudi prodajajo. Pri tem ugotavlja, da številni na nove razmere niso bili dobro pripravljeni, čeprav so jih o novih pogojih in predvidenih spremembah izčrpno informirali. Njihova pričakovanja so bila usmerjena predvsem v bistveno znižanje cen, kar pa ob splošnem povečanju cene električne energije ni bilo realno. Med upravičenimi odjemalci, ugotavlja v distribucijskih podjetjih, je še približno 10 odstotkov takih, ki še niso sklenili dolgoročnih pogodb z nobenim od dobaviteljev - pravijo jim "privzeti odjemalci". Za ohranitev visoke zanesljivosti dobave bo nedvomno potrebno posodobiti tehnologijo in opremo za kar bodo po ocenah elektrodistributerjev potrebna velika vlaganja in naporji. Zato že pripravljajo predloge in rešitve, ki naj bi zanesljivost oskrbe zagotavljali tudi v prihodnje.

Informacijo povzel Š. Ž.

GORENJSKI GLAS

Pošta se prilagaja pravnemu redu EU

Državni zbor je pretekli teden sprejel zakon o poštnih storitvah, vlada pa spremembe in dopolnitve statuta javnega podjetja Pošta Slovenije, ter poslovni načrt in plan razvoja v letu 2002.

Ljubljana - Za pretekli teden bi lahko dejali, da je slovenski v enem samem dnevu v četrtek prinesel kar vrsto pomembnih odločitev: državni zbor je sprejel zakon o poštnih storitvah, slovenska vlada pa na isti dan spremembe statuta, poslovni načrt in letni plan razvoja v letosnjem letu.

Državni zbor RS je na 15. redni seji sprejel zakon o poštnih storitvah. Osnovni razlog za sprejem novega zakona je predvsem popolna prilagoditev pravne ureditve pravnemu redu Evropske unije na tem področju. Zakon upošteva, da so nekatere poštne storitve pomembna socialna kategorija, ki so se do sedaj zagotavljale z gospodarsko javno službo. Nov zakon zagotavlja navedene poštne storitve s tako imenovanimi univerzalnimi poštnimi storitvami, ki so zagotovljene vsem uporabnikom na celotnem območju Republike Slovenije. Z zakonom se bo tudi ustavil neodvisen regulatorni organ. Naloge tega organa bo namreč prevzela že ustavljena Agencija za telekomunikacije in radiodifuzijo. Vlada RS je pa je na isti dan, torej v četrtek, 25. aprila, na 72.

kon odpravlja monopol na področju poštnih storitev. V njem je urejen postopekodeljevanja dovoljen za izvajanje posameznih poštnih storitev, določa pa tudi osnovna načela pri določanju cen univerzalnih poštnih storitev, ki bodo morale biti transparentne, nediskriminatorne in dostopne vsem uporabnikom na celotnem območju Republike Slovenije. V četrtni razpravi v Državnem zboru so bile sprejeti določbi, ki določajo, da minister, pristojen za pošto, s pravilnikom podrobnejše določi izdajanje poštnih vrednotnic in potrdi letni plan izdajanja priložnostnih poštnih znakov. Pošti Slovenije, d.o.o., pa ostane izključna pravica izdajanja poštnih vrednotnic. Vlada RS je pa je na isti dan, torej v četrtek, 25. aprila, na 72.

seji dala soglasje na Poslovni načrt Pošte Slovenije za leto 2002 in potrdila Letni plan razvoja Pošte Slovenije za leto 2002, ker meni, da sta predložena dokumenta ustreza osnova za poslovanje Pošte Slovenije v letu 2002. Pošte Slovenije, d.o.o., predvideva v letu 2002 rast obsega poštnih storitev za 4 % in povečanje števila poštnih enot za 4, tako da bo konec leta 2002 skupno 554 poštnih enot. Stevilo zaposlenih se bo povečalo za 1 % (zaradi rasti obsega poštnih storitev in izboljšanja kvalitete dostave) ob izboljševanju izobraževne strukture zapravljenih, nadaljevalo se bo z moder-

nizacijo poslovanja in izvajanje racionalizacije ter optimizacije poslovanja, izboljšanje kakovosti poštnih storitev, povečalo zanesljivost in hitrost dostave, uvajalo nove storitve ter širilo dostopnost poštnega omrežja. Ob tem se predvideva porast skupnih prihodkov od prodaje storitev za 13 % in kot rezultat je planiran dobitek v višini 94 milijonov SIT, predvedena pa so tudi precešnja sredstva za naložbe v višini 5.882 milijonov SIT. Vlada RS ugotavlja, da je načrtovana izguba na področju storitev obvezne javne gospodarske službe predvsem posledica nizke ravni cen pisem in dopisnic v notra-

njem prometu, tako da bo ob uveljavitvi novega zakona o poštnih storitvah potreben prestrukturirati tarife, da ne bo prihajalo do navzkrižnega subvencioniranja storitev, kar je tudi priporočilo Evropske unije. Vlada je na isti seji dala tudi soglasje na predlagane spremembe in dopolnitve Statuta javnega podjetja Pošta Slovenije, d.o.o., ki pomenijo prispevek k uskladitvi z zakonom in podzakonskimi akti ter za učinkovitejše delo tega podjetja. Dokončno jih sprejme Nadzorni svet.

Štefan Žargi

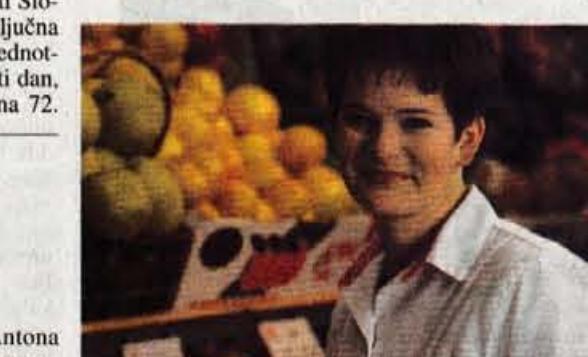
Praznovanje zvestobe podjetju

Družba Iskraemeco je podelila jubilejne nagrade v Prešernovem gledališču.

Kranj - V družbi Iskraemeco so se odločili s posebno pozornostjo počastiti in čestitati za vztrajnost, potrežljivost, zvestobo in stanovitost svojih najzvestejših delavcev. V soboto, 20. aprila, so

tako v Prešernovem gledališču v Kranju organizirali svečano praznovanje 30- in večletne zvestobe podjetju. Več kot 150 jubilantov se je naprej ogledalo predstavo Prešernovega gleda-

lišča Županova Micka, Antona Tomaža Linharta, ki je bila nagrada na Tednu slovenske drame, nato pa je sledila podelitev zahval in nagrad, ki jih je podeljeval predsednik uprave Iskraemeca Nikolaj Bevk. Ker je bil tudi sam med jubilanti, mu je zahvalo in nagrado podelil namestnik predsednika uprave Slavko Vidic. Za prijetno razpoloženje in odličen potek praznovanja so poskrbeli voditelj znane oddaje "Raketa pod kozolcem" Boštjan Romih in člani folklorne skupine Iskraemeco. Pripravili so tudi svečano pogostitev in kožarček rujnega v sproščenem in zelo veselom okolju. In še misel izrečena ob tej priliki: "Generacije prihajajo in odhajajo. V neizmerni razsežnosti časa postavljajo nove in nove mejnine, katerih pomen priča, kaj so tisti, ki so živelii pred nami, znali in zmogli ustvariti v svojem trenutku zgodovine."

Hiperaktivni čez vikend

LUTENICA 283,00 SIT

Uvoz iz Makedonije. 360 g

PIJAČA FRUC 159,00 SIT

Multivitamin Fructal. 1,5 l

SLADOLED V 499,00 SIT

Kornet Lady Red zamrznjen. 6 x 120 ml

OGLJE V BRIKETIH 409,00 SIT

Vreča. 3 kg

SVEŽE URICE

V soboto, 4. MAJA, od 9. do 14. ure:

PEČENA PURANJA ŠUNKA

Pivka

- 30 %

PARADIŽNIK

Melone

ŽVILA

HIPERMARKET

Cerknje, Črnivec, Parmova, Tržič

V ponedeljek, 3. in v soboto, 4. maja je na sprednjem posebna ponudba, ki velja samo za izdelke v zalogi. Obiščite HIPERMARKET Črnivec, Pot k sejmušči 32 in HIPERMARKET Parmova, Parmova ulica 51 v Ljubljani, HIPERMARKET Cerknje, Slovenska cesta 10, Cerknje na Gorenjskem ter HIPERMARKET Tržič, Cesta Ste Marie aux Mines 4 v Tržiču.

S. Ž.

ZIVILA KRAJN, d.d., Cesta na Okroglo 3, 4202 Naklo

Pol leta za velike nakupovalne centre

Gradis GP Jesenice, d.d., je nedavno prejel certifikat kakovosti ISO 9001 in okoljski certifikat ISO 14001. Letošnji največji projekt je nakupovalni center Mercator Kranj.

Jesenice - Ob odprtju velikega Mercatorjevega nakupovalnega centra na Primskovem je jeseniška gradbena družba Gradis GP Jesenice prejela certifikata ISO 9001 in 14001, ki potrjujeta kakovost dela in spoštovanje okoljske zakonodaje. Je tretje gradbeno podjetje v Sloveniji s tem certifikatom. Pred tremi leti je podjetju slabo kazalo, leta 1999 pa je vodenje podjetja prevzel sedanji direktor in predsednik uprave Uroš Ogrin.

Gradis GP Jesenice je od nekdajnega Gradiša, ki je bil ustanovljen pred skoraj šestimi desetletji, obdržal le ime, pod to blagovno znamko deluje v Sloveniji še ducat podjetij. Ob prisilni poravnavi pred dvema letoma je imel več kot eno milijardo tolarjev dolgov. "Tedaj smo končali gradnjo kranjskogorskega HIT-a in začeli graditi stavbo AMZS v Ljubljani, ki sta bila naša rešilna projekta. To nam je dalo nov zagon za delo, zaradi prisilne poravnave pa nismo odpustili niti enega delavca. Ostajamo pri 200 zaposlenih, so-delujemo z okoli 30 podizvajalcem, kar je tudi sicer značilnost dela naše dejavnosti," je dejal Marko Kravcar, vodja kontrolinga v Gradišu GP Jesenice. Jeseniški Gradiš ima na slovenskem trgu 1,5-odstotni delež, na vrhu gradbenih panoge sta še vedno Primor-

je in SCT. Lani so končali dvajset projektov, od najmanjšega za 3 milijone tolarjev do največjega

Stavba AMZS v Ljubljani spada med zahtevnejše projekte jeseniškega Gradiša GP.

(Mercatorjevega nakupovalnega centra Jesenice) vrednega več kot eno milijardo tolarjev. Obseg dela se je lani v primerjavi z letom prej povečal za 53 odstotkov, prihodkov pa je bilo za 3,6 milijarde tolarjev. Kar 95 odstotkov je visokih gradenj. Zelo zahtevna je bila gradnja baze AMZS v Ljubljani, ki je potekala v dveh fazah in je kljub gradnji ves čas poslovala,

med zahtevnejše projekte spadata tudi Mercatorjeva nakupovalna centra v Kranju in na Jesenicah, zgradil je bazi AMZS v Dravogradu in Lenartu, avtopralnicu v Mariboru, igralnico v Kranjski Gori, Elanovo proizvodno dvorno v Begunjah, specializirani so tudi za mostove, delež individualne gradnje je zanemarljiv, še ta mesec pa bodo končali Merkurjev center na Jesenicah.

"Lani je bilo manjše povpraševanje po nizkih gradnjah, čeprav o večji recesiji v gradbeništvu pri nas še ne moremo govoriti. Nekaj manjših podjetij je šlo v stečaj. Tudi težave, ki jih je naše podjetje podedovalo, smo že prebrodili, kar potrebuje obseg dela in prihodki, ki se iz leta v leto večajo. Letos načrtujemo 3,7 milijarde tolarjev prihodka, pri dobičku smo celo nad panogo, saj je bilo lanskega za 190 milijonov tolarjev, letošnjem pa naj bi bil večji še za 5 odstotkov. Lani smo pri dodani vrednosti na zaposlenega z 2,2 milijona tolarji zaostajali za panogo, letos pa naj bi jo s 3,5 milijonom tolarjev zelo presegli. Naš adut sta kakovostna gradnja in spoštovanje rokov, kar je poleg cene pri razpisih odločujoče. Roke do-

Mercatorjev nakupovalni center na Primskovem konec lanskega oktobra.

sledno spoštujejo, je pa res, da so eddalje krajiši in z novo tehnologijo utegnejo biti še krajiši. Zadnji zimi sta nam bili naklonjeni, odmora ni, delamo vse leto" je pojasnil Kravcar. Jeseniški Gradiš GP je po obsegu poslovanja primjerljiv s celjskim in ptujskim (večji je ljubljanski, ki je imel lani prisilno poravnavo), in je lani izplačal zadnje upnike prisilne poravnave. Lansko leto so zaznamovale tudi nove investicije; kupili

so avtomešala in žerjave ter opremi namenili dobrih 180 milijonov tolarjev, v prihodnje pa nameravajo posodobiti tudi betonarno.

Renata Škrjanc,

foto: Stane Klemenc

Novosti prenehanja pogodbe o zaposlitvi

Kranj - Predlog novega zakona o delovnih razmerjih prinaša vrsto novosti prekinjanja delovnega razmerja. Odpoved pogodbe bo po novem razdeljena na redno odpoved z odpovednim rokom in izredno odpoved brez odpovednega roka. Obe bo moral delodajalec pripraviti v pisni obliki ter ju delavcu izročiti osebno.

Redno odpoved bo lahko dal delavcu v primerih, če bo zanj obstajal utemeljen razlog, delavec pa bo lahko pogodbo o zaposlitvi odpovedal brez obrazložitve. V primeru redne odpovedi zaradi delavčeve nesposobnosti ali drugih razlogov, bo moral delodajalec delavcu omogočiti zagovor, na delavčeve zahtevo bo o redni ali izredni odpovedi moral pisno obvestiti tudi sindikat, ki bo lahko svoje mnenje podal v osmih dneh. Za redno odpoved se bo lahko delodajalec odločil v primeru poslovnih in organizacijskih razlogov, nedoseganja predvidenih delovnih rezultatov in kršenja pogodbenih obveznosti, odpoved pa ne bo mogoča v primerih začasne odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali nege družinskih članov, starševskega dopusta, član-

stva v sindikatu, udeležbi v stavki, nosečnosti, nacionalnosti in še nekaterih neutemeljenih razlogov.

Ob odpovedi pogodbe zaradi delavčeve nesposobnosti ali poslovne razloga bo moral delodajalec v primeru, če je bil delavec prijem zaposlen več kot šest mesecev, preveriti, ali bi ga lahko zaposlil na drugem delovnem mestu ali prekvalificiral za drugo delo, kar ne bo obvezujoče za manjše delodajalce, ter v tem primeru poskrbel za sklenitev nove pogodbe. Če delavec tega ne bo sprejel, mu lahko delodajalec prekine delovno razmerje in odpravi pravico do odpravnine. Če se bo za odpoved odločil delavec, bo odpovedni rok 30 dni, v primeru odpovedi s strani delodajalca bo ta rok od 30 do 150 dni, odvisno od delovne dobe

pri delodajalcu in odpovednega razloga. Delavec bo v primerih odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi nesposobnosti ali poslovnih razlogov upravičen tudi do odpravnine, njena višina bo odvisna od povprečne mesečne plače zadnjih treh mesecev. Pogodba o zaposlitvi bo po novem lahko prenehala veljati zaradi smrti zaposlenega, izteka pogodbenega roka, redne in izredne odpovedi, sporazumne razveljavitev ter še nekaterih primerov, ki jih določa zakon.

REMONT
d.d. KRANJ
SERVISNO PRODAJNI CENTER KRANJ

RAZPORED TEHNIČNIH PREGLEDOV
KMETIJSKIH TRAKTORJEV
IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV NA
TERENU

OBMOČJE GORENJSKIH KMETIJSKIH ZADRUG

KRAJ IN PROSTOR	DATUM	DELOVNI ČAS PREGLEDA
CERKLJE - KZ CERKLJE	13. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
CERKLJE - KZ CERKLJE	14. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
CERKLJE - KZ CERKLJE	15. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
SP. BRNIK - GD SP. BRNIK	16. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
VELESOVO - GD VELESOVO	17. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
ŠENČUR - GD ŠENČUR	20. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
PREDOSLJE - PRI CERKVI	21. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
GORIČE - GD	22. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
GORIČE - GD	23. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
KOKRICA - KD	23. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
BELA - PRED TRGOVINO	24. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
VISOKO - GD VISOKO	27. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
NAKLO - KZ NAKLO	28. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
PODBREZJE - GD PODBREZJE	29. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
VOKLO - KZ VOKLO	30. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
VOKLO - KZ VOKLO	31. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
TRBOJE - ZD TRBOJE	31. 05. 2002	od 8.00 do 11.30
TRŽIČ - KZ (NOVA) KRIŽE	03. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
TRŽIČ - KZ (NOVA) KRIŽE	04. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
TRSTENIK - PRED TRGOVINO	05. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
ŽABNICA - KŠC	06. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
ČIRČE - NA KRTINI	06. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
ZALOG - ZD ZALOG	07. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
BREZJE NAD TRŽIČEM - KD	10. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
ZG. BESNIČA - PRI POŠTI	11. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
MAVCICE - KZ MAVCIČE	11. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
PODLJUBELJ-GD PODLJUBELJ	12. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
LOM - GD LOM	12. 06. 2002	od 8.00 do 11.30
PRIMSKOVO - GD PRIMSKOVO	13. 06. 2002	od 8.00 do 11.00
KOKRA - PRI CERKVI	13. 06. 2002	od 8.00 do 11.00
JEZERSKO - GD JEZERSKO	13. 06. 2002	od 8.00 do 11.00

INFORMACIJE: ALPETOUR REMONT, D.D., KRANJ

tel.: 04/201 52 50

Ekipa na terenu: 041 728 000

ZDAJ TRAJA DO 14. MAJA

Vozniki vozil Nissan vozijo brezkrbno, saj ima njihov avtomobil splošno garancijo, ki traja tri leta ali 100.000 km. Še posebne ugodnosti pa imajo tisti, ki so in tisti, ki bodo, svoje novo vozilo kupili v akciji, ki traja do 14. maja. V času splošne garancije: brezplačni redni servisi in brezplačni predpisani servisni material. Brezplačni telefon 080 22 12. Zdaj.

Nissan Adria d.o.o., pooblaščeni Nissan uvoznik, 01/51 31 800; www.nissan.si

POOBLAŠČENI TRGOVCI: Ljubljana, Avtoniss: 01/58 18 650; Avto Trunk: 01/56 80 910; Domžale, AS Pižem Rado: 01/56 27 100; Moravče, Nissan servis Krč: 01/72 31 200; Maribor, Avtohiša Ferk: 02/33 38 100; Murska Sobota, AH Murska Sobota: 02/53 21 209; Šentjanž pri Dravogradu, MG Center: 02/87 85 888; Celje, Panadria Celje: 03/42 54 350; Slovenske Konjice, Avto Kuk: 03/75 80 900; Kranj, Avto Močnik: 04/20 42 277; Škofja Loka, Ptičje: 04/50 24 000; Koper, Istra avto: 05/86 82 300; Nova Gorica, AS Gorica: 05/33 55 721; Branik, Avtoservis Fabjan: 05/30 57 840; Sevnica, Avtomehanika Zierer: 07/81 40 389; Otočec, Avtomehanika Vidrih: 07/30 99 310

SHIFT_expectations

Temne plati blejskega turizma

Žalosten pogled na blejske vile

Nekdanje elitne vile že dolgo ne služijo več turizmu - hotelske sobe vile Labod so razprodali za stanovanja, Riklijeva vila še naprej sramotno propada, usoda vile Viktorija in hotela Lovec je negotova.

Bled - Čisto v središču Bleda, nekaj deset metrov stran od jezera, stoji vila Labod. Gre za nekdanji stari del hotela Jelovica, ki pa že dolgo časa ne služi več turizmu. Nekdanje hotelske sobe so razprodali za stanovanja in vila Labod se je v zadnjih letih brez vsakršnih dovoljenj iz hotela spremenila v zasebne apartmaje. Torej je nastala črna gradnja sredi Bleda! Kot pravi Eva Štrav Podlogar, direktorica Turizma Bled, je Hotel Labod vzgojni primer, kaj se na Bledu ne sme več ponoviti. A sedanja dogajanja kažejo, da bi se zgodbaj kaj lahko ponovila.

Riklijeva vila bo še naprej propadala, Mark Oman ni dosegljiv, načrti z ureditvijo diskoteke stojijo, za vilo pa naj bi se po nekaterih informacijah zanimala avstralska podjetnica slovenskega rodu.

Hotel Labod je bila dolga leta del hotela Jelovica. Z denacionalizacijo so objekt vrnili denacionalizacijskim upravičencem, ki pa so vilo prodali podjetju ABA iz Ljubljane. To podjetje pa je vilo razprodalo po enotah in tako je sedaj v vili kar 33 lastnikov. Iz hotela se je tako vila Labod spremenila v zasebna stanovanja. Na blejski občini, kjer so lahko le opazovali spremembe, so bili nemochni. Kot je pojasnila Irena Černigov Rus občine, so že leta 1996 večkrat opozorili inšpekcije, da znotorj hotelu prihaja do spremembe namembnosti iz hotelskih sob v stanovanja. A dobili so odgovor, da inšpekcija za graditev nima vzroka za ukrepanje. Občina je nato na okoljsko ministrstvo in glavnemu tržnemu inšpektorju poslala vprašanje, katere inšpekcije so sploh pristojne. Dobili so edinole dogovor, da Občina Bled ni stranka v postopku... Ponoven pregled urbanistične inšpekcije je spet pokazal, da inšpekcija nima razloga za ukrepanje... In tako je ostalo do danes. Vila Labod je še

Vila Labod je črna gradnja sredi Bleda - brez vsakršnih dovoljenj se je iz hotela spremenila v zasebne apartmaje. Občina Bled bo zdaj obnovila postopek pri inšpekcijskih službah.

niki stanovanj celo prijavljeno stalno bivališče. Nenazadnje pa objekt tudi po izgledu ni v ponos Bledu, saj deluje zanemarjeno, med drugim bo v kratkem nujna obnova fasade. Vprašanje pa je, če bo 33 lastnikov res združilo moči in denar in se lotilo prenove. Ker mnoge na Bledu takšno izig-

no pobudo je občinska uprava sklenila obnoviti postopek iz leta 1996. Eva Štrav ob tem tudi opozarja, da nikakor ne smejo dopustiti, da bi se objekt preimenoval iz Hotela Labod v Vilo Labod. S tem bi namreč samodejno legalizirali apartmaške sobe. Prav to pa že zahtevajo lastniki stanovanj v Labodu. V njihovem imenu je Albin Golc občini že predlagal, naj namembnost objekta, ki je bila prej čisto hotelska, prilagodi dejanskemu stanju in jo spremenijo v hotelsko-apartmaški objekt...

Prav zaradi takšnih izkušenj z vilo Labod so na blejski občini postali pozorni tudi na dogajanje v zvezi z vilo Viktorija, ki stoji na elitin lokaciji nad jezerom tik pod Stražo. Pred kratkim so namreč zasledili, da vilo lastnik SCT prodaja. Usoda vile je bila že doslej bolj žalostna, saj je SCT vilo oddalj v njenem, izkušnje z najemniki pa so bile slabe. Po neuradnih informacijah naj bi ob vili, ki je sedaj prazna, zadnji najemniki imeli konje in pripeljali celo pasje dirke za denar. "Vila Viktorija stoji na takšni lokaciji, da je za Bled zelo pomembno, kdo bo kupec. Z malo sreče bi prišel pravi lastnik, ki bi uredil vilo odprtega tipa z lepimi sobami in lepo restavracijo," meni Eva Štrav Podlogar. Predstavniki blejske občine so se zato že povezali s podjetjem SCT, kjer so dobili potrditev, da je vila naprodaj, in sicer za okrog dva in pol milijona evrov, je povedal direktor blejske občinske uprave Dušan Prezelj. Po njegovih besedah bodo ostali v stiku z SCT, saj si želijo, da bi izbrali takšnega kupca, ki bi vilo uporabljaj v turistične namene.

Še bolj nejasna pa je usoda Riklijeve vile tik ob jezeru. Lani se je investitor Mark Oman pojabil z novimi načrti, po katerih bi v vili uredil diskoteko, z izgradnjo pa naj bi po tedanjih načrtih pričel letos pomlad. A vila še naprej propada, medtem ko je Mark Oman tudi za predstavnike blejske občine nedosegljiv. Aprilski sezstanek zaradi njegove odsotnosti ni bil izpeljan, kot je povedal blejski podžupan Jože Antonič, pa je do Marka Omana nemogoče priti, saj se sploh ne oglaša na mobilni telefon. Tako v bližnji prihodnosti kakšnih večjih sprememb z Riklijevo vilo ni pričakovati, vprašanje pa je tudi, kako rešen je bil interes neke avstralske podjetnice slovenskega rodu, da bi vilo odkupila od Omana.

Urša Peternel

Vilo Viktorijo pod Stražo se je SCT odločil prodati, na Bledu si želijo, da bi se našel pravi kupec in jo uredil v turistične namene.

OD TU IN TAM

*** Izraelci in Nemci v Kranjski Gori** - Med prvomajskimi prazniki so kranjskogorske namestitvene zmogljivosti dobro zasedene. Kot je povedala v.d. direktorica LTO Zavod za turizem Kranjska Gora Klavdija Gomboc, so hotelske hiše zasedene med 60 in 90 odstotki, v nekaterih dneh pa celo sto odstotno. Med gosti prevladujejo domači gostje, Nemci in Izraelci. Manj rezervacij pa je v zasebnih sobah in apartmajih. V LTO gostom med drugim svetujejo kolesarjenje po novi kolenski stezi treh dežel, pohode po označenih sprejalnih poteh in obisk številnih prireditvev.

*** Manj Hrvatov na smučanju v Sloveniji** - Februarja je Slovenijo obiskalo 116.627 turistov, kar je za pet odstotkov manj kot februarja lani. Domačih gostov je bilo dobrih 65 tisoč, tujih pa dobrih 51 tisoč. Kot so sporocili z državnega statističnega urada, se je najbolj povečalo število gostov iz Belgije, Irske, Romunije, Ukraine in Poljske. Naseli pa so bistveno manj hrvatov gostov (kar za 28 odstotkov manj kot februarja lani), manj pa je bilo tudi Nemcev.

*** Specia lepotica se prebuja** - V Ljubljani bodo prihodnji teden odprli prenovljeno Unionsko dvorano, ki je bila desetletja središče kulturnega in umetniškega življenja Ljubljana. V njej so se od leta 1905, ko so odprli Grand hotel Union, poleg številnih plesov odvijali koncerti, zabave, veselice, protestna srečanja in zborovanja. Dvorana je dolgo časa veljala za največjo koncertno dvorano na Balkanu, v njej so gostovali največji filharmonični orkestri. V njej so potekale tudi elitne zabave, kot denimo medicinski ples, ples juristov, veliki elitni tehniški ples pod osebnim pokroviteljstvom kralja Aleksandra, maškarade... Ljubljanci so vsako leto od jeseni do pomlad sledili ritmu družabnega življenja v Unionski dvorani, ki je do polnopravljenja ponudbo Grand hotela Union. Hotel je veljal za enega najlepših in najusodobnejših hotelov v jugovzhodni Evropi. Za udobje zahtevnih gostov je bilo dobro poskrbljeno, saj so poleg centralne kurjave, tekoče vode in zamrzovalnih naprav imeli tudi dvigala, ki so bila takrat prava redkost.

*** Poletna sankaška proga na smučišču** - Na smučišču Mariborsko Pohorje v teh dneh začenjajo poletno sezono. Gostom bodo ponudili aktiven dopust, od kolesarjenja, sprechodov, jahanja, sodelujejo pa tudi s Termami Maribor. Za poletje pripravljajo tudi dve veliki novosti - sankaško progo z vrha Pohorja do doline v dolžini pet kilometrov, junija pa naj bi odprli tudi nov adrenalinski park. Tudi na Rogli stavljo na kolesarjenje, lani so uredili devet kilometrov kolesarskih prog, povezujejo pa se tudi s Termami Zreče, tako da gosti lahko koristijo storitve ob teh centrov.

Vlakec spet s tremi vagončki

Bled - Na Bledu je že pred tedni pričel voziti cestni turistični vlakec, ki ga je podjetje Čarman, d.o.o., na Bled pripeljalo lani. A potem ko so lani sredi sezone vlakcu morali odklopiti dva vagončka, ker je pač tako zahteval zakon, vlakec letos spet vozi s tremi vagončki. Zakon so namreč v državnem zboru spremenili, tako da vlakec ni več registriran kot traktor, temveč kot cestni turistični vlakec.

Kot je povedal Janez Žlebir iz podjetja Čarman, d.o.o., vlakec ob koncih tedna na Bledu vozi že od marca, vsak dan pa bo pričel voziti konec meseca. Proga je enaka kot lani - vlakec odpelje iz Ledene dvorane mimo Grand hotela Toplice, skozi Mlino do Velike Zake, regatnega centra in pod gradom do zdraviliškega parka in nazaj do Ledene dvorane. Z vlakcem se na treh vagončkih lahko pelje 54 potnikov. Z lanskim obiskom so po besedah Janeza Žlebirja zadovoljni, izkušček pa je slabši od pričakovanj, saj so sredi sezone pač morali odklopiti dva vagončka. Letos raču-

najo na boljši izkupiček, zanimivo pa je, da cestni vlakec opravlja tudi nalogu javnega prevoza, zlasti poleti, ko so parkirišča v Zaki polna. Tako je med potniki polovica domačinov in polovica tujih gostov, je povedal Žlebir. Letos so vožnjo z vlakcem podražili, tako da za odrasle stane 500, za otroke pa 350 tolarjev (lani 400 oziroma 300 tolarjev).

Podjetje Čarman, d.o.o., pa se je prijavilo tudi na javni razpis Občine Bohinj, ki išče koncesionarja, ki bo opravljal dejavnost vožnje s cestnim turističnim vlakcem. V Bohinju zahtevajo vlakec, ki bo zaprt in bo imel ogrevanje,

kajti vozil naj bi tudi pozimi (denimo smučarje do spodnje postaje kabinske žičnice na Vogel). Janez Žlebir je povedal, da imajo takšen vlakec, ki stane okoli 130 tisoč evrov, pripravljen. Če v Bohinju ne bodo izbrani za koncesionarja, ga bodo bržkone uporabili v Ljubljani, kjer že vozi podoben vlakec kot na Bledu. Sicer pa naj bi, kot je povedal direktor Lokalne turistične organizacije Bohinj Marko Lenarčič, koncesionarja v Bohinju izbrali do konca meseca. U.P.

Radenska KRATKI MAJSKI ODDIH

ZDRAVILIŠČE RADENCI

120 let tradicije

Program vključuje:
polpenzion (zajtrk in večerje), kopanje v termah, jutranje gimnastiko, vodno aerobiko, pitje radenske slatine v pitni dvorani, dnevno en vstop v svet savn za goste hotelov Izvir**** in Radin***.

dvoposteljna soba
Polpenzion v SIT 3 - dni 4 - dni
hotel Radin**** 33.000 44.000
hotel Izvir**** 31.300 41.800
hotel Miral*** 26.500 35.500
Cena velja na osebo v SIT.
V hotelu Miral*** ni doplačila za enoposteljno sobo.

Še ugodnejše v sobah s francoskimi ležišči ZA DVE osebi
3 dni za obe osebi v hotelu Miral*** že od 48.000 SIT.

**Upokojencem priznavamo
še 5% popusta na navedene cene.**

Poklicite nas: 02 520 27 20, 02 520 10 00
Rezervacije.zdravilišce@radenska.si

GLOSA

Prvomajski paradoksi

Prvomajski shodi, ki so jih pripravili sindikati, so pri nas lepi rekreacijski izleti v naravo, združeni z nostalgičnim spominom na socialistične čase, ko se je tam pod gesлом živel prvi maj kar trlo širokih ljudskih množic. Če danes malo drugač pomislš, narediš tudi tale sklep: včasih, ko je šla delu vsa čast in oblast in ko so delo res vsi tudi imeli, pravzaprav ni bilo za 1. maja nobene potrebe po množičnih shodih, saj je 1. maj vendarle protestni datum, datum za delavske pravice, in kaj bi zborovali, če jih vsi tudi imamo in če nam tozadevno ni hudega? Danes, ko nam je že pa se hudega, saj 30 odstotkov Slovencev živi na robu preživetja, in ko bi človek pričakoval, da zdaj bo pa za 1. maja tisto ta pravo, borba za delavske pravice, se pa rekreacijsko družimo v naravi.

Narobe svet. Še bolj pa je narobe svet, če preštejete govorce na prvomajskih shodih. Shode so

pripravili sindikati in le-ti in samo ti bi morali stopati pred mikrofone. Z gromkimi besedami bi morali privzdigniti tlačeno ljudstvo, ki je brez dela in jela.

Izživčati bi jih morali, še preden rečejo a... Če že nič drugega, kot da ne morejo, naj vsaj poskrbijo za to, da bodo delavci, prej prišli do sodnega varstva. Kje pa!

Meljejo in meljejo, sami vase godrnjajo in po direktivah EU kujejo zakone. Da je toliko sodnih zaostankov, smo mi krivi, ker da se samo tožarimo, da bi ukazali, da gredo spori iz delavskih zakonodajev v prioriteto obravnavo, ne, to pa ne! In kaj naj oni, lepo vas prosim, govorijo na prvomajskih shodih, ko se jim še priorite-

no! Kaj pa je drugače kot na Hrvaškem? Povečujejo se samo najvišje plače, otroci ne morejo na morje, upokojujemo se starejši in in nižjimi odmerami.

Izživčati bi jih morali, še preden rečejo a... Če že nič drugega, kot da ne morejo, naj vsaj poskrbijo za to, da bodo delavci, prej prišli do sodnega varstva. Kje pa!

Meljejo in meljejo, sami vase godrnjajo in po direktivah EU kujejo zakone. Da je toliko sodnih zaostankov, smo mi krivi, ker da se samo tožarimo, da bi ukazali, da gredo spori iz delavskih zakonodajev v prioriteto obravnavo, ne, to pa ne! In kaj naj oni, lepo vas prosim, govorijo na prvomajskih shodih, ko se jim še priorite-

mopedih. Nič odškodnine, če vas povazi neregistrirani moped!

Kot da mopedisti po Sloveniji ne bi delali drugega, kot od jutra do večera ciljali na pešce in se vanje do onemogočnosti butali! Žanje država, že bodo zavarovalnice - in to je tudi vse! Za nobeno varnost ne gre, gre za kaso in kasiranje. Registrirani mopedi in skuterji se ne bodo niti za pikico manj zatajvali v pešce, kot so se do zdaj - le policisti bodo kasirali po 25 jurjev za neregistracijo.

Tako prozorne obdavčitve pa še ne! In noben novinar noče pogledati preko meje. V Italiji, recimo, se vlada že deset let pripravlja na registracijo mopedov, a si je ne upa uvesti.

Ali si predstavljate možakarja nekej na slovenskem podeželju, ki ima moped za na njivo pa do pošte in trgovine in to je - tudi vse. Ta revez bo zdaj sredi najhujše zime rinil svoj moped v mesto na servis - samo vožnja ga bo več stala, kot je moped vreden! Brez obvezne štamparije seveda ni šlo, saj jim je zdaj zmanjkal tablic za mopede.

Kaj hočejo še? V desetih letih smo dvakrat menjali pasoše, ne vem kolikokrat osebne, enkrat ima država mednarodno oznako SL, nato SLV, SLO, SVN - pa kdo bi sledil njihovi konfuziji, ki nas samo drago stane.

Darinka Sedej

JODLGATOR

Iglesias I in Iglesias II, jasno

Opažam, da me zadnje čase nekaj vlec na Špance pa to, prejšnje fuzbalsko vprašanje je zahtelo odgovor Španija, tokratno zadnje pa španski priimek, dveh odličnih "slager pevačev". Nekateri ste imeli nekaj težavic z zapisovanjem španskih priimkov. Fant, oče in sin, se namreč pišeta Iglesias in ne Engleiaz ali Egliessas oziroma kaj podobnega. Ampak nič za to, pomembno je, da je bilo prav zamišljeno. No, žrebček (pomanjševalnica za žreb) je odločil takole: Katarina Grašič, Nedeljska vas 1, 4000 Kranj. Čestitke, pride dopis, z njim pa v Muziku Aligator v Kranj po lepo nagradico...

dopisnicah pošljite do srede, 8. maja, na naslov Gorenjski glas, pripis Jodlgator, Zoisova 1, 4000 Kranj. Nagrada je lepa (kaseto, cd pa te zadeve). Se to: naša najljubša domača stran je www.aligator.si, naš najljubši e-mail pa Aliigator@siol.net.

di
najboljšo džezlegalbo og

"Fuzbalska muzika" pa to...

MI NAVIJAMO ZA SLOVENIJO!

Aki Šimonec, Natalka Verboten, Vili Rasmik, Slavko Ivančič, Anja Rupnik, Hrg Foot Manca, Nata Dernička, Andrej Milivoj, Karmen Stavec, Miran Rudan, Bojan, Marta Zore, Agropop, Slavko Avsenik ml., Matjaž Jelen, Don Mattoni Hand, Polona Furlan, Branko Janez Bončina, Darja Švajger, Tadej Foranc, Janez Zmazek, Tomaz Kralj, Aleš Ivancsek, Matjaž Zupan, Orlan, Robert Drago, Tomaz Ahola.

Pričakovati je bilo, da nam bodo ob velikem uspehu in nogometni evforiji (hvala B.) glasbene založbe pripravile tudi kakšno skladbo, očitno tudi zbirko komadov, vezanih na temo nogometu in navijanja. Ena takih je tudi kompilacija založbe Nika. Če gremo od komada do komada, prvega na zgoščenki z naslovom *Za Slovenijo!* je posnela naključno zbrana zasedba *Osfajdersi* in lahko dopišemo O.K. - pravi rokerski, sledi *Na fuzbal me pust Villja Resnika*, simpatičen, a ne navijaški, še ena naključna zasedba glasov z imenom *Slo Pop Team* v "band aid" slogu prepeva *Slovenija zmaguje*, skladba *Gamsov Hej, hej* (*Kdor ne skače, ta ni Sloven'c*) vsebinsko nima veze s "fuzbalom", najbrž pa jo bodo (zaradi refrena) navijači najbolj prepevali. Žal je Avsenikova *Golica* v predobi mladega Avsenika preveč popasta (bi bilo boljše, če bi dali lastaro), ne glede na to, da se trenutno z uspehom vrati na hokejskem prvenstvu. Še prej lahko po-

www.nkbm.si

Nova KBM tudi na Gorenjskem!

Nova KBM, Agencija Žiri, Trg svobode 2, odpira svoja vrata 6. maja 2002.

V agenciji ponujamo fizičnim in pravnim osebam široko in raznoliko paletu bančnih storitev:

- ⇒ tekoči račun z vrsto ugodnosti (plačilne kartice, limiti, trajniki, krediti na osnovi trajnika)
- ⇒ tolarška in devizna varčevanja
- ⇒ kratkoročne in dolgoročne nenamenske in namenske kredite
- ⇒ elektronsko bančništvo Bank@Net in Poslovni Bank@Net
- ⇒ osebno svetovanje - o svojih željah in potrebah se boste lahko pogovorili z našimi bančnimi delavci v posebnem prostoru v drugem nadstropju

Naš poslovni čas:

**od ponedeljka do petka od 7. do 18. ure,
v soboto od 8. do 11. ure.**

Na bančnem avtomatu ob vhodu v enoto lahko 24 ur na dan dvigujete gotovino in pregledujete stanje na svojem računu.

Z veseljem pričakujemo vaš prvi obisk. Lahko nas tudi pokličete na telefonsko številko 04 518 4300.

HALO - HALO GORENJSKI GLAS TEL.: 04/201-42-00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Zoisovi 1 v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtek do 13.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

KATEGORIJE: A, B, C, D, E, H
http://www.bb-kranj.si

ROZMAN BUS
Rozman Janez, s.p.
tel: 04/53-15-249,
Šenčur: 251-18-87

VOZNIŠKI IZPIT
PREDAVANJA IZ TEORIE
B&B KRANJ, tel. 202-55-22, 6. maja, ob 9.00 in 18.00 uri
B&B RADOVLJICA, tel. 530-0-530, 6. maja ob 18.00 uri
B&B JESENICE, tel. 583-64-00, 6. maja ob 14.00 uri
B&B ŠK. LOKA, tel. 515-70-00, 6 in 20. maja ob 9.00 in ob 16.00 uri

METEOR, d.o.o.
Stara c. 1, Cerknje

Trst 14.5.; Madžarske toplice od 16.5. do 19.5., od 20.6. do 26.6., in od 27.6. do 7.7. 2002; Lenti 18.5.; Medžugorje - romanje od 10.5 do 12.5. 2002, Gardaland 1.6.

Lenti 11.5.
Tel.: 252-62-10, 041/660-658

NOVO! NOVO! NOVO!

Kategorija: C in E (tovorno vozilo s prikolico) na sodobnem tovornem vozilu mercedes 814. Informacije: 04/20-21-222 Kranj, Kidričeva c. 6 in 041/ 541 501.

KONKURENČNE CENE IN MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA

C. Serreau: ZOKI ZAJC
sobota, 11. maj ob 20. uri. ABONMA SOBOTA 1, IZVEN in KONTO
sreda, 15. maj ob 19. uri ABONMA DIJAŠKI, IZVEN in KONTO

Glavni trg 6, Kranj, tel.: 04/202 26 81

Dobavljamo in inštaliramo klimatske naprave v stanovanjske in poslovne prostore, nudimo ugoden kredit.
Zg. Besnica 132, tel.: 04/25-06-147

KLIME
Besco, d.o.o.
04/25-06-147

GLASOV KAŽIPOT →**Prireditve →****Teden Vede**

Kranj - Zveza za Transcendentalno meditacijo Slovenija bo v času med 6. in 11. majem pripravila pod skupnim imenom Teden Vede sklop šestih predavanj za praktično doseganje idealnih vrednot življenja v skladu z Naravnim zakonom. Predavanja bodo potekala v gradu Khislstein vse dni v Modri dvorani ob 19. uri, razen v torek ob 17. uri. Predavanja bodo posvečena transcendentalni meditaciji, Maharsi Ajur - vedi - naravni medicini, arhitekturi in glasbi, ki posnemata vzorce narave, zavestnemu pristopu k izobraževanju in predstavitev TM sidhi program za jogijsko letenje.

Florjanov sejem

Trzin - Trzinsko turistično društvo v sodelovanju s PGD Trzin že tretjič organizira Florjanov sejem, ki bo letos jutri, v soboto, 4., in nedeljo, 5. maja, v Trzinu, oba dneva ob 9. do 19. ure. Zabavni program bo v soboto do 23. ure, v nedeljo pa do 21. ure. Prireditveni prostor bo na Ljubljanski cesti, ob Gasilskem domu in novih blokih.

Univerza za III. življenjsko obdobje

Kranj - OZ RK Kranj vas v torek, 7. maja, ob 17. uri vabi na predstavitev Univerze za III. življenjsko obdobje, ki bo v avli Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1. Študijske skupine se vam bodo predstavile tudi z diassi, slikovnim materialom in ostalimi izdelki.

Izleti →**Na Trstelj**

Kranj - DU Kranj - pohodniška sekcija organizira pohod na Trstelj, ki bo 9. maja z odhodom posebnega avtobusa ob 6. uri izpred hotela Creina. Oprema naj bo lahka pohodna in vremenu primerna. Prijavite se v pisarni društva.

Na Cipernik

Kranj - PD Kranj vabi na izlet na Cipernik, ki bo 25. maja. Odhod posebnega avtobusa bo ob 6. uri izpred hotela Creina. Hoje bo za 6. ur. Prijave sprejemajo v pisarni društva PD Kranj, Koroška 27, tel.: 23-67-850.

Na Notranjsko

Kranj - PD Kranj vabi v soboto 11. maja na zanimiv izlet na Notranjsko. Prvi cilj bo Slivnica, drugi pa

VOZNIŠKI IZPIT
PREDAVANJA IZ TEORIE**Praznično za 1. maj****Praznovanje v Kamniški Bistrici**

Kamniška Bistrica - Rdeč nalog je praznični prvomajski golaž, ki sta tudi letos tradičionalna nit bila prazničnega zborovanja v Kamniški Bistrici, ki so se ga ob lepem dopoldnevu udeležili številni Kamničani in izletniki predvsem zaradi tradicije tega srečanja. Namesto sindikatov, ki so na kamniškem izgubili veljavo in dejavnost, je srečanje tudi letos organizirala Občina Kamnik. To je bilo osrednje prvomajsko srečanje v tem delu Gorenjske, na predvečer pa je bilo več kresovanj. Župan Anton Tone Smolnikar je ob prazničnem pozdravu nedvoumno poudaril izgubljeno kreposti in veličino kamniškega gospodarstva. Pred osamosvojitvijo je imelo 5000 delavcev, danes je zanje delo v Ljubljani, Trzinu, Domžalah. Slovenski kapitalizem ni prijazen ljudem in delavcem in gospodarsko uspešnost ne spremišča socialna država, ampak država socialnih razlik.

Simboliko tradicionalnega prvomajskega praznovanja sta v Kamniški Bistrici obeležila Mešani pevski zbor Solidarnost pod vodstvom Marjetete Kočar in Kamniška godba, ki je že ob štirih zjutraj začela po kamniškem z igranjem budnic (v Mengšu pa mengeška).

Andrej Žalar

Prvi maj na delavskih Poljanah

V jeseniški občini so prvi maj proslavili na tradicionalnih Poljanah, kjer so se že pred drugo svetovno vojno zbirali jeseniški revolucionarji.

Poljane nad Jesenicami - Na Jesenicah prvomajski shod ni več tako množično obiskan kot nekoč, ko je prišlo na praznovanje delavskoga praznika na tisoče ljudi. Na letošnjem prvomajskem shodu na

govorniku Antonu Stražišarju iz svobodnih sindikatov.

Na shodu je spregovoril dr. Vlado Dimovski, minister za delo, družino in socialne zadeve, ki je v svojem govoru predvsem poudaril, da je prav pred letošnjimi prvomajskimi prazniki sprejet nov zakon o delovnih razmerjih ali mala delavska ustava, ki natančno ureja pravice delancev in prinaša novo kvalitetno v delovno socialno zakonodajo. Država si tako prizadeva za večje spoštovanje delavskih pravic in dela, žal pa se še vedno v praksi pojavljajo številne kršitve. Delo mora postati vrednota, kar bo država dosegla z odpiranjem novih delovnih mest in z aktivnejšo politiko zaposlovanja, katere smernice so bile sprejetе pred kratkim.

D.S., foto: Tina Dokl

Kje si, "Živel 1. maj"?

Svet kranjskih sindikatov je tudi letos pripravil ob prazniku dela tradicionalno srečanje.

Sv. Jošt nad Kranjem - Prijetve Sv. Jošta nad Kranjem se še spomnijo prvomajskega praznovanja kot velik in priljubljen dogodek, ki so ga obiskali številni obiskovalci in zasedli celotno pobočje pod vrhom kranjske izletniške točke. Letos je bilo prizorišče postavljen pred cerkvijo, udeležba pa je bila po mnenju številnih obiskovalcev majhna. Nekateri so praznike izkoristili za krajski dopust ali pa so obiskali druge izletniške točke. Majhen obisk je tudi zgoven dokaz o vse slabšem položaju delavca v današnjem času. Praznovanje se je začelo že na predvečer z velikim kresom in atraktivnim ognjem, ki je privabil številne obiskovalce. Nekateri so praznovanje potegnili v naslednji dan, ko je Svet kranjskih sindika-

tov kot organizator prijetve pripravil tudi kulturni program z nastopi odličnega dramskega igralca Poldeta Bibiča, Vlada Kreslina in Belinške bande ter Romane

Krajič. Glavni govorik je bil Jože Antolin, predsednik Sveta kranjskih sindikatov.

Katja Dolenc,
foto: Gorazd Kavčič

Predavanja →**Stiska je lahko tudi izliv**

Škofja Loka - Članice LAS-a (Lokalne akcijske skupine za preprečevanje zasvojenosti v občini Škofja Loka) ob praznovanju 5. obletnice njihovega aktivnega delovanja organizirajo predavanje Bogdana Žorža, univ. dipl. psih., z naslovom Stiska je lahko tudi izliv, ki bo v torek, 9. maja, ob 19. uri v Galeriji Kašča v Škofji Loki.

Blizu in težkem času

Kranj - Slovensko društvo Hospic vabi na izobraževalni tečaj Blizu in težkem času. Predavanja bodo v Kranju, Tavčarjeva 39, in sicer sedem zaporednih ponedeljkov s pričetkom 6. maja od 17. uri do 20. ure. Prijave in informacije po tel.: 040/312-217 ali 23-53-450.

Tehnika transcendentalne meditacije

Kranj - Vas zanima, kako lahko preprosta metoda globoke sprostite, poznana kot tehnika Transcendentalne meditacije, vnesi radost uspeha v vsakdanje življenje? Pridite na uvodno predavanje, ki jih Društvo za TM Kranj prireja vsak četrtek, ob 19.30 uri v svojih prostorih na Maistrovem trgu 11. Učitelj tehnik TM, Matjaž Jerama vam bo razjasnil to in še marsikatero drugo vprašanje.

vrh ob slovenskih planinskih poteh. Odprtje razstave bo takoj po nedeljski maši 12. maja, ki se začne ob 16. uri, v cerkvi Gospodovega oznanjenja Marij v Cmrgribu.

vabi na Slavnostni koncert - ob 30-letnici delovanja. Prireditve bojutri, v soboto, 4. maja, ob 19. uri v cerkvi na Olševku.

Izseljenec

Ljubljana - V Muzeju novejše zgodovine Slovenije, Celovška c. 23 v Ljubljani, vas vabi, da si ogledate občasno razstavo Izseljenec - Živiljenjske zgodbe Slovencev po svetu. Razstava bo zradi velikega zanimanja odprtta do 15. septembra. Hkrati vas vabijo na ogled stalne razstave Slovenci v XX. stoletju.

Koncert Marijinih pesmi

Olševec - V nedeljo, 12. maja, ob 19.30 uri vas vabi na solistični koncert Marijinih pesmi, ki bo v cerkvi sv. Mihaela v Olševku. Pela bo sopranistka Mojca Logar v duetu z Joži Markovič ob orgelski spremiščavi Tilna Bajca.

Mladi škrjački vabijo

Šenčur - Cerkveni otroški pevski zbor Mladi škrjački, pod vodstvom zborovodkinje Mojce Logar, prireja letni koncert, ki bo v nedeljo, 5. maja, ob 18. uri v Domu kranjanov v Šenčuru.

Koncerti →**Slavnostni koncert**

Olševec - Cerkveni mešani pevski zbor Sveti Mihael Olševec vas

www.gorenjskaonline.com

16. Alpski večer Bled 2002

Poznana in priljubljena narodno zabavna prireditev bo v soboto, 11. maja, ob 20. uri v Športni dvorani na Bledu. - Medijski pokrovitelj Gorenjski glas.

Alpski kvintet

Bled - Tako direktor Alpskega večera Jože Antonič, kot glavni organizator priljubljene prireditve Stane Knific, sta povedala, da bo letošnji 16. Alpski večer na Bledu prireditev, kakršne do zdaj

še ni bilo. Zanimanje za tradicionalno srečanje izvajalcev narodno zabavne glasbe iz Slovenije in iz tujine ter obiskovalcev in prijateljev glasbe iz Slovenije in številnih evropskih držav je letos še

Vstopnice so v prodaji:

Kompas Bled
tel.: 04/574-15-15,
GORENJSKI GLAS
tel.: 04/201-42-47.
Agencija Knific
tel.: 041/634-085

posebno veliko. Na letošnjem Alpskem večeru, ki ga organizirajo Alpski kvintet, Glasbena agencija Knific v sodelovanju z Občino Bled in Lokalno turistično

organizacijo Bled, glavni medijijski sponsor pa je Gorenjski glas, bo nastopilo kar petindvajset ansamblov, pet ansamblov iz tujine in štirje solisti. Med tujimi bodo ansambl iz Italije, Avstrije, Švic, Nemčije in Holandije.

Prireditelja letos ugotavlja, da je še posebno veliko zanimanje med ljubitelji tovrstne glasbe v Avstriji, Nemčiji, Švici, Italiji, Holandiji in Franciji. Iz omenjenih držav namreč letos pričakujejo na Alpskem večeru prek petsto obiskovalcev.

Televizija Slovenija bo za svoj prvi program posnela tri sedemdesetminutne oddaje in jih potem predvajala v nedeljskih oddajah, ki so rezervirane za narodnozabavno glasbo. Andrej Žalar

Na Alpskem večeru bo tudi Slovenska miza Gorenjskega glasa. Srečne izzrebance bomo objavili v Gorenjskem glasu v petek, 7. maja. Izzrebali bomo tudi 16 nagradnih vstopnic na tribuni in dvakrat dve vstopnici pri mlizi.

Veseli planšarji

Na 16. ALPSKEM VEČERU 11. maja na Bledu bodo nastopili: Alpski kvintet, Alfi Nipič z muzikanti in Jožico Slete ter Jožico Kališnik, Ansambel Franca Miheliča, Ansambel Štirje kovači, Ansambel Igor in zlati zvoki, Ansambel Slapovi, Ansambel Veseli Štajerke, Ansambel Primorski fantje, Ansambel Veseli planšarji, Ansambel Vitezzi celjski, Ansambel Gregorji, Ansambel Jožovc, Ansambel Svetlin, Ansambel Roberta Zupana, Ansambel Sredenšek sextet, Trio Roberta Gotterja, Ansambel Anja Burnik s prijatelji, Ansambel Polka punce, Trio Leben, Ansambel Tulipan, Denis Novak, Ansambel Nagelj, Tamburaška skupina Kašari, Ansambel Franca Potočarja.

Gostje iz tujine: Zamejski kvintet (Italija), Kapelle Allenspach (Švica), Original Tiroler spatz (Avstrija), Mergelendner Buben (Holandija), Oberkrainerheimatbuben (Nemčija).

Solisti: Ivan Hudnik, Boris Kopitar, Franc Kompare, Marija Ahačič.

Nastopila bosta tudi Godba Gorje in Folklorna skupina Bled.

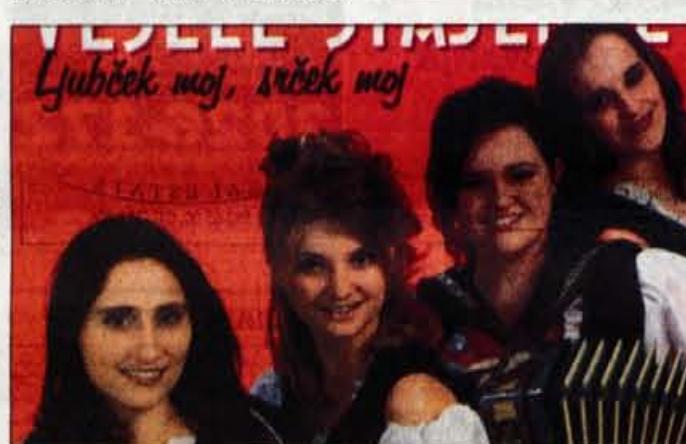
Program bodo povezovali: Smilja Baranja, Maja Šumej, Andrej Hofer, Boris Kopitar

Igor in zlati zvoki

Ansambel Tulipan

Vesele Štajerke

BOLTEZ

Del. čas od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

Kupite 4 gume Michelin in
pojdite na počitnice zastonj!

Prednostnosti so opisane na
prospektu ali pa jih dobite
pri velenjih prodajalcih.

NAJBOLJSE LASTNOSTI SO
TISTE, KI TRAJAO

MICHELIN

BOLTEZ

Telefon: 04/20 14 050
www.boltez.si

MISTRAL

Posebna serija Peugeot Partner kombi plus **MISTRAL** (1.4, 1.6 16V, 2.0 HDI) je serijsko opremljena s klimatsko napravo. Izkoristite izredno priložnost za nakup bogato opremljenih vozil po ugodni ceni. Ponudba velja do razprodaje zalog.

PEUGEOT MISTRAL. KLIMA SERIJSKO.

Partner

Avtohila Kavčič d.o.o.
Milje 45, 4212 Visoko, tel: 04 275 93 00

TEDEN MLADIH 02

www.teden-mladih.com

kranj, 10.-18.maj

Katero glasbeno skupino bi najraje poslušal-a na Tednu mladih 2002?

A - Jan Plestenjak
B - Rok'n'Band
C - Lara Baruca
drugo:

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Kraj in poštna št.: _____

Odgovor pošljite na dopisnici na naslov Gorenjski Glas, Zaloška 1, 4000 Kranj.
Med vsemi prispelimi dopisniki bom izbral 3 polletne naročnine na Gorenjski glas ter praktične nagrade.
Žrebajo se na zaključnem koncertu Tedna mladih - 18. maja 2002.

Celovita ponudba gradbenega materiala

LES in LESNI IZDELKI • **CEMENT in APNO** • **IZOLACIJA** • **OPEKA in STREŠNA KRITINA**

Stenska obloga, KRUHOSPAH - MDF
Mere: 2600 x 148 x 8 mm,
barva: bela klasik.

Podloj, LIKO
Univerzalni suhomontažni
hrastov furnir Natur, lakiran, levi ali desni,
mere: 81 x 198,5 x 15 cm.

11.399 sli

849 sli/m²

Vratno krilo, LIKO
Lakiran hrastov furnir Natur,
desno in levo, brez kljuk in ščitov,
mere: 85 x 200 cm.

1.280 sli/m²

Lameini parket, JAGER - Hrast
Mere: 16 x 16 cm, kvaliteta standard

1.999 sli/m²

MERKUR
Ustvarjamo zadovoljstvo

HITRA dostava na dom • **Strokovno svetovanje** • **V 19 centrih po Sloveniji** • **Možnost plačila na 6 obrokov** • **Ponudba velja od 30. 4. do 1. 6. oz. do odpodaje zalog.**

Natisnite Merkur v najlepših barvah!
Natisnite Merkur v najlepših barvah!

Merkur je največji slovenski trgovec s tehničnim blagom. Skoraj 2.400 nas ustvarja zadovoljstvo med našimi poslovnimi partnerji, kupci in zaposlenimi. Veliko tega dela predstavimo tudi na papirju. Čeprav ta prenese vse, potrebujemo strokovnjaka, ki bo poskrbel za to, da bo papir vsakič znova skupaj z vsebinom zasijal v najlepši luči.

Zato iščemo:

Vodjo tiskarne

Pričakujemo, da:

- imate najmanj srednješolsko izobrazbo grafične smeri,
- imate večletne izkušnje na področju tiskarske dejavnosti,
- poznate tiskarske postopke,
- imate sposobnosti za delo z ljudmi,
- imate sposobnost vodenja in odločanja,
- obvladate delo z računalnikom,
- ste se pripravljeni stalno izobraževati in izpopolnjevati.

Če imate ustrezeno znanje in sposobnosti in ste se prepoznali v naših pričakovanjih, nam pošljite vlogo in svoj življenjepis z dokazili o izobrazbi najkasneje v osmih dneh po objavi na naslov: **Merkur, d. d.**, Kadrovsko-pravno področje Gregorčičeva 8, 4501 Kranj

MERKUR
Ustvarjamо zadovoljstvo

MERKUR, trgovina in storitve, d. d., Cesta na Okroglo 2, Naklo

DOM trade
gradbeni materiali - saten keramika
Dom trade d.o.o., Žabnica
Žabnica 68, 4209 Žabnica
www.domtrade.si

Prodajna akcija skupine

D topdom

Prodajni program: **od 15.4.02**

do 15.5.02

- cement,
- malte,
- betonski izdelki,
- dimniki,
- okenske police,
- strešna okna,
- termo izolacije,
- lepila,
- orodje,
- betonsko železo,
- keramika,
- talne in stenske obloge ...
- apno,
- opečni izdelki,
- slporex,
- kritine,
- stavno pohištvo,
- hidro izolacije,
- fasade,
- barve,
- armaturne mreže,
- suho montažni program,
- kopalniško pohištvo,
- e-mail: info@domtrade.si
- Poslovna enota: Žabnica
trgovina: 04 2319 200
keramika: 04 2319 208
fax: 04 2319 206
- e-mail: info@domtrade.si
- Poslovna enota: Lesce
Alpska cesta 43, 4248 Lesce
trgovina: 04 5302 230
fax: 04 5302 231
- e-mail: info.lesce@domtrade.si

... od temeljev do strehe in obnovo ...

Spet s kangledico po vino

Visoko - Kljub prazniku, Dnevni upora proti okupatorju, prijetna družba ob poskušanju krasnih mesnih in vinskih dobrobit, preteklo soboto pri Francu Nagliču na Visokem, ni delovala nič kaj uporniško. Nasprotno, prvi gostje in obiskovalci prve uradne vinske kleti na Gorenjskem so vsi po vrsti ugotavljal, da gre čisto zares za pravo stvar. Vina iz Vinske kleti Čehovin iz Vipavske doline so na Gorenjskem že dobro znana. Sobotno druženje ima "vuržah" v dogodku pred nekaj meseci, ko sta se v gostilni Pr' Brijak na Zgornji Beli srečala Franc Naglič, znani ga kličejo Bajc po nekdanjem odličnem kolesarju, in Bogdan Čehovin. Prvi, pleskarpo stroki, je gostilno na novo pleskal, drugi, vinogradnik iz vasi Gaberje na Vipavskem, je pripeljal vino. "Vprašal me je, če vem za kakšen prostor v bližini, kjer bi lahko odpril tako imenovano "vinsko klet na terenu", pa sem mu ponudil kar svojo domačo garažo na Visokem," je povedal Naglič. Da je ideja padla na plodna tla, kaže sobotno odprtje Vinske kleti Čehovin na Visokem (ob cesti v smeri Cerkev), kjer bo v bodoče moč nabaviti odlično vino z Vipavskega konca. V treh cisternah so na voljo sauvignon, pinot in merlot cabernet. Na gorenjsko pa se z vinsko kletjo očitno vračajo časi, ko je bilo mogoče po vino oditi tudi s kangledico.

I.K.

Franc Naglič - Bajc je prvi dan točil pod budnim očesom obeh vinogradnikov, Bogdana in Aleša Čehovina.

Henkel

HENKEL SLOVENIJA d.o.o.
Industrijska ulica 23
2000 Maribor

Sponzor današnje križanke je HENKEL SLOVENIJA, d.o.o., ki je za srečne izzbrane pripravila naslednje nagrade:

- 1. nagrada:** košara Henkel proizvodov v vrednosti 7.000 sit
- 2. nagrada:** košara Henkel proizvodov v vrednosti 5.000 sit
- 3. nagrada:** košara Henkel proizvodov v vrednosti 3.000 sit

Tri lepe nagrade tudi tokrat prispeva Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo) pošljite na dopisnicah do srede, 15. maja 2002, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj ali pa oddajte v turističnih društvi Bled, Bohinj, Dovje - Mojstrana, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič ali v Turistični agenciji Meridian na Jesenicah, TA Veronika v Kamniku, TA Meridian, Alpska 62, Lesce ali v malooglasni službi Gorenjskega glasa v avli poslovnega stolpiča, Zoisova 1.

Rezultati žrebanja nagradne križanke INTOURS

Komisija je izzrebalna naslednje srečne nagradence.

1. nagrada:
vožnja z muzejskim vlakom (za eno osebo) prejme **VIKTOR MEZEG**, Partizansak c. 42, 4220 Škofja Loka

2. nagrada:
bon v vrednosti 3.000 sit za počitnice na Krfu prejme **MAJDA TRČEK**, Gradnikova 71, 4240 Radovljica

3. nagrada:
bon v vrednosti 3.000 sit za počitnice na Krfu prejme **ANA BALANTIČ**, Hrib 10, 4205 Preddvor
Tri nagrade Gorenjskega glasa prejmejo:
PRIMOŽ OBLAK, Jezerska ul. 32, 4226 Žiri;
DANIJELA VERBIČ, Na griču 19, 4000 Kranj;
IVICA BAVDEK - DOLINAR, Na Vidmu 9, 4201 Zg. Besnica

Vsi nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti - iskreno čestitamo!

GORENJSKI GLAS	PEČENA REZINA MESA	NAŠ BALETNI PLESALCI (MOJIMIR)	VESELJEC	TOMAZ TERČEK	KRAJ POD FRUŠKO GORO	OBRAT ZA LIKANJE PERILA	OSNOVNA MERA	POPOLNA ZMAGA PRI TAROKU
BENEŠKA FILMSKA NAGRADA								3
ORGANIZEM S KORENINO	9							
ESTONEC					OGRAJEN PROSTOR OB HLEVU			6
MUSLIM, ŽENSKO OBLAČILO					VAJA PRI JUDU			
SOL TITANOVIKE					EVROPSKI VELETOK			
ZRNAT DEL RASTLINE ZAZNAVA S TIPOM								
VOJAŠKI ČIN								
OSEBA S POLITIČNIM AZILOM								
MESTO JV OD ZAGREBA								
NAJBOLJ RAZŠIRJENA RASTLINA								
PISATELJ FLEMING								
RAJKO LOTRIC								
DOMAČNOST								
ZELO STRUPEN PLJUN								
LES TROPSKE AFRIKE								

PRIPI TATAROV			
RIMSKI KRALJ			
PRIPRAVA ZA TISK MEDIAART	ZLOBEN, HUDOBEN, CLOVEK	KANTAVOR SMOLAR POSODA ZA OBIRANJE GROZJAVA	OKRAJŠAVA ZA DINAR STROK. ZA TEHNIKO
KEMUSKI SIMBOL ZA SVINEC			
POMARANCA			
KOŽNO VNETJE			
TIPALO PRI ZUZELENKU			
KRŠČANSKI ASKEST			
7			
KEMUSKI SIMBOL ZA TANTAL			
8			
9			
10			
11			
12			
KEMUSKI SIMBOL ZA SMUČČARSKI CENTER			

Prodam KOZLIČA burske pasme in prstni
brinjevec. ☎ 512-20-33 6249
Prodam BIKCA in KRAVO po izbiri. ☎ 25-
51-457 6252
Prodam različno težke PRAŠIČE in jih
prijetjem na dom. ☎ 041/724-144 6261
Prodam TELIČKO simentalko, staro 2
mesece, za meso ali za rejo. ☎ 580-12-78
6269
Prodam KRAVO s teletom in 8 mes. staro
žrebičko za rejo. ☎ 580-00-26, 031-382-
571 6285
Prodam TELIČKA ČB. ☎ 231-19-62 6290
Prodam ZAJCE za nadaljnjo rejo. ☎ 533-
67-94 6291

BIKCA križanca, starega 10 dni, proda. ☎
031/867-907 6294
JARKICE rjave, črne, naprodaj 10 maja.
Hrašč 5, Smednik. ☎ 01/362-70-29 6298
Prodam BIKCA simentalka, približno 120
kg, cena po dogovoru. ☎ 57-25-133 6306
Prodam BIKCA simentalka. ☎ 252-25-71
6309
ŽIVALI KUPIM
ODKUPUJEMO MLADO PITANO GOVE-
DO, krave, jagneta, konje. ☎ 041/650-975
5390
Kupim 10 dni starega BIKCA simentalka.
☎ 253-14-83 6238

Kupim BIKCE simentalce, stare do 14 dni.
☎ 01/83-43-506 6241
Kupim BIKCA simentalka starega do 20
dnih. ☎ 25-91-269 6243
Kupim BIKCA simentalka, starega 14 dni.
☎ 041/774-287 6250
KOBILO brejo, ali z žrebotom, kupim. ☎
031/387-397 6268

Delo, skromnost in poštenje
tvoje je bilo življenje,
tvoj dom ovila je tišina
in ostala bo praznina.

ZAHVALA**RUDOLF TOLAR**

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala sodelavcem kolektiva Alps, Niko in Mercator. Iskrena hvala dr. Habjanu za dolgoletno zdravljenje ter osebju bolnišnice Golnik. Hvala g. župniku Likarju za lepo opravljen pogreb, pogrebni službi Navček, pevcom, praporčakom, organizaciji ZZB Češnjica in g. Rantu za lepe poslovilne besede. Vsem imenovanim in neimenovanim, vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, hvala.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Podlonk, Zali log, Dražoše, Ljubljana

Glej, zembla je vzela, kar je njen,
a kar ni njen, nam ne more vzeti.

ZAHVALA

In to, kar je neskončno dragoceno,
je več in nikdar ne more umrieti.

Makarovič

Ob boleči, mnogo prerani in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta,
starega očeta, tasta in strica

JANEZA GRADIŠARJA

iz Zg. Dupelj 70

se z bolečino v srcu iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste z nami delili žalost in bolečino. Hvala za poslana sožalja, darovano cvetje in sveče, ki bodo še dolgo gorele na njegovem prernem grobu. Naša zahvala naj še posebej velja Rezki Gradišar za neprecenljivo pomoč. Iskrena hvala za ganljive besede govornikoma, prijatelju gospodu Jožu Zormanu, predsedniku Društva upokojencev Naklo gospodu Francu Jegliču. Posebna zahvala tudi nekdanjim sodelavcem Laboratorijskega centra Iskra, sodelavcem občine Kranj in občine Naklo ter predstavnikom bivših KS občine Kranj. Zahvaljujemo se sodelavcem PŠ Duplje in OŠ Naklo, sodelavcem GB, d.d., Kranj in nekdanjim sodelavkam VVVZ Kranj. Zahvala tudi praporčakom DU Naklo in članom odbora, Društvu TVD Partizanu Duplje, Društvu invalidov Kranj, ŽPZ iz Dupelj in Prostovoljnemu gasilskemu društvu Duplje. Hvala tudi pogrebnu podjetju Navček. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Žalujoči: žena Kristina, hčerki Katarina in Lili z družinama

Ni te na vrtu več, ne med gredicami,
ni te na polju več, ne med meglamicami,
ne več v šumenu voda niti vej,
ni te nikjer več, kjer bil si prej.

(Oton Župančič)

V SPOMIN**ANDREJU ARIHU**
univ. dipl. ing. gozd.

Že drugo leto se brez Tebe prebuja pomlad, tvoj dom ves v majskem razcvetu pa zaman čaka.
Hvala vsem, ki se ga še spominjate!

VSI NJEGOVI
Črnivec, 3. maja 2002

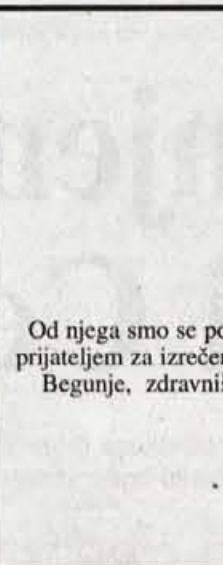
ZAHVALA

Ob slovesu naše drage sestre in tete

MARIJE BONČA

iz Puštal 88, Škofja Loka, roj. 1924

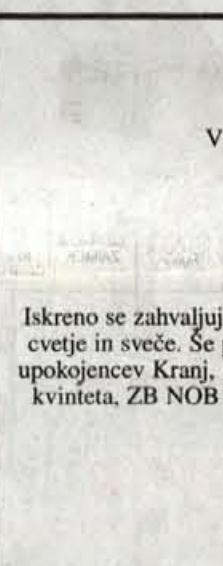
se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in mašne darove, vsem, ki so se je spomnili v molitvi in jo spremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala ge. dr. Mariji Zaman in njeni sestri ge. Marinki Justin, g. župniku Janezu Miklavčiču za lepo opravljen pogrebni obred ter pogrebni službi Akris.

VSI NJENI**ZAHVALA**

V 82. letu starosti je tiho za vedno zaspal

JANEZ PINTAR

Od njega smo se poslovili 19. aprila na pokopališču v Naklem. Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala tudi bolnišnici Begunje, zdravniškemu osebju bolnišnice Jesenice int. odd. II. nad. levo, službi Navček in g. župniku Matiju Selan. Vsem še enkrat hvala.

VSI NJEGOVI**ZAHVALA**

V 85. letu je nenadoma, tiho, za vedno zaspala naša draga

MAKSA LIKOZAR

roj. Praček

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo Intenzivnemu oddelku Bolnišnice Golnik, Domu upokojencev Kranj, gospodu dekanu in gospodu kaplanu kranjske dekanije, pevcom Kranjskega kvinteta, ZB NOB Kranj in pogrebni službi Komunala Kranj. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJENI**ZAHVALA**

V 79. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustila naša draga mama, babica in tašča

ANTONIJA PLAHUTA

iz Cerkelj

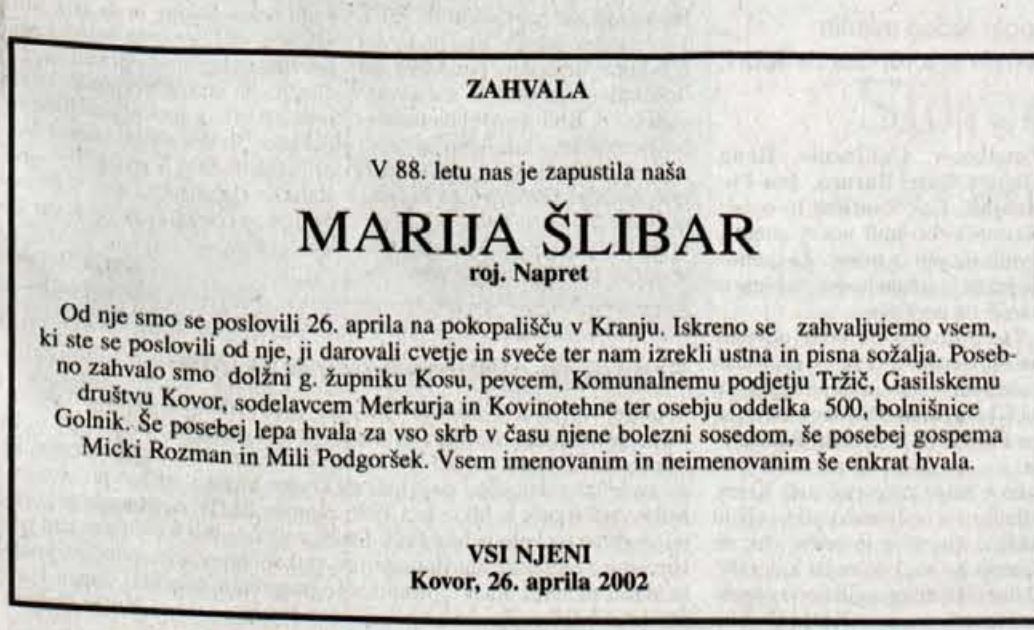
Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Hvala dr. Beleharju in KC Ljubljana. Zahvaljujemo se g. župniku Stanetu Gradišku za lepo pogrebni obred, hvala pevcom za zapete žalostinke, nosačem in pogrebni službi Jerič. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo obiskovali in jo pospremili na njeno zadnjo pot.

ŽALUJOČI VSI NJENI**ZAHVALA**

V 67. letu starosti je sklenil svojo življenjsko pot

JANEZ KOKALJ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala dr. Špeli Peternej, gospodu župniku Francu Dularju za lepo opravljen obred in sv. maše, pevcom, pogrebni službi Navček, skratka vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

V 88. letu nas je zapustila naša

MARIJA ŠLIBAR
roj. Napret

Od nje smo se poslovili 26. aprila na pokopališču v Kranju. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se poslovili od nje, ji darovali cvetje in sveče ter nam izrekli ustna in pisna sožalja. Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku Kosu, pevcom, Komunalnemu podjetju Tržič, Gasilskemu društvu Kovor, sodelavcem Merkurja in Kovinotehne ter osebju oddelka 500, bolnišnici Golnik. Še posebej lepa hvala za vso skrb v času njene bolezni sosedom, še posebej gospema Micki Rozman in Mili Podgoršek. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

VSI NJENI
Kovor, 26. aprila 2002

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
od 10 °C do 21 °C	od 10 °C do 21 °C	od 9 °C do 14 °C

Danes, v petek dopoldne, bo še deloma sončno, popoldne bodo nevihte. Še bo pihal jugozahodni veter. Jutri, v soboto, bo oblačno in deževno. V nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno, pojavljale se bodo krajevne plohe in nevihte.

Stara meščanska hiša penziona Pri žejni lakoti je poslikana z umetniškimi grafiti in poslikavami

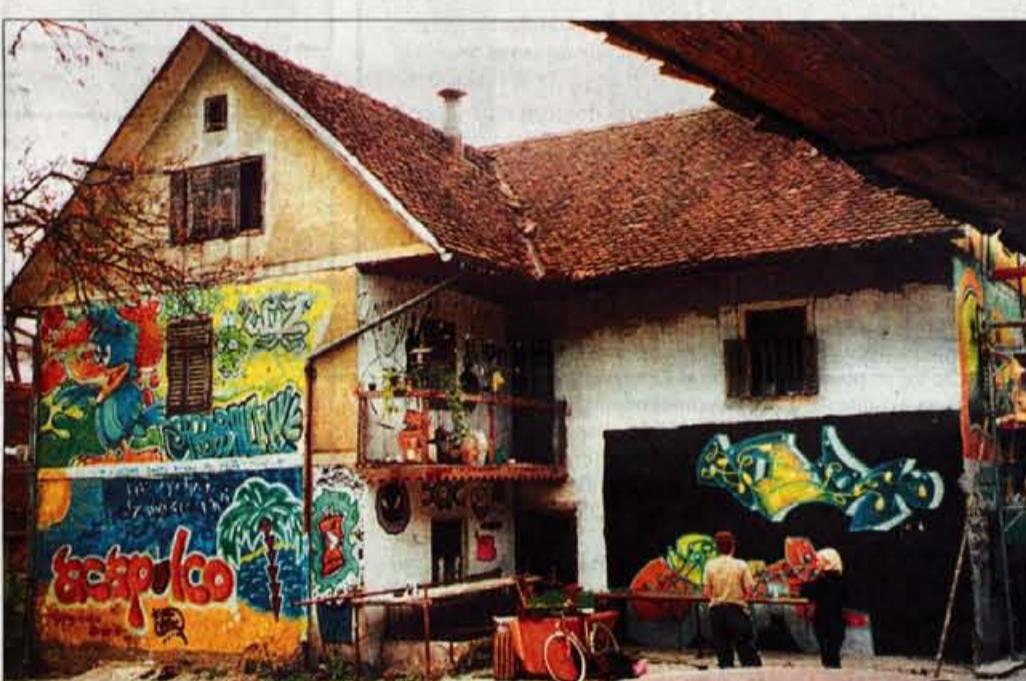
Pred rušenjem nova podoba stari Cerkljanki

Poslikana stara meščanska hiša Pr' Gvanc je del privlačnega umetniškega projekta, v katerem bo penzion Pri žejni lakoti junija gostil slikarsko razstavo znanih slovenskih umetnikov na temo "kruh". Po rušenju bodo na njenem mestu zgradili novo hišo v starem gorenjskem stilu.

Cerkle - Lastnik penziona Pri žejni lakoti Dušan Janez Oberč se je odločil za zanimiv način promocije in popestreitev kulturne ponudbe v Cerkljah. V sodelovanju s Klubom Ljubljanski grafiti je pretekli konec tedna priredil likovno delavnico z namenom, da stari meščanski hiši, ki bo čez osem mesecev zaradi dotrjanosti porušena, napravijo novo, privlačnejšo podobo, ki se bo nevsičljivo ujela z urbanizirano okolico. Grafitarji Dee, Smrk, Križo, Žito, Isht, N'toko, Wizard in Speedo so napravili motive, ki se vsebinsko nanašajo na zgodovino hiše in značilnosti Cerkelj, nekaj pa je

povsem poljubno izbranih duhovitih in barvitih podob. Delavnica je bila povsem prostovoljnega značaja. Stroške za material in bivanje so prispevali sponzorji Kompas Holidays, Yucca boats in Yucca, ki so s prepoznavnimi simboli, rahlo "pregrafitizirani" dobili mesto tudi na hiši.

Vodja Kluba Helena Konda je ob tem razložila, da je poslikava hiše z grafiti prvi del večjega projekta na temo "kruh". V tem času se počasi zaključuje tudi drugi del projekta: 23 znanih slovenskih slikarjev je po naročilu lastnika hiše in vodja celotnega projekta Janeza Dušana Obreča naslikalo po

notone stene javnih hodnikov na prostem. Janez Dušan Oberč je ob tem še dodal, da so se za projekt odločili zato, da bo gostilna in vas bolj prepoznavna. "Nekateri iz neznanega razloga povezuje-

dve slike na temo "kruh", ki bodo junija razstavljene v penzionu Pri žejni lakoti, dogodek pa bo spremjal tudi gledališka predstava Hlebček gospa Lize, ki jo bo uprizoriščenjak Šentjakobsko gledališče. Projekt je torej zasnovan na akademski in subkulturni ravni. Poslikana je tudi fasada novega dela penziona, kjer bo motiv stiliziranega kruha ostal. Hiša bo stala še osem mesecev, nato bo poru-

šena. Na njenem mestu bo po načrtih odlične arhitekte Katarine Langus iz Križ pri Tržiču zgrajena nova hiša v imenitnem gorenjskem stilu in še vedno bo Pr' Gvanc'.

Grafiti so oblika umetnosti in močno izrazno sredstvo vizuelnih komunikacij. Po zakonu so pri nas uradno prepovedani, zato ustvarjalci iz Kluba Ljubljanski grafiti vselej prosijo za dovoljenje. Ljub-

ljanske podhode in stene ob obvoznicih lepšajo že od leta 1998. Zbirajo se zaradi koristnega preživljavanja prostega časa, ustvarjalne sprostitive, duhovne rasti in prijetnega druženja. Grafiti so prišli s subkulturno pank, zdaj pa so del hip-hop in imajo poudarek na dekorativnosti. Stili se menjavajo zelo hitro. Klub temelji na prostovoljnem delu, s finančno in organizacijsko pomočjo pa ga podpirajo različni sponzorji in Mestna občina Ljubljana. Javnost jih ocenjuje kot pozitivno dopolnilo, saj resnično poživijo dolgočasne mo-

Katja Dolenc

Tik, tak... bliža se Teden mladih Kranja

Center mladih in Klub študentov Kranj pripravlja že osmo leto vesel in dogajanji poln teden mladih.

Od 10. do 18. maja se bo zvrstilo nad 70 dogodkov, namenjenih mladim in starejšim. Vzemite si torej čas za šport, kulturo, izobraževanje in zabavo!

Kranj - Za najmlajše so pripravili vsakodnevne lutkovne predstave, lutkovne in likovne delavnice, oblikovanje gline, izdelovanje origamijev, učenje igranja na avstralski instrument didgeridoo, tekmovanje v računalniških igrah, barvanje majic in podobne delavnice. Za športnike so pripravili igranje šaha, go-ja, prosto plezanje na montažni steni na Pungertu, tekmovanje družin na rollerjih, Megashrkov tek po ulicah Kranja, tečaj borilne veščine, predstavitev sankaž na kolečkih, turnirje v ekipnih športih, kot so odbojka, košarka, badminton in tekmovanje v deskanju na posebej pripravljenem poligonu.

Za vse ljubitelje umetnosti pripravljajo v sodelovanju z filmsko skupino Majestic 5 pravi filmski festival alternativnega filma Zeleni trak, kjer bodo sodelovali mladi ljubitelji filmske umetnosti, gledališki festival mladih skupin, literarne večere, barvanje Kranja, fotografsko delavnico in umetniške razstave instalacij ter grafik. Plesalci se bodo lahko zavrteli kar na dveh plesnih zavrhah glasbenih skupin Rotorji in Kanzyani, pripravljajo pa tudi tečaj briljantne plesa Capoeira. Na stožnicah se bodo predstavila različna humanitarna društva. Predstavili se bodo gorenjski moto klubi, v sodelovanju z TD

Kranj bo majski semenj, gumintist za staro in mlado, delavnica licenčna. Vsi, ki radi spoznavate tujje dežele, boste na predavanjih o daljnjih in eksotičnih deželah, kot so Avstralija, Indonezija in Arktika delili doživetja mladih popotnikov. In seveda, že tradicionalni koncerti popularne, alternativne, klasične in zborovske glasbe. Med drugim bodo nastopili Mladinski orkester Glasbene šole Kranj, Mladinski zbor RTV Slovenije, Tamburaška skupina Kašarji iz Breznice pri Žirovnici, zvečer pa bodo igrali Rok'n'band, Tinkara Kovač, Vlado Kreslin, Stratus, Leeloo-jamis, Zablujena generacija.

Zmelkoow, California, Hepa, Yogurt, Lara Baruca, Jan Plestenjak, Los Ventilos in ostali. Nastopilo bo tudi nekaj alternativnih skupin iz tujine. Za ljubitelje jazz in tehnousa pa plesi in partijs na odprtrem... Vse prireditve se bodo odvijale na Slovenskem trgu, v športnem centru ter v starem mestnem jedru na Glavnem in Maistrovem trgu, na Pungertu in Gradu Khislstein. Za rožicami in naravo se bo tako v maju razvzetel tudi Kranj. Mladi vam nedvomno pripravljajo zanimive in pestre dni, na katerih bo vsakdo našel kaj zase. O dnevnih dogajanjih bodo obveščali sproti.

Katja Dolenc

Srečanje oldtimerjev v Naklem

Naklo - Avtomoto društvo Oldtimer je priredilo že sedmo tradicionalno prvomajsko srečanje ljubiteljev starih motorjev, avtomobilov in celo koles. Zbranih je bilo več kot sto udeležencev iz vse Slovenije, ki so svoje stare konjičke popeljali na kratko krožno vožnjo po okolici. Najstarejši motor je bil iz leta 1936 znamke BMW, najstarejše prevorno sredstvo pa kolo iz leta 1901. Obiskovalci so bili navdušeni nad prestro izbiro blešečih starih motorjev, prikolicarjev, avtomobilov, koles in starih modnih oblek. Prireditve je pospremil nakeljski župan Ivan Štular in folklora Društva upokojencev Naklo.

Katja Dolenc